

ISSN 2414-052X

MINISTRY OF CULTURE OF UKRAINE
TCHAIKOVSKY NATIONAL MUSIC ACADEMY OF UKRAINE

JOURNAL
OF TCHAIKOVSKY NATIONAL
MUSIC ACADEMY OF UKRAINE

AN ACADEMIC PERIODICAL

2015 No 4 (29)

Founded in October 2008

Kyiv – 2015

UDC 008+78.03+78.07
LBC 71.0+85.310.Б

JOURNAL
OF TCHAIKOVSKY NATIONAL MUSIC ACADEMY OF UKRAINE
2015 No 4 (29)

A quarterly academic periodical

Founder and publisher: Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine.
Ukraine, Kyiv, Horodetskiy Str., 1/3.

Certificate of state registration: KB, No 140-90-3061P from 25. 05. 2008
According to the decree of the State Attestation Commission

Commission of the Ministry of Education and Science of Ukraine
from the 29 of September 2014 No 1081 “Journal of Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine”
has been included into the list of academic journals of Ukraine in the field of culturology and art studies.

The Journal’s website: <http://knmau.com.ua/naukovi-vydannya/chasopys/>

Editorial board:

Rozhok V. I., Doctor of Arts, professor, People’s Artist of Ukraine (editor in chief).

Antonyuk V. H., Doctor of Culturology, professor, Honoured Artist of Ukraine.

Antonyuk O. V., Doctor of Political Science, professor (deputy editor).

Apatskiy V. M., Doctor of Arts, professor, People’s Artist of Ukraine.

Aronov A. O., Doctor of Culturology, Doctor of Pedagogics, professor at Moscow State University
of Culture and Arts (Russia).

Volkov S. M., Doctor of Culturology, professor (Institute of Culturology of the National Arts
Academy of Ukraine).

Herasymova-Persydska N. O., Doctor of Arts, professor, Honoured Art Worker of Ukraine.

Hnatiuk L. A., Doctor of Philosophy, Associate Professor (Executive Secretary).

Humeniuk T. K., Doctor of Philosophy, professor.

Davydov M. A., Doctor of Arts, professor, Honored Artist of Ukraine.

Dzyadek M., Doctor of Philosophy, Associate Professor, Jagiellonian University (Kraków, Poland).

Dulova K. M., Doctor of Arts, professor, Rector of Belarusian State Academy of Music (Minsk,
Belarus).

Zinkevych O. S., Doctor of Arts, professor.

Zolozova T. V., Doctor of Arts, professor, University of Paris Sorbonne (Paris, France).

Kodieva O. P., Doctor of Culturology, professor at the Kyiv Law School of National Science
Academy of Ukraine.

Korniy L. P., Doctor of Arts, professor.

Lashchenko S. K., Doctor of Arts, Associate Russian Scientific Research Institute of the Arts
(Moscow, Russia).

Moskalenko V. H., Doctor of Arts, professor.

Oliinyk O. S., Doctor of Philosophy, Honoured Art Worker of Ukraine (deputy editor).

Posvaliuk V. T., Doctor of Arts, professor, Honoured Artist of Ukraine.

Svitailo L. R., Doctor of Philosophy, Associate Professor (scholarly editor).

Skoryk M. M., Doctor of Arts, professor, People’s Artist of Ukraine.

Tyshko S. V., Doctor of Arts, professor.

Cherkashyna-Hubarenko M. R., Doctor of Arts, professor, Honoured Art Worker of Ukraine.

Recommended for publication by the Academic Council of the Tchaikovsky National Music Academy
of Ukraine (protocol No 2 from the 21 December of de 2015).

The editorial board is not responsible for the informational content of the articles.
The opinions expressed in the articles do not necessarily reflect the views of the editorial board.

© Tchaikovsky NMAU, 2015

C O N T E N T S

ART STUDIES	4
In dedication to the 120th anniversary of Boris Lyatoshynsky	4
Taranchenko O. H. From the cohort of talented students of Borys Lyatoshynsky. The composer Lev Spasokukotsky (1912–1960).....	4
Chronos concept of composer’s life in studies of modern Ukrainian musicologists	9
Samoilenko O. I. Author’s style as a constitutive feature of musicological research: acmeological horizons of scientific theory by Nataliia Savytska	9
Voronina M. O. The features of Hector Berlioz’ late style (the oratorio “ <i>The Childhood of Christ</i> ”).....	14
Sulim R. A. Traditions of the genre “in memoriam” in viola concerto by Zhanna Kolodub.....	19
Actual problems of musicology at the beginning of the 21 century	24
Skvortsova N. M. The lamentation in the musical culture of the Soviet period (on the material of the oratorio by Rodion Shchedrin “ <i>Lenin in the heart of the popular</i> ”)	24
Lukashov V. A. Director’s plastic and spatial resolution of the image in contemporary mono-opera (exemplified by production of Vitaly Hubarenko opera “ <i>Love letters</i> ” at the Mykola Lysenko Kharkiv National Academic Opera and Ballet Theatre).....	29
Zahaykevych A. L. Ukrainian Electroacoustic Music: History and Modernity	35
Dovzhynets’ I. H. Concert life in Sumy: new creative projects	40
CULTUROLOGY	44
Antoniuk O. V. Ukrainian diaspora as a factor in the formation of national memory in Ukraine.....	44
Domanska O. A. Ethnic myth and national history as a multi-vector components of the formation of cultural space	49
Rozhok Ol. V. Management activities in the artistic culture: global, regional and local modes	54
ANNIVERSARY AND MEMORABLE DATES	59
To the 160th anniversary of the birth of Alexander Vinogradsky	59
Zinkevych O. S. Alexander Vinogradsky (1855–1912).....	59
To the 110th anniversary of V. Kosenko Zhytomyr Music College	65
Shamayeva K. I. Golden pages of history	65
In dedication to his 90th anniversary Yuri Oleksiiovych Poliansky	70
Sumarokova V. H. Yuri Oleksiiovych Poliansky as the charismatic leader, pedagogue, innovator	70
In memory of Victor Petrychenko	75
Rozhok V. I. Ragged string.....	75
ABOUT THE AUTHORS	78
REQUIREMENTS FOR ARTICLES	79

ART STUDIES

IN DEDICATION TO THE 120TH ANNIVERSARY OF BORIS LYATOSHYSKY

UDC 78.071.1 (477)

TARANCHENKO O. H.

FROM THE COHORT OF TALENTED STUDENTS OF BORYS LIATOSHYSKY. THE COMPOSER LEV SPASOKUKOTSKY (1912–1960)

The article deals with the actualized personality of L. Spasokukotsky – the composer, musicologist, lecturer of Kyiv Conservatory and one of the brightest, but unjustly forgotten students of B. Lyatoshynsky. For the first time, on the basis of unpublished materials of the artist's archive, the article provides an attempt of a biographical reconstruction of his life which has left a mark in the musical process of that time. The biography of L. Spasokukotsky is considered as a history of personal individuality, which was a prominent phenomenon in the music process of that epoch. The article investigates the origin background of the composer, the atmosphere of his family, advanced cultural traditions of education – significant factors of the artist's personality formation. The article emphasizes the role of his community, social circle that included national outstanding scientists, medical professionals and art community. It also outlines basic work areas of L. Spasokukotsky in his last Kyiv period (1945–1960) – composition, music theory and academic directions. Their combination formed a unique feature of creative personality. On the basis of memoirs of relatives and contemporaries, the article presents individual traits of his character and teaching manner. In addition, it also provides the list of available main works of the composer. Moreover, the article presents general overview of the problematic of the scientific and critical works of L. Spasokukotsky. The author pays attention to the individual working method of the artist. It has been proved that the particular period of the composer's biography was determined by his creative and friendly relations with B. Lyatoshynsky. The unknown letters of B. Lyatoshynsky to L. Spasokukotsky revealing the spiritual essence of relationship between teacher and student are published for the first time.

Keywords: extraordinary personality, reconstruction of biography, activity, L. Spasokukotsky's activity, letters of B. Lyatoshynsky.

Boris Lyatoshynsky's art is associated with the strengthening of new composer thinking in Ukrainian music during the twentieth century. His works being ahead of their time were directed to the future. It is easy to understand today's interest in the creative output of composer's students whose work and artistic achievements are originated from the B. Lyatoshynsky's school.

B. Lyatoshynsky trained many students who studied in his composition class, lately in post-graduated courses. His pupils are those who under his leadership mastered

the knowledge in instrumentation, harmony, analysis of music. Each of them found their way to self-realization through guidelines of B. Lyatoshynsky: daily work, professionalism, discipline, dignity and conscience. In many ways their lives were formed. The broad range of Lyatoshynsky's students represents the modern Ukrainian academic music world, they always attract the attention of music critics and listeners. But there are among them some artists, who for various reasons remained "out of frame", even undeservedly forgotten, but they deserve the attention of researchers.

Among the brightest students of Lyatoshynsky there is Lev Spasokukotsky (1912–1960), extraordinary personality, bright composer, erudite artist with an analytical mind.

Lev Spasokukotsky was born on September 14, 1912, in the family estate in the Nicholasky village of Danilov district in Yaroslavl region. Lev Spasokukotsky has got the wonderful childhood education at home. From his early age he literally dreamed about music.

In 1936, L. Spasokukotsky entered the composer faculty at the Moscow Conservatory, and two years later continued his studies in Kiev as the student of Boris Lyatoshynsky's composition class. Under his guidance, he masters the secrets of creation, writes the First Symphony. Due to the tendency to think analytically L. Spasokukotsky aims to know the laws and logic of musical matter, its philosophy. Then two interdependent directions of his activity emerge, this about the composition and theoretical musicology.

During the Second World War Spasokukotsky with his family went to Ufa; there was the Academy of Sciences of Ukraine, as well as the staff of the Moscow Conservatory. Spasokukotsky continued his studies and begins to teach at the Bashkir branch of the Moscow Conservatory. In early 1945 he returned to Kyiv; this year he graduated successfully from the conservatory. During 1945–1948 he enrolls the post-graduated school, becomes an assistant in the composition class of B. Lyatoshynsky. Thanks to the extraordinary creativity and teaching experience gained during the war, he was assigned to teach at the Conservatory the music and theoretical subjects (orchestration and analysis of music).

An important part of Spasokukotsky's work except composer's and teacher's activity, was his scientific and theoretical component.

During the late 1940's, in the 1950's years he created a string quartet, a Poem for orchestra, arrangements of folk songs, works for various instruments. He worked on his thesis "Cantata genre in the works of Ukrainian Soviet composers", which was successfully defended in 1951. Practical composer activity affected both his musicological and critical works. They raised the issues that were seriously pondered by the author in his output. L. Spasokukotsky was interested in the principles of music formation, a kind of "musical form morphology". The articles published by him examine the problem of "composer and folklore" as well as the category of folk and national component. They all are insistently discussed in scientific musicology of 1950's – early 1960's. The artist examines the traditions and principles of the approach to the folk-song material, the specifics of its selection in the works of Ukrainian composers of classical and modern eras. Without going into the term "change of intonation", he stresses the need to rethink and expand folk intonation turns in the musical drama works to achieve high artistic results. The composer refers to examples of symphonic works by B. Lyatoshynsky and Tchaikovsky. Spasokukotsky considers these issues in the Ukrainian modern symphony sphere. According to him, the symphonic genre in Ukraine, despite the existing works is in the "lag phase". Lev Spasokukotsky considers the question of program symphonic music. He warns against

widespread then straight, figurative, illustrative interpretation of program as one of the factors that greatly hindered the development of contemporary symphonic genre. At that date this phenomenon was caused by vulgar “requirements” and “norms” of communist party resolutions against formalism in music as well as by dogmatic interpretation of democracy and nationality.

Other problems of symphonic genre described by L. Spasokukotsky relate to the specifics of the thematic material, ability to rapidly develop it. This predetermines compositional integrity of the work, relationship and substance of all elements claimed by musical language, which is the key for the compositional skill. In this matter, we can not feel how his opinion coincides with his teacher B. Liatoshynsky.

Specificity of Spasokukotsky’s thinking was reflected in the academic style of his musicological works. They are characterized by the severity of presentation, prudent fluidity of thought, clear logic. Even a cursory review of the Spasokukotsky’s materials makes possible to consider it as properly to the classic type of scientists and analysts. Available manuscripts of articles, reviews demonstrate how step by step, from detailed plan the text is crystallized its idea being specified and embodied. This pattern of deployment of the creative process is visible in the Spasokukotsky’s composer activity.

A separate page is his creative relationship with B. Liatoshynsky, whose authority was unquestionable. Their spiritual affinity is undeniable. It is caused by a common outlook, moral principles, preferences in the field of art, aesthetic ideals. Their long-term creative and friendly relations were based on mutual respect, goodwill, trust. B. Liatoshynsky has treated his pupil, like many others, in a fatherly caring, but also showing rigors. Contemporaries noted that even outwardly L. Spasokukotsky was like his teacher.

In the article there are some archive sources, hitherto unknown correspondence, valuable documents which trace some important life facts and the difficult destiny of L. Spasokukotsky. They outlined the personality of this extraordinary artist, who appears brighter in creative relationship with the Master, classic of Ukrainian music of the twentieth century B. Liatoshynsky. Further research of Spasokukotsky’s heritage must identify his rightful place in the history of Ukrainian music of the twentieth century.

LITERATURE

1. Гордійчук М. М. Симфонічна музика / Гордійчук М. М. // Історія української музики : у 6 т. – Т. 5 : 1941–1958 / відп. ред. А. І. Муха; ред. С. Й. Грица, Г. В. Степанченко, О. В. Шевчук, Н. О. Костюк. – К. : ІМФЕ ім. М. Т. Рильського, 2004. – С. 247–279.

2. Калениченко А. П. Музика для камерно-інструментального ансамблю / Калениченко А. П. // Історія української музики : у 6 т. – Т. 5 : 1941–1958 / відп. ред. А. І. Муха; ред. С. Й. Грица, Г. В. Степанченко, О. В. Шевчук, Н. О. Костюк. – К. : ІМФЕ ім. М. Т. Рильського, 2004. – С. 295–310.

3. Лист Б. Лятошинського до С. Спасокукоцького від 6 грудня 1941 р. – Архів Л. Спасокукоцького.

4. Лист Б. Лятошинського до С. Спасокукоцького від 19 червня 1942 р. – Архів Л. Спасокукоцького.

5. Лист Б. Лятошинського до С. Спасокукоцького від 23 травня 1956 р. – Архів Л. Спасокукоцького.

6. Малозьомова О. І. Шлях до відкриття / Олександра Малозьомова, Маріанна Копиця, Тетяна Гусарчук // Національній музичній академії України імені П. І. Чайковського 100 років / автор-упоряд. В. Рожок. – К. : Муз. Україна, 2013. – С. 12–277.

7. Муха А. І. Музика для народних інструментів / Муха А. І. // Історія української музики : у 6 т. – Т. 5 : 1941–1958 / відп. ред. А. І. Муха; ред. С. Й. Грица, Г. В. Степанченко, О. В. Шевчук, Н. О. Костюк. – К. : ІМФЕ ім. М. Т. Рильського, 2004. – С. 224–335.
8. Муха А. І. Музикознавство / Муха А. І. // Історія української музики : у 6 т. – Т. 5 : 1941–1958 / відп. ред. А. І. Муха; ред. С. Й. Грица, Г. В. Степанченко, О. В. Шевчук, Н. О. Костюк. – К. : ІМФЕ ім. М. Т. Рильського, 2004. – С. 434–448.
9. Муха А. І. Спасокукоцький Лев Олександрович // Муха А. І. Композитори України та української діаспори / Антон Муха. – К. : Муз. Україна, 2004. – С. 279.
10. Семененко Н. Ф., Муха А. І. Музична освіта / Семененко Н. Ф., Муха А. І. // Історія української музики : у 6 т. – Т. 5. – С. 418–433.
11. Щуровский Ю. Дар человечности и доброжелательности / Ю. Щуровский // Борис Лятошинский. Воспоминания. Письма. Материалы : в 2 ч. – Ч. 1 : Воспоминания / сост. Л. Н. Грисенко, Н. И. Матусевич; вступит. ст. И. Ф. Бэлзы. – К. : Муз. Україна, 1985. – С. 77–80.

REFERENCES

1. Hordiychuk M. M. Symfoniczna muzyka [Symphonic music] / Hordiychuk M. M. // Istoriya ukrayins'koyi muzyky [History of Ukrainian music] : u 6 t. – T. 5 : 1941–1958 / vidp. red. A. I. Mukha; red. S. Y. Hrytsa, H. V. Stepanchenko, O. V. Shevchuk, N. O. Kostyuk. – K. : IMFE im. M. T. Ryl's'koho, 2004. – S. 247–279.
2. Kalenychenko A. P. Muzyka dlya kamerno-instrumental'noho ansamblyu [Music for chamber instrumental ensemble] / Kalenychenko A. P. // Istoriya ukrayins'koyi muzyky [History of Ukrainian music] : u 6 t. – T. 5 : 1941–1958 / vidp. red. A. I. Mukha; red. S. Y. Hrytsa, H. V. Stepanchenko, O. V. Shevchuk, N. O. Kostyuk. – K. : IMFE im. M. T. Ryl's'koho, 2004. – S. 295–310.
3. Lyst B. Lyatoshyns'koho do S. Spasokukots'koho vid 6 hrudnya 1941 r. [Letter of B. Lyatoshynsky to Spasokukotsky of 6 December 1941.] – Arkhiv L. Spasokukots'koho.
4. Lyst B. Lyatoshyns'koho do S. Spasokukots'koho vid 19 chervnya 1942 r. [Letter of B. Lyatoshynsky to Spasokukotsky of 19 juin 1942.] – Arkhiv L. Spasokukots'koho.
5. Lyst B. Lyatoshyns'koho do S. Spasokukots'koho vid 23 travnya 1956 r. [Letter of B. Lyatoshynsky to Spasokukotsky of 23 mai 1956] – Arkhiv L. Spasokukots'koho.
6. Maloz'omova O. I. Shlyakh do vidkryttya [The way to discovery] / Oleksandra Maloz'omova, Marianna Kopytsya, Tetyana Husarchuk // Natsional'niy muzychniy akademiyyi Ukrayiny imeni P. I. Chaykovs'koho 100 rokiv [100 years of Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine] / avtor-uporyad. V. Rozhok. – K. : Muz. Ukrayina, 2013. – S. 12–277.
7. Mukha A. I. Muzyka dlya narodnykh instrumentiv [Music for folk instruments] / Mukha A. I. // Istoriya ukrayins'koyi muzyky [History of Ukrainian music] : u 6 t. – T. 5 : 1941–1958 / vidp. red. A. I. Mukha; red. S. Y. Hrytsa, H. V. Stepanchenko, O. V. Shevchuk, N. O. Kostyuk. – K. : IMFE im. M. T. Ryl's'koho, 2004. – S. 224–335.
8. Mukha A. I. Muzykoznavstvo [Musicologie] / Mukha A. I. // Istoriya ukrayins'koyi muzyky [History of Ukrainian music] : u 6 t. – T. 5 : 1941–1958 / vidp. red. A. I. Mukha; red. S. Y. Hrytsa, H. V. Stepanchenko, O. V. Shevchuk, N. O. Kostyuk. – K. : IMFE im. M. T. Ryl's'koho, 2004. – S. 434–448.
9. Mukha A. I. Spasokukots'ky Lev Oleksandrovykh [Spasokukotsky Lev Oleksandrovykh] // Mukha A. I. Kompozytory Ukrayiny ta ukrayins'koyi diaspory [Composers of Ukraine and Ukrainian Diaspora] / Anton Mukha. – K. : Muz. Ukrayina, 2004. – S. 279.
10. Semenenko N. F., Mukha A. I. Muzychna osvita [Music education] / Semenenko N. F., Mukha A. I. // Istoriya ukrayins'koyi muzyky [History of Ukrainian music] : u 6 t. – T. 5. – S. 418–433.
11. Schurovskiy Yu. Dar chelovechnosti i dobrozhelatelnosti / Yu. Schurovskiy [Gift of humanity and kindness] // Boris Lyatoshinskiy. Vospominaniya. Pisma. Materialy [Boris Lyatoshynsky. Memories. Letters. Materials.] : u 2 ch. – Ch. 1 : Vospominaniya [Memories] / sost. L. N. Grisenko, N. I. Matusevich; vstupid. st. I. F. Belzyi. – K. : Muz. UkraYina, 1985. – S. 77–80.

Таранченко О. Г. Талановиті учні Бориса Лятошинського: композитор Лев Спасокукоцький. Актуалізовано неординарну постать одного з яскравих, але незаслужено забутих учнів Б. Лятошинського – композитора, музикознавця, викладача Київської консерваторії Л. Спасокукоцького. Уперше на основі неопублікованих матеріалів особистого архіву митця, автобіографічних фактів і джерельних відомостей здійснено реконструкцію життєдіяльності композитора. Біографію Л. Спасокукоцького розглянуто як історію особистісної індивідуальності, яка була помітним явищем у музичному процесі свого часу. З'ясовано походження композитора, атмосферу в родині Спасокукоцьких, високі культурні традиції виховання як вагомі чинники становлення особистості митця. Звернено увагу на його оточення, коло спілкування – видатні діячі вітчизняної науки, медицини і мистецтва. Окреслено основні напрями діяльності Л. Спасокукоцького останнього, київського періоду (1945–1960): композиторську, музично-теоретичну, педагогічну. Їх поєднання становило неповторну властивість творчої особистості митця. На основі спогадів рідних і сучасників композитора показано індивідуальні риси його характеру, манери викладання. Наведено перелік наявних основних творів митця. Здійснено загальний огляд проблематики науково-критичних праць Л. Спасокукоцького, охарактеризовано індивідуальний метод його роботи. Доведено, що окрему сторінку біографії композитора визначають його творчі й дружні стосунки з Б. Лятошинським. Уперше публікуються невідомі листи Б. Лятошинського до Л. Спасокукоцького, які розкривають духовну сутність взаємин Учителя й учня, відтворюють конкретику історичного часу.

Ключові слова: неординарна особистість, реконструкція біографії, діяльність Л. Спасокукоцького, листи Б. Лятошинського.

Таранченко Е. Г. Талантливые ученики Бориса Лятошинского: композитор Лев Спасокукоцкий (1912–1960). Актуализирована неординарная фигура одного из ярких, но незаслуженно забытых учеников Б. Лятошинского – композитора, музыковеда, преподавателя Киевской консерватории Л. Спасокукоцкого. Впервые на основе неопубликованных материалов личного архива композитора, автобиографии и документальных свидетельств реконструирована жизнедеятельность композитора. Биография Л. Спасокукоцкого рассмотрена как история личностной индивидуальности, которая была заметным явлением в музыкальном процессе своего времени. Выяснено происхождение композитора, атмосферу в семье Спасокукоцких, высокие культурные традиции воспитания – важные факторы становления личности художника. Обращено внимание на его окружение, круг общения – выдающиеся деятели отечественной науки, медицины и искусства. Очерчены основные направления деятельности Л. Спасокукоцкого последнего киевского периода (1945–1960): композиторская, музыкально-теоретическая, педагогическая. Их сочетание составляло неповторимую особенность творческой личности художника. На основе воспоминаний родных и современников композитора показаны индивидуальные черты его характера, манеры преподавания. Названы имеющиеся основные произведения композитора. Осуществлён общий обзор проблематики научно-критических трудов Л. Спасокукоцкого, охарактеризован индивидуальный метод работы композитора. Доказано, что отдельную страницу его биографии составляют творческие и дружеские связи с Б. Лятошинским. Впервые публикуются неизвестные письма Б. Лятошинского к Л. Спасокукоцкому, раскрывающие духовную сущность взаимоотношений Учителя и ученика, особенности конкретно-исторической эпохи.

Ключевые слова: неординарная личность, реконструкция биографии, деятельность Л. Спасокукоцкого, письма Б. Лятошинского.

CHRONOS CONCEPT OF COMPOSER'S LIFE IN STUDIES OF MODERN UKRAINIAN MUSICOLOGISTS

UDC 78.071 (477)

SAMOILENKO O. I.

AUTHOR'S STYLE AS A CONSTITUTIVE FEATURE OF MUSICOLOGICAL RESEARCH: ACMEOLOGICAL HORIZONS OF SCIENTIFIC THEORY BY NATALIYA SAVYTSKA

The definitions of the concepts “author”, “authorship”, “author’s style”, “author’s musicological style”, “thinking style” are proposed in this article. On their basis are defined the parameters and components of the theory of author in its present condition and interdisciplinary position. The authorship fact as individual phenomenon is expounded; the personal lines of human consciousness which are shown in style of thinking are defined. Links of concept style of thinking, cognitive style, the style of scientific thinking in the projection on the subject contents and cognitive evaluation “toolkit” of creativity are described; also the researcher develops the idea of creativity as the author’s presence in the being. It is proved that the author’s style of the musicologist is a specific manifestation of his humanitarian style of thinking that understands all kinds of knowledge, able to reproduce a unique holistic pattern of the exceptional personality of the human mind and form a new “substantive appearance” of musical-scientific reality. It has been elaborated the special approach to musicological author’s style as to the noetic education urged to embody the inner semantic form of a verbal musicological and musical discourse. Three conceptual and methodical directions of the Natalya Savitska’s scientific theory to find the hierarchy of logic in a musicological discourse are defined: personal and psychological; chronotypological and age or personal-temporal and semantic; acmeological and style. Chronos of composer’s creative way that formed a new and prognostic value is conditioned by researcher; it is described in the article as a new musicological subject Author’s stylistic guidelines of N. Savytska’s studies are identified, the prognostic value of its acmeological direction is proved; the major scientific ideas of the famous Lviv musicologist are revealed. It defines the structure and content trends in the psychology of art as an integrative humanity.

Keywords: author, authorship, author’s style, musicology, time, chronos of composer’s creative life.

There are proposed definitions of the author, authorship, author’s style, author’s musicological style, thinking style. On their basis are defined the parameters and components of the theory of author in its present condition and interdisciplinary position. Author’s stylistic guidelines of N. Savytska’s studies are identified, the prognostic value of its acmeological direction is proven and the major scientific ideas of the famous Lviv musicologist are revealed. There are identified the structure and content trends in the psychology of art as an integrative humanity.

It is noted that the problem of author and authorship exists in two dimensions and in three main methodical areas. The first dimension is conditioned by the fact that

the history of human culture is built (lined) by a number of proper names, i. e. the names, testifying the presence in the living world of unique inimitable personality. Human is, above all, the name, like the name is primarily a human invention, although it was taken from trying to determine the name of God.

The other dimension is associated with the recognition of the fact that the author is a human personality who has unique existential traits and characteristics, limiting and defining by them the cultural connotations of own name. This dimension of the phenomenon of author and authorship leads to those signs, evidence, proof of the creative power of human which determine the existence of a special artificial world of culture, the epicenter of which is an art. The capacity for creativity, for creative restructuring, re-creating the cultural space with a tendency to its combination with the natural-cosmic space, modeling possible and desirable worlds – this is the second “profile” of the author’s figure, most closely associated with the essence of authorship as the secret of creative intentions of the human consciousness.

Transforming from the phenomenon of life time-space of an individual into artificial chronotopes of explicit and conditioned human existence, authorship is identified with the desire for explication – brining outside, the definition of those personal meanings that indicate the human belonging to the human community and its involvement in the life-giving needs of the human continuum.

The following concepts are considered: author – human – personality – personal meanings – creativity – consciousness – semantic explication, etc. It is noted that they are addressed immediately to three methodical circles of the humanitarian thought: generalized-aesthetic (aesthetic-cultural); differentiated art, with its analytical compositional guidelines; psychosemantical, as a branch of modern psychology of personality, willingly using theoretical hypostasis method, which is solving one problem by another one, by the method of categorical transposition. But none of these disciplinary areas, taken separately, offers sufficiently executed and complete theory of the author; the latter appears transitive, interdisciplinary – because this is a human problem, on the basis of which grows the problem of authorship.

It is noted that the author’s style of musicologist is a specified manifestation of humanitarian style of thinking as understanding knowledge. It is capable of reproducing a unique pattern of integrated unique personal human consciousness and forming a new “substantive appearance” of music-scientific (cultural-semantic) reality. That means, musicological author’s style is purely noematic form, designed to make more expressive, to represent the internal semantic form of discourse – both verbal and musicological and music, that is being studied and becomes the material of musicological knowledge, adjusted to dissolve the subject shell of the sign, releasing “pure” meanings.

In such its feature author’s style of musicological research as a constitutive feature of human cognition is determined by three main reasons: the need to find out the true purpose of human destiny in its existential dimension, which means continuous confrontation of time; the desire to introduce creative personality in its life integrity, returning the primary axiological meaning to the concept of life; materialize the phenomenon of scientific thinking in relation to its addresser and addressee – art creativity, creating own compositional logics of humanitarian research.

It is determined that the fundamental meaning of style category for the modern musicologist-humanitarian is connected with the profound aesthetic-psychological approach which will eventually lead to the emergence of noologic musicology, that is musicology focused on the problem of meaning and meaning-formation, including – on the phenomenon of

meaning of life and on the phenomenon of life creation. Let us assume as an undeniable fact that the contemporary musicologist who strives to achieve personal creative positions in science and life social practice should be knowledgeable in the humanities, possessing various methods of analysis of musical artefacts. This opens a tendency of empowering musicological discourse with the qualities of idiostyle as the embodiment of attitude and way of thinking of the author-musicologist. The increase of the circle of interdisciplinary relations becomes a condition for deepening the subject matter and methods of musicology, and it becomes crucial for the cognitive paradoxes of analytical reality of the modern music researcher as a particular sphere of self-dialogue of human consciousness.

The immanent integrity of contemporary musicological research is determined by a combination of three methodological approaches: formal-logical discourse modeling; empirical deduction – nomination; phenomenological reflection (discussion of music “in the language” of intentions of consciousness). But the author’s musicological style breaks out when personality becomes the subject of knowledge, when the “whole person – remembering, loving, understanding” is needed <...> and dialogue occurs between consciousnesses projected to the problem of human life creativity, that is, when the dominant factor of scientific logics becomes the “inner form” of musicological word.

There are identified three conceptual-methodological areas of scientific theory by Nataliia Savytska, determined both by the multi-aspectness of discursive orientations and extraordinary ability of the author not to deviate from the chosen path of reflection and conceptualization. They are operating at the same time, though showing certain hierarchy in the structural logics of musicological discourse. They can be identified and nominatively represented as follows: personal-psychological; chronotopic-age as the gate to life-creative meaning or personal temporal-semantic; acmeic-style. The symbolic orientation of the first one is consistent with the factual basis of the other one and ends in the axiological plane of the third one, allowing to form and verbally-discursively represent a completely new discovered by the researcher, *author's* musicological subject: Chronos of the composer's life-creativity.

It appears that the introduction of the notion of creative age leads the researcher to determining the acmeic chronotope of the personal style and to mastering the acmeological criteria of artistic personality.

LITERATURE

1. Бахтин М. М. Автор и герой в эстетической деятельности // Бахтин М. М. Эстетика словесного творчества. – [2-е изд.] / М. М. Бахтин ; сост. С. Бочаров ; прим. С. Бочарова и С. Аверинцева]. – М. : Искусство, 1986. – С. 9–191.
2. Бахтин М. М. Из предыстории романного слова // Бахтин М. М. Вопросы литературы и эстетики. Исследования разных лет / М. М. Бахтин. – М. : Худож. лит., 1975. – С. 408–446.
3. Бахтин М. М. Искусство и ответственность // Бахтин М. М. Эстетика словесного творчества. – [2-е изд.] / М. М. Бахтин ; [сост. С. Бочаров ; прим. С. Бочарова и С. Аверинцева]. – М. : Искусство, 1986. – С. 7–8.
4. Бахтин М. М. К философии поступка // Бахтин М. М. Работы 1920-х годов / М. М. Бахтин. – К. : Наук. думка, 1994. – С. 9–68.
5. Бахтин М. М. Проблема речевых жанров // Бахтин М. М. Эстетика словесного творчества. – [2-е изд.] / М. М. Бахтин ; сост. С. Бочаров ; прим. С. Бочарова и С. Аверинцева]. – М. : Искусство, 1986. – С. 250–298.
6. Бахтин М. М. Проблема содержания, материала и формы в словесном художественном творчестве слова // Бахтин М. М. Вопросы литературы и эстетики. Исследования разных лет / М. М. Бахтин. – М. : Худож. лит., 1975. – С. 5–70.

7. Бахтин М. М. Слово в романе // Бахтин М. М. Вопросы литературы и эстетики. Исследования разных лет / М. М. Бахтин. – М. : Худож. лит., 1975. – С. 72–233.
8. Выготский Л. С. Психология искусства. – [2-е изд., испр. и доп.] / Л. С. Выготский ; общ. ред. Вяч. Вс. Иванова. – М. : Искусство, 1968. – 576 с.
9. Камчатнов А. М. А. А. Потебня и А. Ф. Лосев о внутренней форме слова [Электронный ресурс] / А. М. Камчатнов // Русский филологический вестник. – 1998. – № 1–2. – С. 1–6. – Режим доступа: <https://sites.google.com/site/kamchatnoff/> – Дата доступа: 15.10.2015.
10. Леонтьев Д. А. Психология смысла: природа, строение и динамика смысловой реальности. – 3-е изд., доп. / Д. А. Леонтьев. – М. : Смысл, 2007. – 511 с.
11. Савицька Н. В. Вікові аспекти композиторської життєтворчості : дис. ... доктора мистецтвознавства ; спец. : 17.00.03 Музичне мистецтво / Савицька Наталія Владиславівна ; Нац. муз. академія України ім. П. І. Чайковського. – К., 2010. – 385 с.

REFERENCES

1. Bahtin M. M. Avtor i geroy v esteticheskoy deyatel'nosti [Author and hero in aesthetic activity] // Bahtin M. M. Estetika slovesnogo tvorchestva [Aesthetics of verbal creativity]. – [2-e izd.] / M. M. Bahtin ; sost. S. Bocharov ; prim. S. Bocharova i S. Averintseva]. – М. : Iskusstvo, 1986. – S. 9–191.
2. Bahtin M. M. Iz predyistorii romannogo slova [From the history of the novel words] // Bahtin M. M. Voprosyi literaturyi i estetiki. Issledovaniya raznyih let [Questions of literature and aesthetics. Research of different years] / M. M. Bahtin. – М. : Hudozh. lit., 1975. – S. 408–446.
3. Bahtin M. M. Iskusstvo i otvetstvennost [Art and responsibility] // Bahtin M. M. Estetika slovesnogo tvorchestva [Aesthetics of verbal creativity]. – [2 e izd.] / M. M. Bahtin ; [sost. S. Bocharov ; prim. S. Bocharova i S. Averintseva]. – М. : Iskusstvo, 1986. – S. 7–8.
4. Bahtin M. M. K filosofii postupka [By the philosophy of the act] // Bahtin M. M. Raboty 1920 h godov [Works of 1920s] / M. M. Bahtin. – К. : Nauk. dumka, 1994. – S. 9–68.
5. Bahtin M. M. Problema rechevyih zhanrov [The problem of speech genre] // Bahtin M. M. Estetika slovesnogo tvorchestva [Aesthetics of verbal creativity]. – [2-e izd.] / M. M. Bahtin ; sost. S. Bocharov ; prim. S. Bocharova i S. Averintseva]. – М. : Iskusstvo, 1986. – S. 250–298.
6. Bahtin M. M. Problema sodержaniya, materiala i formy v slovesnom hudozhestvennom tvorchestve slova [The problem of the content, material and form in a verbal artistic creation of words] // Bahtin M. M. Voprosyi literaturyi i estetiki. Issledovaniya raznyih let [Questions of literature and aesthetics. Research of different years] / M. M. Bahtin. – М. : Hudozh. lit., 1975. – S. 5–70.
7. Bahtin M. M. Slovo v romane [The word in the novel] // Bahtin M. M. Voprosyi literaturyi i estetiki. Issledovaniya raznyih let [Questions of literature and aesthetics. Research of different years] / M. M. Bahtin. – М. : Hudozh. lit., 1975. – S. 72–233.
8. Vyigotskiy L. S. Psihologiya iskusstva [Psychology of Art]. – [2 e izd., ispr. i dop.] / L. S. Vyigotskiy ; obsch. red. Vyach. Vs. Ivanova. – М. : Iskusstvo, 1968. – 576 s.
9. Kamchatnov A. M. A. A. Potebnya i A. F. Losev o vnutrenney forme slova [A. Losev about the inner form of the word] [Elektronnyiy resurs] / A. M. Kamchatnov // Russkiy filologicheskiy vestnik [Russian philology Gazette]. – 1998. – № 1–2. – S. 1–6. – Rezhim dostupa: <https://sites.google.com/site/kamchatnoff/> – Data dostupa: 15.10.2015.
10. Leontev D. A. Psihologiya smysla: priroda, stroenie i dinamika smyislovoy realnosti [Psychology of meaning: the nature, structure and dynamics of the sense of reality]. – 3-e izd., dop. / D. A. Leontev. – М. : Smyisl, 2007. – 511 s.
11. Savyts'ka N. V. Vikovi aspekty kompozytors'koyi zhyt'tyetrovchosti [Age aspects of musicians' creativity] : dys. ... doktora mystetstvoznnavstva ; spets. : 17.00.03 Muzychne mystetstvo / Savyts'ka Nataliya Vladyslavivna ; Nats. muz. akademiya Ukrayiny im. P. I. Chaykovs'koho. – К., 2010. – 385 s.

Самойленко О. І. Авторський стиль як конститутивна риса музикознавчого дослідження: акмеологічні обрії наукової теорії Наталії Савицької. Запропоновано дефініції понять «автор», «авторство», «авторський стиль», «авторський музикознавчий стиль», «стиль мислення», охарактеризовано параметри і складові сучасної теорії автора та її інтердисциплінарність. Розкрито значення авторства як особистісного явища, визначено особистісні ознаки людської свідомості, які виявляються у стилі мислення. Охарактеризовано зв'язки понять стилю мислення, когнітивного стилю, стилю наукового мислення у проекції на предметний зміст і пізнавально-оцінні «інструменти» творчості, розвинено ідею творчості як авторської присутності в бутті. Доведено, що авторський стиль музикознавця є своєрідним проявом стилю гуманітарного мислення як розуміючого пізнання, здатного відтворювати унікальний візерунок цілісної унікальної особистісної людської свідомості й утворювати нову «предметну зовнішність» музично-наукової дійсності. Розроблено підхід до музикознавчого авторського стилю як ноематичного утворення, покликаного увиразнювати внутрішню смислову форму словесного музикознавчого і музичного дискурсу. Визначено три поняттєво-методичних напрями наукової теорії Наталії Савицької, які виявляють ієрархічність логіки музикознавчого дискурсу: особистісно-психологічний; хронотопно-віковий, або особистісний темпорально-семантичний; акмеїчно-стильовий. Висвітлено новизну і прогностичне значення сформованого у працях дослідниці авторського музикознавчого предмету – хроносу композиторської життєтворчості. Виявлено авторські стильові настанови дослідження Н. Савицької, доведено прогностичне значення його акмеологічного напрямку, розкрито її провідні наукові ідеї, визначено структуру і змістові тенденції психології мистецтва як інтегративної гуманітарної дисципліни.

Ключові слова: автор, авторство, авторський стиль, музикознавство, час, хронос життєтворчості.

Самойленко О. И. Авторский стиль как конститутивная черта музыковедческого исследования: акмеологические горизонты научной теории Натальи Савицкой. Предложены дефиниции понятий «автор», «авторство», «авторский стиль», «авторский музыковедческий стиль», «стиль мышления». На их основе определены параметры и составные теории автора в её современном состоянии и интердисциплинарном положении. Раскрыто явление авторства как личностного явления, определены личностные черты человеческого сознания, проявляющиеся в стиле мышления. Охарактеризованы связи понятий стиля мышления, когнитивного стиля, стиля научного мышления в проекции на предметное содержание и познавательно-оценочный «инструментарий» творчества, развита идея творчества как авторского присутствия в бытии. Доказано, что авторский стиль музыковеда является специфическим проявлением стиля гуманитарного мышления как понимающего познания, способного воспроизводить уникальный рисунок целостного уникального личностного человеческого сознания и образовывать новую «предметную внешность» музыкально-научной действительности. Разработан подход к музыковедческому авторскому стилю как ноематическому образованию, призванному воплощать внутреннюю смысловую форму словесного музыковедческого и музыкального дискурса. Определены три понятийно-методических направления научной теории Натальи Савицкой, обнаруживающие иерархичность логики музыковедческого дискурса: личностно-психологический; хронотопически-возрастной, или личностный темпорально-семантический; акмеически-стилевой. Освещены новизна и прогностическое значение сформированного исследовательницей авторского музыковедческого предмета – хроноса композиторского життєтворчества. Охарактеризованы авторские стилевые установки исследования Н. Савицкой, доказано прогностическое значение его акмеологического направления, раскрыты ведущие научные идеи выдающегося львовского музыковеда. Определены структура и смысловые тенденции психологии искусства как интегративной гуманитарной дисциплины.

Ключевые слова: автор, авторство, авторский стиль, музыковедение, время, хронос життєтворчества.

THE FEATURES OF HECTOR BERLIOZ' LATE STYLE (THE ORATORIO "THE CHILDHOOD OF CHRIST")

The bright manifestations of the alteration of composer' individual style during the final phase of his creative work are analyzed in the article. Into the oratorio a number of autobiographical features are retraced which are associated with the general retrospective of composer' thinking in that lifetime. The autobiographical character of the trilogy is connected with the death of Henrietta Smithson and with a symbolic farewell to the H. Berlioz's part, with a conscious farewell to his son, Louis-child, who by that time had become a 20 years old military sailor, and his children's image remained only in the memories of H. Berlioz, with feelings and images of his own childhood, memories of which significantly have just been updated in the 1850's. Thus, in the interpretation of the Christmas events, Berlioz specifically emphasizes not the tune of joyful meeting of the Child Jesus but the tune of farewell to him; he has already brought out on the plot level all moments of the adoration of the Shepherds and the Magi to the newborn infant. On the example of "holy trilogy" "Childhood of Christ" the initial stage of formation of the late composer's style is investigated; its features are following: the tendency to artistic retrospection, manifested also in editing and arranging of his own works of previous years and the opuses of other composers; the importance of the theme of farewell; conscious artistic economy and appeal to the sacred theme.

Keywords: oratorio, "sacred trilogy" by H. Berlioz "The Childhood of Christ", the late style.

In the article the "sacred trilogy" by H. Berlioz "The Childhood of Christ" ("L'Enfance du Christ") is considered in the context of the composer's late style forming. It appears appropriate to appeal in the study to the scientific concept of the correlation of composer's life and work by N. Savitska.

"The Childhood of Christ" is perhaps the least explored work by H. Berlioz in Ukrainian musicology. Still didn't start the history of the oratorio concert life for Ukrainian scenes too. However, this rather large-scale work (about half an hour sound) for a not great orchestra, chorus and seven soloists after the premiere in December 1854 received a lot of praise, attracted the attention of critics and brought the composer recognition of Parisian audience – that which failed most of his other opuses.

H. Berlioz presented to the public his oratorio "The Childhood of Christ" before his 51th birthday. By that time, the composer had written his major symphonic works, the dramatic legend "La Damnation de Faust", but 15 years of his life and a lot of creative ideas were still ahead.

Interestingly, the idea about H. Berlioz had finally changed his style and made it more simple and understandable became the leitmotiv of these warm reviews on his new work. Such comments irritated their recipient and made him eager to deny them. We can know his position on it from his correspondence and "Mémoires". However, in the passionate words of the composer, which can't always be an axiom concealed deeper strata of meaning, which indicates a serious restructuring of his individual style towards the final stage of the creative work.

Thus, one of the central ideas of the work is the theme of farewell that embodies general retrospection of the composer's thinking at that period. Noteworthy, the completed oratorio concept gradually created around the choir piece "The shepherds bid farewell to the Holy Family" ("L'Adieu des bergers à la Sainte Famille"). This chorus became a central element of the second part "The flight into Egypt" ("La fuite en Egypte"); then, as a sequel of the story was created the third part "The arrival at Saïs" ("L'arrivée à Saïs") and only after this the creative vision of the first part of the trilogy, "Herod's dream" ("Le songe d'Hérode"), was formed. In the interpretation of Christmas events H. Berlioz shifts the focus from the motif of the joyful meeting of Christ child to the motif of the farewell to him. It's nonrandom decision, so the composer omits in the plot level all the moments of the Magi's and shepherds' adoration. We can assume that this artistic decision embodies a number of autobiographical features related to: 1) the death of Henrietta Smithson – and to a symbolic farewell to part of H. Berlioz himself; 2) to conscious farewell to his son, Louis-child, who by that time already has become a 20-year military sailor, and his children's image was only in the memories of H. Berlioz; 3) to his own experiences and images of childhood memories which were highlighted enough in the 1850's.

Subsequently, such mood called up from H. Berlioz' memory experiences caused with the first reading of Virgil and inspired him to create the opera "Les Troyens». In addition, these new works in the last decade and a half of the composer's life were surrounded by many alterations, revisions his own opuses of the previous years, that shows a tendency to artistic retrospection.

The conscious artistic saving applied by the different authors is also, by N. Savitska, a distinctive feature of many late works. In "The Childhood of Christ" this feature is crucial in the music characteristic of the oratorio. The chamber orchestra, sometimes approaching the ensemble sound, the dominance transparent music texture, fairly traditional but uniquely interpreted by the composer harmony and polyphonic techniques create expressive and colorful music picture with deep meaning. So, the harmonious clarity of the musical language of the trilogy, which greatly contrasts more passionate and radical composer's statements in the works of previous years, tends not only to greater simplicity as the bright display of the individual style's crystallization.

In the context of the composer's late style can be perceived his appeal in the oratorio to the sacred theme and change the attitude to it, for example, compared with the "Requiem" (1837). Seriousness, insight and mystical depth, which H. Berlioz demonstrates in "The Childhood of Christ", are more convincing evidence of some features of the composer's world-view than his well-known, sometimes very categorical, literary expressions of religion and faith.

Although the biographical context of the composer's last years were marked by really creative silence, the stylistic process that preceded them indicate the formation of late style already in the works of the 1850's. Most critics had noticed precisely this stylistic turn after the premiere of the oratorio.

LITERATURE

1. Берлиоз Г. Мемуары / Г. Берлиоз. – М. : Музыка, 1967. – 750 с.
2. Гектор Берлиоз – Генриху Гейне, Париж, 20 декабря 1854 г. // Берлиоз Г. Избранные письма : в 2 кн. – Кн. 2 : 1853–1868 / Г. Берлиоз. – Л. : Музыка, 1982. – С. 77–78.
3. Гектор Берлиоз – Луи Берлиозу, Париж, 14 февраля 1861 г. // Берлиоз Г. Избранные письма : в 2 кн. – Кн. 2 : 1853–1868 / Г. Берлиоз. – Л. : Музыка, 1982. – С. 168–169.
4. Гектор Берлиоз – Огюсту Морелю, Париж, 28 августа 1854 г. // Берлиоз Г. Избранные письма : в 2 кн. – Кн. 2 : 1853–1868 / Г. Берлиоз. – Л. : Музыка, 1982. – С. 67–68.
5. Гектор Берлиоз – Сестре Адели, Монмартр, 6 марта 1854 г. // Берлиоз Г. Избранные письма : в 2 кн. – Кн. 2 : 1853–1868 / Г. Берлиоз. – Л. : Музыка, 1982. – С. 45–47.
6. Гектор Берлиоз – Сестре Адели, Париж, 27 августа 1854 г. // Берлиоз Г. Избранные письма : в 2 кн. – Кн. 2 : 1853–1868 / Г. Берлиоз. – Л. : Музыка, 1982. – С. 65–67.
7. Ефименко А. Г. Г. Берлиоз. Реквием: латинское ощущение красоты в призме романтической религии искусства / А. Г. Ефименко // Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти. – Вип. 12 : Берліоз та світ культури / Харківський держ. ін-т мистецтв. : зб. наук. пр. – Харків, 2003. – С. 188–198.
8. Калошина Г. Е. Христианская тематика и проблемы жанровой эволюции французской оперы и оратории: от истоков к XX веку / Г. Е. Калошина // Музыкальная культура христианского мира : мат-лы Междунар. науч. конф. – Ростов-на-Дону : РГК им. С. В. Рахманинова, 2001. – С. 297–316.
9. Майкапар А. Новозаветные сюжеты в живописи. Бегство в Египет [Электронный ресурс] / А. Майкапар. – Режим доступа: <http://maykapor.ru/nz/nz04.shtml> – Дата доступа: 27.11.2015.
10. Савицька Н. В. Хронос композиторської життєтворчості : монографія / Наталія Савицька ; Львівська нац. муз. академія ім. М. В. Лисенка. – Львів : Сполом, 2008. – 320 с.
11. Хохловкина А. Берлиоз / А. Хохловкина. – М. : Музгиз, 1960. – 548 с.
12. Barraud H. Hector Berlioz. Collection. Les Indispensables de la musique, Fayard / H. Barraud. – Paris, 1979. – 485 p.
13. Barzun J. Berlioz and His Century: An Introduction to the Age of Romanticism / J. Barzun. – University of Chicago Press, 1956, renewed 1982. – 450 p.
14. Bernard D. Life and Letters of Berlioz : in 2 vol. / D. Bernard. – Vol. 1. – Cambridge University Press, 2010. – 407 p.
15. Cairns D. Berlioz : in 2 vol. / D. Cairns. – Vol. 2 : Servitude and Greatness, 1832–1869 / D. Cairns. – University of California Press, 2000. – 900 p.
16. Smither H. E. A History of the Oratorio : in 4 vol. – Vol. 4 : The oratorio in the nineteenth and twentieth centuries / H. E. Smither. – The University of North Carolina Press, 2000. – 856 p.
17. Tranchefort F.-R. Hector Berlioz / F.-R. Tranchefort // Guide de la musique sacrée et chorale profane. De 1750 à nos jours / [Sous la direction de François-René Tranchefort]. – Fayard, 1993. – P. 68–78.

REFERENCES

1. Berlioz G. *Memuaryi [Memoirs]* / G. Berlioz. – M. : Muzyka, 1967. – 750 s.
2. Gektor Berlioz – Genrihu Geyne, Parizh, 20 dekabrya 1854 g. [Hector Berlioz to Heinrich Heine, Paris, 20 December 1854.] // Berlioz G. *Izbrannyye pisma [Selected Letters]* : v 2 kn. – Kn. 2 : 1853–1868 / G. Berlioz. – L. : Muzyka, 1982. – S. 77–78.
3. Gektor Berlioz – Lui Berliozu, Parizh, 14 fevralya 1861 g. [Hector Berlioz to Auguste Morel, Paris, August 28, 1854.] // Berlioz G. *Izbrannyye pisma [Selected Letters]* : v 2 kn. – Kn. 2 : 1853–1868 / G. Berlioz. – L. : Muzyka, 1982. – S. 168–169.
4. Gektor Berlioz – Ogyustu Morelyu, Parizh, 28 avgusta 1854 g. [Gektor Berlioz to Ogyustu Morelyu, Paris, August 28, 1854] // Berlioz G. *Izbrannyye pisma [Izbrannyye pisma]* : v 2 kn. – Kn. 2 : 1853–1868 / G. Berlioz. – L. : Muzyka, 1982. – S. 67–68.
5. Gektor Berlioz – Sestre Adeli, Monmartr, 6 marta 1854 g. [Hector Berlioz to Sister Adele, Montmartre, March 6, 1854] // Berlioz G. *Izbrannyye pisma [Selected Letters]* : v 2 kn. – Kn. 2 : 1853–1868 / G. Berlioz. – L. : Muzyka, 1982. – S. 45–47.
6. Gektor Berlioz – Sestre Adeli, Parizh, 27 avgusta 1854 g. [Hector Berlioz to Sister Adele, Montmartre, March 6, 1854] // Berlioz G. *Izbrannyye pisma [Selected Letters]* : v 2 kn. – Kn. 2 : 1853–1868 / G. Berlioz. – L. : Muzyka, 1982. – S. 65–67.
7. Efimenko A. G. G. Berlioz. *Rekviev: latinskoe oschuschenie krasoty v prizme romanticheskoy religii iskusstva [G. Berlioz. Requiem: Latin sense of beauty in the prism of religion romantic art]* / A. G. Efimenko // *Problemi vzaemodiyi mistetstva, pedagogiki ta teoriyi i praktiki osvity [Problems of art pedagogy, education theory and practice]*. – Vyp. 12 : Berlioz ta svit kulturi / Harkivskiy derzh. in-t mistetstv. : zb. nauk. pr. – Harkiv, 2003. – S. 188–198.
8. Kaloshina G. E. *Hristianskaya tematika i problemy zhanrovoy evolyutsii frantsuzskoy opery i oratorii: ot istokov k 20 veku [Christian themes and problems of the evolution of the genre of French opera and oratorio: from the beginnings to the twentieth century]* / G. E. Kaloshina // *Muzykalnaya kultura hristianskogo mira [Musical Culture of Christendom]* : mat-lyi Mezhdunar. nauch. konf. – Rostov-na-Donu : RGK im. S. V. Rahmaninova, 2001. – S. 297–316.
9. Maykapar A. *Novozavetnyie syuzhetyi v zhivopisi. Begstvo v Egipet [New Testament scenes in the painting. Flight into Egypt]* [Elektronnyy resurs] / A. Maykapar. – Rezhim dostupa: <http://maykapar.ru/nz/nz04.shtml> – Data dostupa: 27.11.2015.
10. Savyts'ka N. V. *Khronos kompozytors'koyi zhyttyetvorchosti [Chronos of composer's activity]* : monohrafiya / Nataliya Savyts'ka ; L'viv's'ka nats. muz. akademiya im. M. V. Lysenka. – L'viv : Spolom, 2008. – 320 s.
11. Hohlovkina A. *Berlioz [Berlioz]* / A. Hohlovkina. – M., 1960. – 548 s.
12. Barraud H. *Hector Berlioz. Collection. Les Indispensables de la musique, Fayard [Hector Berlioz. Collection. Les Indispensables de la musique, Fayard]* / H. Barraud. – Paris, 1979. – 485 p.
13. Barzun J. *Berlioz and His Century: An Introduction to the Age of Romanticism* / J. Barzun. – University of Chicago Press, 1956, renewed 1982. – 450 p.
14. Bernard D. *Life and Letters of Berlioz* : in 2 vol. / D. Bernard. – Vol. 1. – Cambridge University Press, 2010. – 407 p.
15. Cairns D. *Berlioz* : in 2 vol. / D. Cairns. – Vol. 2 : *Servitude and Greatness, 1832–1869* / D. Cairns. – University of California Press, 2000. – 900 p.
16. Smither H. E. *A History of the Oratorio* : in 4 vol. – Vol. 4 : *The oratorio in the nineteenth and twentieth centuries* / H. E. Smither. – The University of North Carolina Press, 2000. – 856 p.
17. Tranchefort F.-R. *Hector Berlioz* / F.-R. Tranchefort // *Guide de la musique sacrée et chorale profane. De 1750 à nos jours* / [Sous la direction de François-René Tranchefort]. – Fayard, 1993. – P. 68–78.

Вороніна М. О. Особливості пізнього стилю Гектора Берліоза (ораторія «Дитинство Христа»). Проаналізовано яскраві прояви перебудови індивідуального стилю композитора на завершальному етапі творчості. У художньому вирішенні ораторії виявлено кілька автобіографічних ознак, зумовлених ретроспективністю мислення композитора в час написання твору. Автобіографічність у трилогії пов'язана: зі смертю Генрієтти Смітсон та із символічним прощанням Г. Берліоза з частиною себе; з усвідомленим прощанням із сином, Луї-дитиною, який на той момент уже став 20-річним військовим моряком, і його дитячий образ залишався лише у спогадах Г. Берліоза; із переживаннями та образами свого дитинства, спогади про яке значно актуалізувалися в 1850-ті роки. В інтерпретації різдвяних подій Г. Берліоз не випадково зміщує акцент із мотиву радісної зустрічі Немовляти-Ісуса на мотив прощання з Ним, уже на сюжетному рівні випускаючи всі моменти поклоніння Йому пастухів та волхвів. На прикладі «священної трилогії» «Дитинство Христа» розглянуто початковий етап формування пізнього стилю композитора, ознаками якого є: тенденція до художньої ретроспекції, яка виявилася також у редагуванні й аранжуванні своїх творів попередніх років та опусів інших композиторів, а також важлива роль теми прощання, свідомо художня економія і звернення до сакральної теми.

Ключові слова: ораторія, «священна трилогія» Г. Берліоза «Дитинство Христа», пізній стиль.

Воронина М. А. Особенности позднего стиля Гектора Берлиоза (оратория «Детство Христа»). Проанализированы яркие проявления перестройки индивидуального стиля композитора в направлении завершающего этапа творчества. В художественном решении оратории выявлен ряд автобиографических черт, обусловленных общей ретроспективностью мышления композитора во время создания произведения. Автобиографичность в трилогии связана: со смертью Генриетты Смитсон и с символическим прощанием Г. Берлиоза с частью себя; с осознанным прощанием с сыном, Луи-ребёнком, к тому времени уже 20-летним военным моряком, его детский образ оставался только в воспоминаниях Г. Берлиоза; с переживаниями и образами своего детства, воспоминания о котором значительно актуализировались в 1850-е годы. В интерпретации рождественских событий Г. Берлиоз не случайно смещает акцент с мотива радостной встречи Младенца Иисуса на мотив прощания с Ним, уже на сюжетном уровне выпуская все моменты поклонения Ему пастухов и волхвов. На примере «священной трилогии» «Детство Христа» рассмотрен начальный этап формирования позднего стиля композитора, признаками которого стали: тенденция к художественной ретроспекции, проявившейся также в редактировании и аранжировке собственных произведений предыдущих лет и опусов других композиторов, а также важная роль темы прощания, сознательная художественная экономия и обращение к сакральной теме.

Ключевые слова: оратория, «священная трилогия» Г. Берлиоза «Детство Христа», поздний стиль.

UDC 787.2:78.071.1 (477)

SULIM R. A.

TRADITIONS OF THE GENRE “IN MEMORIAM” IN VIOLA CONCERTO BY ZHANNA KOLODUB

In this article the concert of Zhanna Kolodub for viola and chamber orchestra with piano is analyzed in detail for the first time; it is given a brief information about violist V. Voytsitskaya (composer's mother), to whom it is dedicated. Traditions of the genre “*in memoriam*” are defined, peculiarities of its figurative-emotional content, dramaturgy, musical language and structure are revealed. Thematic unity of musical material of two contrasting parts of the concerto is described and the predominance of monologue type-statement is emphasized. The most famous performers of this concerto are named. The tragic theme played a significant part in the dramaturgy of Viola Concerto by J. Kolodub and it becomes a leitmotif of the whole work. The first part (*Larghetto*) it is a sad monologue, which conveys the feelings of immense pain and despair from the loss of a close person. The second part (*Allegro non troppo*) is like a grotesque dance of death. For the incarnation of negative image of the evil, which is embodied in the main and linking movement of this musical work, the composer combines some features of two genres: grotesque scherzo and toccata. Expressive cantilena themes of secondary and final exposition, which transmit human distress, are opposed to the evil image. Dynamic reprise, which dominates these negative images, ends with a loud and triumphant sounds of the initial motive of the main theme; this is it that is seen as the leitmotif of death. The mournful images of the first movement, appeared in the coda of the final, create the arched connection between the start and end in the form of mirror symmetry. In the Viola Concerto by J. Kolodub the traditions of “*in memoriam*” music are revealed in a significant role of monologue – type statements, by opposing the dramatic and lyrical images, by making use of the genres of toccata and grotesque scherzo, by prevailing of mournful intonations and tunes together with elegiac, nostalgic and tragic moods.

Keywords: orchestral work of Z. Kolodub, instrumental concerto genre, traditions of “*in memoriam*” music.

In memoriam music has gained widespread acceptance in Ukrainian culture of the 20th – 21st centuries. So, in 1990s Jeanne Kolodub referred to this genre by creating sui generis diptych joint by the “*in memoriam*” idea. The composer dedicated the Concerto for viola and chamber orchestra with piano (1995) to the memory of her mother Vira Mykolaivna Voitsytska (1908–1944), who was a professional violinist and violist. Furthermore, she devoted Concerto doloroso for violin and chamber orchestra with piano (1998) to the memory of her father Yukhym Hryhorovych Brondz (1900–1943), who was a prominent pedagogue and violinist, one of the Vinnytsia Music School 1 founders and its first headmaster.

The objective of the article is to define basing on the performed analysis of the Concerto for viola and chamber orchestra with piano by Jeanne Kolodub the peculiarities of its dramaturgy, imaginative-emotional content, music language and structure, elicit the traditions of *in memoriam* genre in this composition and to provide some information about the composer's mother who the concert is dedicated to.

Vira Mykolaivna Voitsytska was born in 1908 in Zhmerynka in Vinnytsia oblast. After having graduated from Kyiv Conservatory (class of David Berthier), she came to

Vinnytsia where the musician worked as a viola player in two symphony orchestras: of Vinnytsia Opera and Ballet Theatre and of the Regional Radio Committee. She married Yukhym Hryhorovych Brondz (a graduate of Odessa School of Stolyarsky). In 1930 their daughter Jeanne was born, and in 1938 their son Edward came into being. At the beginning of the Second World War the Brondzs happened to be in occupation. In 1943 Yukhym Hryhorovych perished in the concentration camp Majdanek near Lublin (Poland) and in 1944, exhausted after a severe illness, Vira Mykolaivna's mother died. In that dreadful times Jeanne and Edward survived only thanks to their grandmother Kateryna Antonivna Voitsytska who took care of the children. Jeanne remembers her parent with great love and tenderness: they were the people who taught a girl to have a heart for music and by their own example of devoting themselves to the service of art defined her lucky professional fate. For this reason, it is symbolic that the musician, being already mature, dedicated her best compositions, which were highly estimated by experts, to their cherished memory.

Viola concert by Jeanne Kolodub consists of two contrasting movements *Larghetto* – *Allegro non troppo*. **The first movement** *Larghetto* represents sorrowful monologue starting tragically and gloomy with the lowest notes of the piano cluster. Against this humming, the violins perform very tense and dramatic motif based on rising intonation of minor third and major seventh resulting in the formation of major ninth. This laconic theme consisting of three sounds and depicting the feelings of enormous pain and despair becomes the keynote of not only the first movement, but also of the whole composition. After double introduction of the main tragic keynote the soloist begins his monologue where the deep human pain is revealed. There is so much grief and tears in the intonations of this extremely expressive and wistful theme reminding a song of lamentation! Viola solo backed up in the orchestra sounds now mournful and anxious, now tender and melodious, now dramatic and tense.

The second movement *Allegro non troppo* in 5/4 time reminds grotesque dance of the death capturing all of a sudden into its dangerous maelstrom. Recreating this negative image, which appears in various grimaces and seems to mock human and life, the composer combines some features of toccata and grotesque scherzo genres. Even in the first bars one can feel something mechanical, cruel and brutal. Accompanied by octaval unison of C notes repeated in ostinato manner in even crotchets by cellos and double basses, active and uncouth staccato theme of the *First subject group* is began by soloist. Negative image of evil, presented in grotesque form and realized in the First subject group and Transition, is contrasted to emphatic cantilena theme of the *Second subject group*, where mental agony is expressed. In the intonations of songful and delicate melody of broad inhale one can feel appeals and even “a shade of mournful prayer” Unlike exposition *dynamisized recapitulation* is significantly dramatized due to the further development of negative images, which prevail, demonstratively continuing their offensive movement. Built on the materials of the First subject group theme and two Transition themes this movement is perceived as genuine rampancy of evil forces. No room is left for begging intonations of the Second subject group and Conclusion. During the loud culmination in orchestra *tutti* the beginning motif of the First subject group perceived as a keynote of death is chanted loudly and victoriously for the last time.

Sorrowful images of the first part return in the *Coda* of the Conclusion creating «arch connection of the beginning and the end on the model of mirror symmetry». This episode also represents the monologue, where the author reveals the feelings of the loss of a loved one. The composition is ended by hanging long sound in the middle viola register

backed up in the orchestra by quite tremolo chord. Against this background, lonely cello quavers pulse from time to time. These means are used in order to express the state of exanition, hopeless and solitude which emphasize the tragic character of the closure.

Thus, in the Concerto for viola and chamber orchestra with piano by Jeanne Kolodub the traditions of *in memoriam* music are revealed in a major role of monological type of utterance, in confronting opposing of dramatic and lyrical images, in the reference to the genres of toccata and grotesque scherzo (in the second movement), in prevailing of sorrowful intonations and motifs together with elegiac, nostalgic and tragic moods.

LITERATURE

1. Гаврилець Д. Г. Європейський альтовий концерт: генезис, еволюція, жанрові моделі : дис. ... канд. мистецтвознав. : спец. 17.00.03 «Музичне мистецтво» / Гаврилець Дмитро Григорович ; Львівська нац. муз. академія ім. М. В. Лисенка. – Львів, 2012. – 227 с.
2. Мринська І. О. Стильова динаміка жанру музики *in memoriam* у творчості українських композиторів першої половини ХХ століття [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://intkonf.org/mrinska-io-stilova-dinamika-zhanru-muziki-in-memori-ukrayinskih-kompozitoriv-pershoyi-polovini-hh-stolitnya/> – Дата доступу: 10.12.2015.
3. Сікорська І. Зоряні маестро / І. Сікорська // День. – 2015. – № 201.
4. Сулім Р. А. «Музична академія – мій дім» (до ювілею Ж. Ю. Колодуб) / Сулім Р. А. // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського : наук. журн. – 2009. – № 4 (5). – С. 190–202.
5. Сулім Р. А. Перший вчитель композитора Жанни Колодуб / Римма Сулім // Учитель – учень: ідея спадкоємності та новаторства в музичній культурі України (до пам'ятних дат Р. М. Глієра, Б. М. Лятошинського, І. Ф. Карабиця) : зб. ст. та мат-в Всеукраїнської наук.-практич. конф. – Суми : Фабрика друку, 2015. – С. 117–122.
6. Сулім Р. А. Сторінки історії Вінницької ДМШ № 1 на шпальтах місцевих газет / Римма Сулім // Проблеми сучасності: мистецтво, культура, педагогіка : зб. наук. праць. – Вип. 16. – Луганськ : ЛДІКМ, 2011. – С. 219–231.
7. Сулім Р. А. Традиції жанру *in memoriam* у скрипковому концерті Жанни Колодуб / Римма Сулім // Українське музикознавство : наук.-метод. зб. – Вип. 41 / упоряд. М. Д. Копиця, ред. Б. М. Шабетнік. – К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2015. – С. 289–310.
8. Черкашина-Губаренко М. Р. Творчі дебюти Жанни Колодуб : монографія / Марина Черкашина-Губаренко. – К., 1999. – 24 с.

REFERENCES

1. Havrylets' D. H. Yevropeys'kyu al'tovyuy kontsert: henezys, evolyutsiya, zhanrovi modeli [European viola concert: genesis, evolution, genre models]: dys. ... kand. mystetstvozn. : spets. 17.00.03 "Muzychne mystetstvo" / Havrylets' Dmytro Hryhorovych ; L'vivs'ka nats. muz. akademiya im. M. V. Lysenka. – L'viv, 2012. – 227 s.
2. Mryns'ka I. O. Styl'ova dynamika zhanru muzyky in memoriam u tvorchosti ukrayins'kykh kompozytoriv pershoi polovyny 20 stolittya [Style dynamics in memoriam music genre in the works of Ukrainian composers of the first half of the twentieth century] [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://intkonf.org/mrinska-io-stilova-dinamika-zhanru-muziki-in-memori-ukrayinskih-kompozitoriv-pershoyi-polovini-hh-stolitnya/> – Data dostupu: 10.12.2015.

3. Sikors'ka I. Zoryani maestro [Star maestros] / I. Sikors'ka // Den' [Day]. – 2015. – No. 201.

4. Sulim R. A. “Muzychna akademiya – miy dim” (do yuvileyu Zh. Yu. Kolodub) [“Academy of Music – My House” (the anniversary of Z. Yu. Kolodub)] / Sulim R. A. // Chasopys Natsional'noyi muzychnoyi akademiyi Ukrayiny imeni P. I. Chaykovs'koho [Journal of Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine] : nauk. zhurn. – 2009. – No. 4 (5). – S. 190–202.

5. Sulim R. A. Pershyy vchytel' kompozytora Zhanny Kolodub [The first teacher of composer Janne Kolodub] / Rymma Sulim // Uchytel' – uchen': ideya spadkoyemnosti ta novatorstva v muzychniy kul'turi Ukrayiny (do pam'yatnykh dat R. M. Hliyera, B. M. Lyatoshyns'koho, I. F. Karabytsya) [The teacher – pupil: the idea of continuity and innovation in the musical culture of Ukraine (to anniversaries R. Glier, B. Liatoshynsky, I. Karabyts)] : zb. st. ta mat v Vseukrayins'koyi nauk.-praktych. konf. – Sumy : Fabryka druku, 2015. – S. 117–122.

6. Sulim R. A. Storinky istoriyi Vinnyts'koyi DMSH No 1 na shpal'takh mistsevykh hazet [History of Vinnytsia music school number 1 on the pages of local newspapers] / Rymma Sulim // Problemy suchasnosti: mystetstvo, kul'tura, pedahohika [The problems of our time: art, culture, education] : zb. nauk. prats'. – Vyp. 16. – Luhans'k : LDIKM, 2011. – S. 219–231.

7. Sulim R. A. Tradytsiyi zhanru in memoriam u skrypkovomu kontserti Zhanny Kolodub [The traditions of the genre in memoriam on the Violin Concerto by Janne Kolodub] / Rymma Sulim // Ukrayins'ke muzykoznavstvo [Ukrainian musicology] : nauk.-metod. zb. – Vyp. 41 / uporyad. M. D. Kopytsya, red. B. M. Shabetnik. – K. : NMAU im. P. I. Chaykovs'koho, 2015. – S. 289–310.

8. Cherkashyna-Hubarenko M. R. Tvorchy debyuty Zhanny Kolodub [Creative debuts of Janne Kolodub] : monohrafiya / Maryna Cherkashyna-Hubarenko. – K., 1999. – 24 s.

Сулім Р. А. Традиції жанру *in memoriam* в альтовому концерті Жанни Колодуб.

Уперше детально проаналізовано концерт Жанни Колодуб для альту і камерного оркестру з фортепіано, наведено стислі відомості про альтистку Віру Войцицьку (матір композиторки), якій він присвячений. Виявлено традиції жанру *in memoriam* є цьому творі, визначено особливості його драматургії, образно-емоційного змісту, музичної мови і структури. Розкрито тематичну єдність музичного матеріалу двох контрастних частин концерту і підкреслено переважання в ньому монологічного типу висловлювання. Названо найбільш відомих виконавців твору. Значну роль у драматургії альтового концерту Ж. Колодуб відіграє трагічна тема, яка стає лейтмотивом усього твору. Перша частина (*Larghetto*) – це скорботний монолог, у якому передано почуття болю і відчаю від втрати близької людини. Друга частина (*Allegro non troppo*) нагадує гротескний танець смерті. Для відтворення цього негативного образу зла, носіями якого є головна і сполучна партії, композитор поєднує деякі ознаки жанрів токати і гротескного скерцо. Цьому образу протиставляються виразні кантіленні теми побічної і завершальної партій, у яких відтворено душевні страждання людини. Динамічна реприза завершується гучним і переможним звучанням початкового мотиву головної партії, який сприймається як лейтмотив смерті. У коді фіналу повертаються скорботні образи першої частини, завдяки чому створюється арочне поєднання початку і завершення, на зразок дзеркальної симетрії. В альтовому концерті Ж. Колодуб традиції музики *in memoriam* виявились у значній ролі монологічного типу висловлювання, конфліктному протиставленні драматичних і ліричних образів, у зверненні до жанру токати і гротескного скерцо, переважанні скорботних інтонацій та мотивів, а також елегійних, ностальгічних і трагічних настроїв.

Ключові слова: оркестрові твори Ж. Колодуб, жанр інструментального концерту? традиції музики *in memoriam*.

Сулим Р. А. Традиции жанра *in memoriam* в альтовом концерте Жанны Колодуб. Впервые детально проанализирован концерт Ж. Колодуб для альты и камерного оркестра с фортепиано, приведены краткие сведения об альтистке В. Войцицкой (матери композитора), которой он посвящён. Выявлены традиции жанра *in memoriam* в этом произведении, определены особенности его драматургии, образно-эмоционального содержания, музыкального языка и структуры. Раскрыто тематическое единство музыкального материала двух контрастных частей концерта и подчёркнуто преобладание в них монологического типа высказывания. Названы наиболее известные исполнители этого произведения. Значительную роль в драматургии альтового концерта Ж. Колодуб играет трагическая тема, которая становится лейтмотивом всего произведения. Первая часть (*Larghetto*) – это скорбный монолог, в котором переданы чувства боли и отчаяния от утраты близкого человека. Вторая часть (*Allegro non troppo*) напоминает гротескный танец смерти. Для воплощения этого негативного образа зла, носителями которого являются главная и связующая партии, композитор сочетает некоторые черты жанров токкаты и гротескного скерцо. Этому образу противопоставляются выразительные кантиленные темы побочной и заключительной партий, в которых переданы душевные страдания человека. Динамичная реприза завершается громким и победным звучанием начального мотива главной партии, воспринимающегося как лейтмотив смерти. В коде финала возвращаются скорбные образы первой части, благодаря чему создается арочное соединение начала и завершения в виде зеркальной симметрии. В альтовом концерте Ж. Колодуб традиции музыки *in memoriam* проявились в значительной роли монологической типа высказывания, конфликтном противопоставлении драматических и лирических образов, в обращении к жанру токкаты и гротескного скерцо, преобладании скорбных интонаций и мотивов, а также элегических, ностальгических и трагических настроений.

Ключевые слова: оркестровые произведения Ж. Колодуб, жанр инструментального концерта, традиции музыки *in memoriam*.

ACTUAL PROBLEMS OF MUSICOLOGY AT THE BEGINNING OF THE 21 CENTURY

UDC 392:78.071.1 (470)

SKVORTSOVA N. M.

THE LAMENTATION IN THE MUSICAL CULTURE OF THE SOVIET PERIOD (ON THE MATERIAL OF THE ORATORIO BY RODION SHCHEDRIN “LENIN IN THE HEART OF THE POPULAR”)

The peculiarities of the functioning of weeping-genre in the conditions of official Soviet culture are examined. For the material of this investigation was chosen the oratorio by Rodion Shchedrin “Lenin in the heart of the people”, it was marked by the highest award – the State Prize of the USSR (1972). During the research we found the main ritual signs of this genre dedicated to the Soviet leader, we also analyzed the complicated means and stylistic synthesis, which promote to understanding of this music piece as a highly artistic opus of its time. From one side, the oratorio by R. Shchedrin “Lenin in the heart of the people” is the official music offering, this is evidenced by the choice of the hierarchically highest Soviet genre, the ideological nature of the work, the dedication to the leader, relying on tradition false folklore lamentation, enlightened finale. On the other side, this oratorio represents a deep philosophical and tragic opus, in which the various style layers of semantic lament operate alongside, forming a concentrated intonation fusion of folk lamentations and sublime pathos of baroque symbols. Composer flexibly maneuvered between formal stylistic attributes of the genre dedication, Russian folk melodies, technical achievements in aleatory and sonorism, traditions of baroque music. This unexpected genre and stylistic mix can be explained as the undisputed talent of the composer and his deep familiarity with each of these areas, and strategic creative wisdom, which allowed remaining master and simultaneously performing official order of the state.

Keywords: lamentation, false folk, leniniana, official culture, oratorio by R. Shchedrin.

The author examined the peculiarities of functioning of weeping-genre in the conditions of the official Soviet culture. In the lens of the research is the genre model of lamentation that could appear only under ideological pressure. This is a politically engaged example of “new folk” or the artificial laments that constitute the unique phenomenon of the Soviet period.

Among the main features of this weeping model the scholars emphasize modulation in the ideological plane, propaganda of a happy Soviet reality, renovation of a traditional language system by a newspaper vocabulary and atypical for the authentic genre optimistic final.

In the music of Soviet composers, along with funeral and philosophical weeping models and a panegyric lamentation was functioning. The material of this investigation was elected the oratorio by Rodion Shchedrin “Lenin at the heart of the popular”, which was marked the highest award – the State Prize of the USSR (1972). The music piece for

three soloists, compounded choir and symphonic orchestra dedicated to the centennial of the birth of the revolutionary leader.

The verbal text of Lamento (parts I and III) and the Epilogue is based on the famous Lamentation for Lenin by Russian folk performer and a storyteller Marfa Kryukova. In terms of musical specificity tragic events determines priority intonation bitterness and despair, making the lamentation the most important semantic intonation dominant that most clearly represented in the two Lamento and the Epilogue. These music fragments fully appealing to authentic lament samples through such signs of mourning as a preference intonations of a small second, expressive chromatic in a tune, improvisational performance style, a special emotional tension tone.

The climax of the oratorio – a soulful lament-lullaby “You calmly sleep” in the Epilogue, which – similar to the optimistic finals in a pseudofolk tradition – is modulation from tragic to the clarified intonation.

As known, exactly a lullaby by an emotional, melodic and performing specific often is close to a lamentation. In this case its appearance – thanks to quiet dynamic, tranquil slow pace and hypnotic character of singing – softens tragic expression of previous parts of the oratorio, giving pathetic sublimity of sounding in a final. The Epilogue is written specifically for Lyudmila Zykina, warm contralto which also emphasizes lyric mode of this lament-lullaby. The synthesis of a lamentation and a lullaby – two close and often interrelated genre of a folk tradition – contributes a special effect of a philosophical comprehension of death, beyond naturalistic expression of mourning.

The lamentation in the oratorio by R. Shchedrin is a fundamentally important, but not the only one representant of genre and stylistic synthesis. Symbols of a baroque tradition are presented no less meaningful constant of synthetic processes in the piece. Significantly, a series of baroque symbols paradoxically organic functions in the named oratorio (particularly baroque lamentation, appeal to a passacaglia, rhetorical figures, elevated emotional message, devoid rending emotion expression, polyphonic mastery), which again raises the traditional for that time offering leader to the level of philosophical and ethical meaningfulness.

One of the unique features of the oratorio R. Shchedrin is polisemy of genre elements of musical material, as evidenced, in particular, research by I. Zemtsovsky, who finds in the theme of the final lament-lullaby echoes of ancient ritual incantatory songs on the harvest, on the return force, on the coming of spring.

Thus, the oratorio by R. Shchedrin “Lenin in the heart of the popular” is the official music offering, which followed the main ritual signs. Among them call basic: the choice of a hierarchical high Soviet genre, the ideological nature of the work, dedication to a leader, reliance on a tradition of pseudofolk lamentation, enlightened final.

On the other side, this oratorio represents a highly artistic philosophical and tragic opus, in which the various style layers of lament semantic operate alongside, forming a concentrated intonation fusion of folk lamentations and tragic pathos of baroque symbols. This unexpected genre and stylistic mixed can probably be explained as the undisputed talent of the composer and his deep familiarity with each of these areas, and strategic creative wisdom, which allowed to remain master and simultaneously perform official order of the state.

LITERATURE

1. Войцицкая Е. А. Музыкальная советика С. С. Прокофьева: специфика, динамика стиля : дис. ... канд. искусствоведения : спец. 17.00.03 Музыкальное искусство / Войцицкая Екатерина Александровна ; Нац. муз. академия Украины им. П. И. Чайковского. – К., 2014. – 226 с.
2. Грушевський М. Історія української літератури : у 6 т. – Т. 6 / Михайло Грушевський. – К. : Обереги, 1995. – 712 с.
3. Дьячкова Л. Оратория Родиона Щедрина «Ленин в сердце народном» / Л. Дьячкова // Музыка и современность : сб. ст. – Вып. 8 / [ред.-сост. Д. В. Фришман]. – М. : Музыка, 1974. – С. 25–51.
4. Земцовский И. Народное в современном (Опыт стилистического анализа) / И. Земцовский // Советская музыка. – 1971. – № 8. – С. 30–37.
5. Коньрева И. Трансформация жанра плача в культуре сталинской эпохи / И. В. Коньрева // Учёные записки Комомольского-на-Амуре государственного технического университета. – Комомольск-на-Амуре, 2011. – № III-2 (7). – С. 84–88.
6. Лозова А. І. Специфіка втілення жанру колискової пісні у творчості М. П. Мусоргського, М. А. Римського-Корсакова та П. І. Чайковського : наукова робота ... магістра муз. мистецтва / Лозова Анна Ігорівна ; Нац. муз. академія України ім. П. І. Чайковського. – К., 2013. – 90 с.
7. Лойтер С. М. Былина-панегирик, плач-панегирик, сказка-панегирик / С. М. Лойтер // Труды Карельского научного центра Российской академии наук. – Петрозаводск : РАН, 2010. – № 4. – С. 154–157.
8. Михайлова М. О преломлении фольклорных традиций Тульского края в творчестве Родиона Щедрина (на примере Концерта № 1 для фортепиано с оркестром) / М. Михайлова // Г. В. Свиридов и современность : сб. докладов VII Всероссийской студенческой науч.-практич. конф. «Свиридовские чтения». – Курск : РАСТР, 2011. – С. 282–288.
9. Синельникова О. В. Музыкальная авантюра Родиона Щедрина или «что угодно» / О. В. Синельникова // Мир науки, культуры, образования. – Горно-Алтайск, 2011. – № 4 (29). – С. 297–301.
10. Синельникова О. В. Родион Щедрин: жанровые эксперименты и вариации на собственный стиль / О. В. Синельникова // Мир науки, культуры, образования. – Горно-Алтайск, 2009. – № 7 (19). – С. 14–17.
11. Соломонова О. Б. Самая «советская» советская музыка (преодоление соцреалистического канона в кантатах С. Прокофьева «Славься, наш могучий край» и «Здравица» / Ольга Соломонова // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – Вип. 97 : Учні – вчителю: Олені Сергіївні Зінькевич присвячується. – К., 2011. – С. 118–129.

REFERENCES

1. Voytsitskaya E. A. Muzyikalnaya sovetika S. S. Prokofeva: spetsifika, dinamika stilya [Music sovetika of Prokofiev: specificity, dynamic style] : dis. ... kand. iskusstvovedeniya : spets. 17.00.03 Muzyikalnoe iskusstvo / Voytsitskaya Ekaterina Aleksandrovna ; Nats. muz. akademiya Ukrainy im. P. I. Chaykovskogo. – K., 2014. – 226 s.

2. Hrushevskiy M. IstorIya ukrayinskoyi literaturi [History of Ukrainian Literature] : u 6 t. – T. 6 / Mihaylo Hrushevskiy. – K. : Oberegi, 1995. – 712 s.

3. Dyachkova L. Oratoriya Rodiona Schedrina “Lenin v serdtse narodnom” [Rodion Shchedrin’s oratorio “Lenin in the heart of the national”] / L. Dyachkova // Muzyika i sovremennost [Music and Modernity] : sb. st. – Vyp. 8 / [red.-sost. D. V. Frishman]. – M. : Muzyika, 1974. – S. 25–51.

4. Zemtsovskiy I. Narodnoe v sovremennom (Opyt stilisticheskogo analiza) [People in today’s (Experience stylistic analysis)] / I. Zemtsovskiy // Sovetskaya Muzyika [Soviet music]. – 1971. – No. 8. – S. 30–37.

5. Konyireva I. Transformatsiya zhanra placha v kulture stalinskoy epohi [Transformation of the Lamentation-genre in the culture of the Stalin era] / I. V. Konyireva // UchYonyie zapiski Komsomolskogo-na-Amure gosudarstvennogo tehnikeskogo universiteta [Scientists notes of Komsomolsk-on-Amur State Technical University]. – Komomolsk-na-Amure, 2011. – No. III–2 (7). – S. 84–88.

6. Lozova A. I. Spetsifika vtilyennya zhanru koliskovoyi pisni u tvorchosti M. P. Musorgskogo, M. A. Rymskogo-Korsakova ta P. I. Chaykovs’kogo [Specificity of embodiment of lullaby genre in the works of Mussorgsky, Rimsky-Korsakov and Tchaikovsky] : naukova robota ... magistra muz. mistetstva / Lozova Anna Igorivna ; Nats. muz. akademiya Ukraini im. P. I. Chaykovs’kogo. – K., 2013. – 90 s.

7. Loyter S. M. Bylina-panegirik, plach-panegirik, skazka-panegirik [Bylina-eulogy, panegyric-mourning-tale eulogy] / S. M. Loyter // Trudy Karelskogo nauchnogo tsentra Rossiyskoy akademii nauk [Works of of Karelian Research Centre of the Russian Academy of Sciences]. – Petrozavodsk : RAN, 2010. – No. 4. – S. 154–157.

8. Mihaylova M. O prelomlenii folklornykh traditsiy Tulsckogo kraja v tvorchestve Rodiona Schedrina (na primere Kontserta No 1 dlya fortepiano s orkestrom) [About the breaking of folk traditions of the Tula region in the work of Rodion Shchedrin (for example, of the Concerto for Piano and Orchestra number 1)] / M. Mihaylova // G. V. Sviridov i sovremennost [G. Sviridov and modernity] : sb. dokladov 7 Vserossiyskoy studencheskoy nauch.-praktich. konf. “Sviridovskie chteniya”. – Kursk : RASTR, 2011. – S. 282–288.

9. Sinelnikova O. V. Muzyikalnaya avantura Rodiona Schedrina ili “chto ugodno” [The musical adventure of Rodion Shchedrin, or “whatever”] / O. V. Sinelnikova // Mir nauki, kulturyi, obrazovaniya [The world of science, culture, education]. – Gorno-Altaysk, 2011. – No. 4 (29). – S. 297–301.

10. Sinelnikova O. V. Rodion Schedrin: zhanrovyie eksperimenty i variatsii na sobstvennyiy stil [Rodion Shchedrin: genre experiments and variations on your own style]] / O. V. Sinelnikova // Mir nauki, kulturyi, obrazovaniya [The world of science, culture, education]. – Gorno-Altaysk, 2009. – No. 7 (19). – S. 14–17.

11. Solomonova O. B. Samaya “sovetskaya” sovetskaya muzyika (preodolenie sotsrealisticheskogo kanona v kantatah S. Prokofeva “Slavsya, nash moguchiy kray” i “Zdravitsa” [The most “Soviet” Soviet Music (overcoming socialist realist canon cantatas in Prokofiev’s “Hail, our mighty land” and “Toast”)] / Olga Solomonova // Naukoviy visnyk Natsional’noyi muzichnoyi akademiyi Ukraini imeni P. I. Chaykovs’kogo. – Vyp. 97 : Uchni – vchytelyu: Oleni Serhiyivni Zin’kevych prysvyachuyet’sya [Students to teachers Elena Zinkevych]. – K., 2011. – S. 118–129.

Скворцова Н. М. Плач у радянській музичній культурі (ораторія Родіона Щедрина «Ленін у серці народному»). Розглянуто особливості функціонування плачу в умовах офіційної культури радянської доби. Матеріалом для дослідження обрано ораторію Родіона Щедрина «Ленін у серці народному», відзначену Державною премією СРСР (1972). Виявлено основні ритуальні ознаки жанру-присвяти вождю, проаналізовано складні жанрово-стильові міксти, які сприяють осмисленню цього твору як високохудожнього музичного опусу свого часу. Так, з одного боку, ораторія «Ленін у серці народному» є офіційним музичним приношенням, про що свідчать такі прикмети, як вибір ієрархічно високого радянського жанру, ідеологічний характер твору, присвята вождю, зорієнтованість на традиції псевдофольклорного плачу, прояснений фінал. З іншого, – ця ораторія є глибоко філософсько-трагедійним опусом, у якому поряд функціонують різностильові пласти плачової семантики, утворюючи концентрований інтонаційний сплав фольклорних голосінь і піднесеного пафосу барокової символіки. Композитор гнучко маневрує між формально-стилістичними ознаками жанру присвяти, російським народним мелосом, алеаторико-сонористичними технічними здобутками і традиціями барокової музики. Такий несподіваний жанрово-стильовий мікст, імовірно, можна пояснити як беззаперечним талантом митця і його глибокою обізнаністю з кожною із названих сфер, так і мудрістю, яка дала змогу залишатись Майстром і, водночас, виконувати офіційне замовлення держави.

Ключові слова: плач, псевдофольклор, ленініана, офіційна культура, ораторія Р. Щедрина.

Скворцова Н. Н. Плач в советской музыкальной культуре (оратория Родиона Щедрина «Ленин в сердце народном»). Рассмотрены особенности функционирования плача в условиях официальной культуры советского периода. Материалом для исследования избрана оратория Родиона Щедрина «Ленин в сердце народном», отмеченная Государственной премией СССР (1972). Выявлены основные ритуальные признаки жанра-посвящения вождю, проанализированы сложные жанрово-стилевые миксты, способствующие осмыслению данного произведения как высокохудожественного опуса своего времени. Так, с одной стороны, оратория «Ленин в сердце народном» является официальным музыкальным приношением, о чём свидетельствуют выбор иерархически высокого советского жанра, идеологический характер произведения, посвящение вождю, опора на традиции псевдофольклорного плача, просветлённый финал. С другой, – оратория Р. Щедрина представляет собой глубокий философско-трагедийный опус, в котором функционируют разностилевые пласты плачевой семантики, образуя концентрированный интонационный сплав фольклорных причитаний и возвышенного пафоса барочной символіки. Композитор гибко маневрирует между формально-стилистическим признакам жанра посвящения, русским народным мелосом, алеаторико-сонористическими техническими достижениями и традициями барочной музыки. Такой неожиданный жанрово-стилевой микст, вероятно, можно объяснить как неоспоримым талантом композитора и его глубокой осведомлённостью с каждой из названных сфер, так и творческой мудростью, позволяла оставаться Мастером и одновременно выполнять официальный заказ государства.

Ключевые слова: плач, псевдофольклор, лениниана, официальная культура, оратория Р. Щедрина.

UDC 392: 78.071.1 (477)

LUKASHOV V. A.

**DIRECTOR'S PLASTIC AND SPATIAL RESOLUTION
OF THE IMAGE IN CONTEMPORARY MONO-OPERA
(EXEMPLIFIED BY PRODUCTION OF VITALY HUBARENKO
OPERA "LOVE LETTERS" AT THE MYKOLA LYSENKO KHARKIV
NATIONAL ACADEMIC OPERA AND BALLET THEATRE)**

The specific features of mono-opera are examined in the context of evolution changes in genre of chamber opera in the twentieth century. The characteristics of both the drama of mono opera and especially the Vitaly Hubarenko's work "Letters of Love" after Henri Barbusse's novel "Tenderness" are investigated in this article. Different versions of its stage production, including the director's interpretation of the article's author, made at M. Lysenko Kharkiv National Academic Opera and Ballet Theatre are proposed for consideration. Specific director's devices according to the contemporary requirements are defined. It is noted that the director's incarnation of mono-opera is as close as possible to the conceptual design of the author, but it is interestingly and originally worked out at the level of plastically-spatial form of the composition, produced by N. Ocheretnyuk in 2013 on the stage of the Mykola Lysenko National Philharmonic of Ukraine. This work reminds the future generations that the highest value of any society is love, and there are no pragmatic, materialistic affection able to replace it.

Keywords: mono-opera, plastic-spatial image, the director's decision.

World Music Theater of the 20 century – beginning of the 21 century is characterized by the search for innovative and creative experiments that contributed to the emergence of new genre and style forms formations, one of which was the chamber opera and its variety – mono-opera. The appearance and development of this genre caused as creative and purely economic reasons. By the terms of the creative efforts ought to deepen and refine the content of the psychological subtext of the opera, the audience focus on the limited "field action" enrich the expressive possibilities of instrumental accompaniment sounds through individualization. Economic considerations lie in simple and accessible creative projects in logistical terms.

1960–1980 years in the Ukrainian chamber musical theater appearance mono-opera-affected novels basis of the plot and libretto of which was the short episodes from the life of heroes without preface and epilogue, without broad panorama of socio-historical processes and the final convention place and time of action. The story they conducted the first person (monologue-reflection, narrative, memories, etc.), are widely used psychological mono scene.

Music mono-opera drama included the expansion of functions orchestral parties psychologically deepened feelings of heroes; represented figurative characteristics created in the vocal parties; embodied thoughts, unspoken in the vote; summarized certain stage of development stage action; synthesized dramatic conflict development; directed – fixed attention on the characteristics of a stage situation or psychological state. In this regard,

the role significantly increased and symphonic interludes could be placed not only between the paintings, but also in the middle of them. This, in turn, requires specific plasticity and spatial resolution of a mono-opera, especially in the implementation of their interludes of musical drama works, its psychological impact on the viewer.

Analysis of the scientific achievements of Ukrainian art testifies to thoroughly research musicological part of a mono-opera genre, its musical drama. Unfortunately, scientists have not found the writings of appropriate lighting director aspect plasticity and spatial resolution of this genre. Therefore an abstract of studies chosen perspective determines the relevance of this publication.

The purpose of the article is to determine the specific directorial techniques and tools in plastic and spatial resolution of the image in contemporary example of a mono-opera for opera performances Vitaly Hubarenko "Letters of Love" Kharkiv National Academic Opera and Ballet Theatre. Lysenko.

Background Analytical study were: A. Barbyusa novel "Tenderness", the libretto, piano opera "Love Letters" V. Hubarenko, photographs, fragments of film and television versions of his chamber operas, programs, posters to various embodiments of opera performances and more.

V. Hubarenko belongs to prominent composers Ukraine Generation "sixties" whose work characterized by synthesizing the experience and achievements of domestic and foreign music and formed a new national tradition mod post requested in today's conditions.

In 1971 V. Hubarenko own libretto written on mono-opera "Love Letters" for A. Barbyusa novel "Tenderness". Symphony orchestra and soloist singer created a single, organically synthesized vocal symphonic character – passionate lyrical monologue about consuming love, full of noble self-sacrifice, love that survived death.

Opera Symphony is built on the principles of solution, and four vocal-symphonic episodes alternating with three symphonic interludes, which, according to the author, were carriers of the tragic reality. Four of works – four-letter character, imbued with passionate feeling of love – are combined into a single unit through the through symphonic music of the main image. Each letter represents a heroine in a new state: the language of nervous, impulsive, torn pauses, exclamations, unusually expressive, full of great internal stress. How nature of melody, features of its construction, with different content areas, said the following of traditions composer S. Prokofiev's opera drama. In the symphonic interludes that play a role meaningful linkages, internal dramatic conflict takes work, reveals the tragedy of the heroine, who could not survive the separation from loved ones.

For directorial conception Louis acted on vocal-symphonic text messages, and a music interlude expressed what was said in meetings with favorite Tenderness. This is what was in the subtext. And then there was another suggestion: introduce performance in ballet couple as heroes soul – the soul of tenderness and soul Louis. When advancing orchestral interlude, it is alleged Louis and tenderness, out of mind. The main characters disappeared, apart on opposite sides of the stage, and then, instead joined the action of the soul. A similar method of the two parties performers in the main characters in the 1970s was used by the representative of the German post modern P. Baush in the director's interpretation of "Orpheus and Evrydice" K. V. Hlyuk in the genre of dance opera. Only she represented the spiritual sphere vocals and dance – bodily.

Introduction to performance plastic and choreographic actions greatly strengthened the characters, accentuated visual perception of the events that took place in the story and play through this decision became more expressive and attractive. After the premiere of the leading artists of our theater and the Ballet Company and opera – wish to enter the cast, so the theater appeared Tenderness is not one, but three, not one, Louis, and four and even duplicated ballet couple – the soul of our heroes. This undoubtedly strengthened the perception of the work.

Artist, writer staging performances was Vladimir Arefiev, who decided interesting and original way its visual image. Scenographic solution formulation, implied display two completely different areas of life: Tenderness, which are not on the ground – is a dead space, and Louis, who lives among us, eat, fun, read it the other – earthly world. For the most part real-life lovers met in the park: there are yellow leaves and bouquets. All black – is the environment for life tenderness. Against this background scenographic performance was staged. Every time Louis was taken as read another letter appeared Tenderness consequently visualizes its content. She approached the back or side of Louis, sat on the bench, but there was no direct communication, they saw each other only in his own imagination.

So in the first interlude Tenderness and Louis depart to the trees, but because they appear in their souls and plastic and choreography express unspoken feelings.

In the second interlude characters become under such a perspective, have not seen each other and between them lay a large shadow. This technique revealed the inevitability of separation, inability vicinity.

Third interlude represents a dramatic conversation between characters before the final break. Only in the fourth letter, Louis learns that Tenderness does not in the world. As the last memory of love is like a bird in flight, sending his beloved feelings of tenderness and mild sadness.

Only in the composer's life mono-opera "Letters of Love" performed over fifty times and was placed in different versions in Kiev, Perm, Moscow, Odessa, Kharkov, Leningrad, Dnepropetrovsk. Her creative life continues after death V. Hubarenko. V. Hubarenko mono-opera "Love Letters" prepared long stage life, in style as it is organically reflects world tendencies in modern opera music. In addition, this work reminds future generations that the highest value of any society is no love and pragmatic, mercantile attitudes are not able to take its place. Sublime lives in every heart, just need to see it.

LITERATURE

1. Алексеева Е. «Нежность» («Письма любви») Виталия Губаренка как жанр монооперы / Е. Алексеева // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського : зб. наук. ст. – Вип. 32, кн. 4 : Віталій Губаренко. Сторінки творчості. Статті, дослідження, спогади. – К., 2003. – С. 53–61.

2. Барбюс А. Нежность // Барбюс А. Новеллы / Анри Барбюс. – М. : Худож. лит., 1980.

3. Губаренко В. Листи кохання: моноопера в 4 ч. для сопрано та струнного оркестру; за новелою А. Барбюса «Ніжність». Клавір / В. Губаренко. – К. : Муз. Україна, 1976. – 95 с.

4. Губаренко В. Письма любви: моноопера в 4 ч. по новелле А. Барбюса «Нежность» : либретто / В. Губаренко. – Харьков : ХАТОБ им. М. В. Лысенко, 1971. – 6 с.

5. Драч І. Лист як міфологема в оперному контексті / Ірина Драч // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського : зб. наук. ст. – Вип. 13 : Чотири століття опери. Оперні школи XIX – XX ст. – К., 2000. – С. 117–124.

6. Некрасова Н. Очерк о творчестве В. Губаренко / Н. Некрасова // Советский композитор : сб. ст. – Вип. 1, № 1. – М. : Сов. композитор, 1976. – С. 48–102.

7. Остроухова Н. В. Твори Віталія Губаренка на одеській сцені / Остроухова Н. В. // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського : наук. журн. – К., 2014. – № 2 (23). – С. 27–33.

8. Петриченко М. В. Жанрово-драматический поиск и специфика трактовки литературных первоисточников в оперном творчестве В. Губаренко (на примере монооперы «Нежность» и оперы-балета «Вий») : автореф. дис... канд. искусствоведения : спец. 17.00.02 Музыкальное искусство / Петриченко Марина Викторовна ; Киевская гос. консерватория им. П. И. Чайковского. – К., 1992. – 20 с.

9. Стасюк С. А. «Что движет солнце и светила»: оперные новеллы о любви / Стасюк С. А. // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського : наук. журн. – К., 2014. – № 2 (23). – С. 63–77.

10. Толошняк Н. А. Украинская камерная опера (к проблеме эволюции жанра) : автореф. дис... канд. искусствоведения; спец. 17.00.02 Музыкальное искусство / Толошняк Наталья Анатольевна ; Киевская гос. конс. им. П. И. Чайковского. – К., 1991. – 23 с.

11. Черкашина-Губаренко М. Любовь за границами жизни и смерти (ещё раз о драматургическом потенциале монооперы Виталия Губаренко «Письма любви») / Марина Черкашина-Губаренко // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського : зб. наук. ст. – Вип. 104 : Драматургічна організація музичного твору: – К., 2012. – С. 120–130.

12. Черкашина-Губаренко М. Р. Музичний театр Віталія Губаренка – історичний контекст, риси драматургії / Марина Черкашина-Губаренко // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського : зб. наук. ст. – Вип. 32, кн. 4 : Віталій Губаренко. Сторінки творчості. Статті, дослідження, спогади. – К., 2003. – С. 5–33.

13. Черкашина-Губаренко М. Р. Оперний театр у мінливому часопросторі / Марина Черкашина-Губаренко. – Київ : АКТА, 2013. – 392 с.

REFERENCES

1. Alekseeva E. “Nezhnost” (“Pys'ma lyubvy”) Vitaliya Hubarenka kak zhanr monooperi / E. Alekseeva [“Tenderness” (“Love Letters”) by Vitaly Hubarenko as a genre of monoopera / Alekseev] // Naukovyy visnyk Natsional'noyi muzychnoyi akademiyi Ukrayiny imeni P. I. Chaykovs'koho [Journal of Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine] : zb. nauk. st. – Vyp. 32, kn. 4 : Vitaliy Hubarenko. Storinky tvorchosti. Statti, doslidzhennya, spohady [Vitaly Hubarenko. Pages of work. Articles, studies, memories]. – K., 2003. – S. 53–61.

2. Barbyus A. Nezhnost' [Tenderness] // Barbyus A. Novelly [Nouvelles] / Anry Barbyus. – M. : Khudozh. lit., 1980.

3. Hubarenko V. Lysty kokhannya: monoopera v 4 ch. dlya soprano ta strunnoho orkestru; za noveloyu A. Barbyusa “Nizhnist”. Klavir [Love Letters: monoopera in 4 parts. For soprano and string orchestra; by A. Barbusse novel “Tenderness”. Clavier] / V. Hubarenko. – K. : Muz. Ukrayina, 1976. – 95 s.

4. Hubarenko V. Pys'ma lyubvy: monoopera v 4 ch. po novelle A. Barbyusa "Nezhnost'" [Love Letters: monoopera in 4 parts. For soprano and string orchestra; by A. Barbusse novel "Tenderness"] : lybretto / V. Hubarenko. – Khar'kov : KhATOB im. M. V. Lysenko, 1971. – 6 s.
5. Drach I. Lyst yak mifolohema v opernomu konteksti [Lette myth in the operatic context] / Iryna Drach // Naukovyy visnyk Natsional'noyi muzychnoyi akademiyi Ukrayiny imeni P. I. Chaykovs'koho [Journal of Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine] : zb. nauk. st. – Vyp. 13 : Chotyry stolittya opery. Operni shkoly 19–20 st. [Four centuries of opera. Opera School in the 19–20 centuries..] – K., 2000. – S. 117–124.
6. Nekrasova N. Ocherk o tvorchestve V. Hubarenko [Essay on Creativity V. Hubarenko] / N. Nekrasova // Sovet'sky kompozytor [Soviet composer] : sb. st. – Vyp. 1, No 1. – M. : Sov. kompozytor, 1976. – S. 48–102.
7. Ostroukhova N. V. Tvory Vitaliya Hubarenka na odes'kiy stseni [Works by Vitaliy Hubarenko on the scene in Odessa] / Ostroukhova N. V. // Chasopys Natsional'noyi muzychnoyi akademiyi Ukrayiny imeni P. I. Chaykovs'koho [Journal of Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine] : nauk. zhurn. – K., 2014. – No. 2 (23). – S. 27–33.
8. Petrychenko M. V. Zhanrovo-dramaticheskyy poisk i spetsyfika traktovki literaturnykh pervoistochnikov v opernom tvorchestve V. Hubarenko (na primere monooperi "Nezhnost'" i opery-baletu "Viy") [Genre and Drama search in the specific of interpretation of a literary source in the operatic works by V. Hubarenko (example monoopera "Tenderness" and the opera-ballet "Wii")]: avtoref. dis ... kand. iskusstvovedeniya : spets. 17.00.02 Muzyikalnoe iskusstvo / Petrychenko Marina Viktorovna ; Kyevskaya hos. konservatoriya im. P. I. Chaykovskoho. – K., 1992. – 20 s.
9. Stasyuk S. A. "Chto dvyzhet solntse y svetyla": opernye novelly o lyubvy ["What moves the sun and light": opera novels about love] / Stasyuk S. A. // Chasopys Natsional'noyi muzychnoyi akademiyi Ukrayiny imeni P. I. Chaykovs'koho [Journal of Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine] : nauk. zhurn. – K., 2014. – N 2 (23). – S. 63–77.
10. Toloshnyak N. A. Ukraynskaya kamernaya opera (k probleme evolyutsyy zhanra) [Ukrainian Chamber Opera (to the problem of the evolution of the genre)] : avtoref. dys. ... kand. iskusstvovedeniya; spets. 17.00.02 Muzyikalnoe iskusstvo / Toloshnyak Natal'ya Anatol'evna ; Kyevskaya hos. kons. im. P. I. Chaykovskoho. – K., 1991. – 23 s.
11. Cherkashyna-Hubarenko M. Lyubov' za hranytsamy zhyzny y smerty (eshchë raz o dramaturhicheskom potentsyale monooperi Vytalya Hubarenko "Pys'ma lyubvy") [Love beyond the boundaries of life and death (again on the dramatic potential of monoopera by Vitaly Hubarenko "Love Letters")] / Maryna Cherkashyna-Hubarenko // Naukovyy visnyk Natsional'noyi muzychnoyi akademiyi Ukrayiny imeni P. I. Chaykovs'koho [Scientific Journal of Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine] : zb. nauk. st. – Vyp. 104 : Dramaturhichna orhanizatsiya muzychnoho tvoriv [Dramatic musical work organization]. – K., 2012. – S. 120–130.
12. Cherkashyna-Hubarenko M. R. Muzychnyy teatr Vitaliya Hubarenka – istorychnyy kontekst, rysy dramaturhiyi [Musical theater of Vitaliy Hubarenko – historical context, features drama] / Maryna Cherkashyna-Hubarenko // Naukovyy visnyk Natsional'noyi muzychnoyi akademiyi Ukrayiny imeni P. I. Chaykovs'koho [Scientific Journal of Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine] : zb. nauk. st. – Vyp. 32, kn. 4 : Vitaliy Hubarenko. Storinky tvorchosti. Statti, doslidzhennya, spohady [Vitaliy Hubarenko. Pages of work. Articles, studies, memories]. – K., 2003. – S. 5–33.
13. Cherkashyna-Hubarenko M. R. Opernyy teatr u minlyvomu chasoprostori [Opera in changing timespace] / Maryna Cherkashyna-Hubarenko. – Kharkiv : AKTA, 2013. – 392 s.

Лукашев В. А. Режисерське вирішення пластично-просторового образу в сучасній моноопері («Листи кохання» Віталія Губаренка в Харківському національному академічному театрі опери та балету імені Миколи Лисенка). Розглянуто специфічні ознаки моноопери в контексті еволюційних змін жанру камерної опери у ХХ ст. охарактеризовано особливості музичної драматургії моноопери загалом, твору В. Губаренка «Листи кохання» за новелою А. Барбюса «Ніжність» зокрема. Проаналізовано різні версії сценічного втілення твору, зокрема й режисерську інтерпретацію «Листів кохання» автором статті, здійснену в Харківському національному академічному театрі опери та балету імені Миколи Лисенка. Визначено специфічні режисерські прийоми, співзвучні вимогам сьогодення. Зазначено, що режисерське втілення моноопери, максимально наближене до концептуальної розробки автора, але цікаво й оригінально вирішене в пластично-просторовому образі твору, здійснила 2013 року на сцені Національної філармонії України імені Миколи Лисенка Н. Очеретнюк. В інтерлюдіях герої опери пластично відображали намагання знайти один одного і поєднатися, але між світом реальним та ірреальним – незрима стіна. Моноопера В. Губаренка «Листи кохання» за своїм стилем органічно відображає світові тенденції в сучасному музичному театрі. Цей твір нагадує прийдешнім поколінням, що найвищою цінністю будь-якого суспільства залишається любов, і ніякі прагматичні, меркантильні настрої не здатні заступити її.

Ключові слова: моноопера, пластично-просторовий образ, режисерське вирішення.

Лукашев В. А. Режиссерское решение пластическо-пространственного образа в современной моноопере («Письма любви» Виталия Губаренка в Харьковском национальном академическом театре и балета имени Николая Лысенко). Рассмотрены специфические признаки монооперы в контексте эволюционных изменений театра камерной оперы в ХХ ст., особенности музыкальной драматургии монооперы в целом и произведения Виталия Губаренко «Письма любви» по новелле Анри Барбюса «Нежность». Охарактеризованы разные версии её сценического воплощения, в частности – режиссерская интерпретация «Писем любви» автора статьи (Харьковский национальный академический театр оперы и балета имени Н. Лысенко). Отмечено, что режиссёрское воплощение монооперы, максимально приближенное к концептуальной разработки автора, но интересно и оригинально решено в пластически-пространственной образе произведения, осуществила 2013 года на сцене Национальной филармонии Украины имени Николая Лысенко Н. Очеретнюк. В интерлюдии героини оперы пластически отражали попытки найти друг друга и объединиться, но между миром реальным и ирреальным – незримая стена. Моноопера В. Губаренко «Письма любви» по своему стилю органично отражает мировые тенденции в современном музыкальном театре. Это произведение напоминает грядущим поколениям, что высшей ценностью любого общества остаётся любовь, и никакие прагматические, меркантильные настроения не способны её заменить. Определены специфические режиссерские приемы, созвучные требованиям современности.

Ключевые слова: моноопера, пластическо-пространственный образ, режиссерское решение.

UDC 78.04 (477)

ZAHAYKEVYCH A. L.

UKRAINIAN ELECTROACOUSTIC MUSIC: HISTORY AND MODERNITY

The processes of formation of Ukrainian electroacoustic music are considered at the level of the development of new theories of aesthetic thinking, the history of electronic instruments – synthesizers and creative practice of Ukrainian composers in the field of electroacoustic composition. The effects of the Futurism aesthetic currents at the stages of the birth of a new musical aesthetics of the 20 century, directly preceding the appearance of electroacoustic music in Ukraine are explained in the article. The mechanisms of the integration of Ukrainian electroacoustic music in the global creative process are revealed. The role of cooperation between Ukrainian artists with the most famous representatives of the world's avant-garde art and to the inventors of modern electronic synthesizers (E. Deslava with L. Russolo, V. Baranov-Rossini with the circle of the Paris "Hive", M. Brand with R. Moog,) is emphasized. It is said about the role of mechanisms of the influence of sound film technology on the formation of methods of electroacoustic compositions, methods of sound installation and sound synthesis principles (for example, the movie of D. Vertov "Symphony of the Donbass. Enthusiasm" and the recording systems of film sound). Particular attention is paid to the history of invention of electronic musical instruments at the Kiev Conservatory (instruments by L. Weintraub, L. Dysa, H. Kohut, D. Zaritsky). The value of Ukrainian composers' creativity, the contribution of the sixties generation V. Godzyatsky and L. Grabowsky in "concrete music", "algorithmic composition", its influence on the formation of modern musical thinking. The significance of activities of the first Ukraine Laboratory of Inform Music Technology and Electro Acoustic Music Studio created in 1997 at the National Music Academy of Ukraine with the assistance of "Revival" Foundation is brought out; also the author has revealed all kinds of influence on formation of concert practice of electroacoustic music in Ukraine.

Keywords: electroacoustic composition, synthesizer, Ukrainian electroacoustic music, new musical aesthetics.

Electroacoustic music – one of the youngest academic phenomena of modern musical culture, and for this reason the study of its history and aesthetic principles, research tools and analysis of the works of composers of electroacoustic music in Ukraine, as well as all over the world is in the initial stage. Paradoxically, major information about Ukrainian artists associated with the avant-garde art in general, and electroacoustic music in particular, the reader can get from foreign sources. Archives with information about prominent artists, researchers, theorists of art in Austria, Italy, France, contain many references to the work of artists with Ukrainian descent and regarding integration into the European cultural process.

The article aims to trace the origin and formation of the Ukrainian electroacoustic music as an integral artistic phenomenon, based on certain aesthetic principles, has its own tools, several generations of composers interested in implementation of the electroacoustic art idea.

Particular importance in the article is given to the "background" of the Ukrainian electroacoustic music that has roots in avant-garde art of the 20's, especially in the art of futurism. After all at this time all over the world starts the process of aesthetic ideas of

electroacoustic music formation, starts the rapid process of creating a new electromechanical instruments, first synthesized, figures of the first creators of electroacoustic music starts to appear. Ukrainian artists at this time are actively working with European, film director Y. Deslav with composer and inventor of noise instruments Italian L. Russolo, artist and designer of electromechanical instrument Optophone V. Baranov-Rossine with artists from the French “hive”, composer F. Hartmann with V. Kandinsky.

In 1929 D. Vertov film “Symphony of the Donbas (Enthusiasm)” was presented in Ukraine, where sound sample solution is close to the future direction of the famous French electro music *musique concrète*. The rapid development of the new musical thinking in the early 20 century: emergence of sound film, sound recording of the sound installation – Ukraine apparently expected to have no less fruitful future in the field of electroacoustic music. However – it was hidden for a few decades behind the “Iron Curtain” of Soviet ideological regime.

A new stage of development of electroacoustic music can be discussed due to the advent of “Khrushchev thaw” (1953–1964 years.) The circle of Ukrainian composers actively disseminated ideas of contemporary avant-garde European art. This period is associated with the emergence of the first works of *musique concrète* direction in the work V. Hodzyatskyi and in first algorithmic compositions of L. Hrabovskyi. This is a time when sound synthesis technology is rapidly distributed all over the world, studios of electroacoustic music are opened and the first concerts of electroacoustic music are conducted. Immigrants from Ukraine are also involved in these processes. Thus M. Brand worked at certain time with the designer of the first commercial Moog synthesizers R. Moog in New York. In 1968 he created a powerful instrument which consisted of two mono low frequency generators, main mixer, two keyboards with tape controllers, Robert Moog synthesis modules and pedal controller. The instrument affects with the quantity and quality of sound synthesis controllers and similarity of synthesizer architecture to modular instruments.

The huge role in the article is assigned to the highlight of the electronic musical instruments at the Kiev Conservatory invention (instruments of L. Vayntraub, L. Dys, H. Kohut, D. Zarytskyi). In the absence of adequate financial support most of these developments were left at the stage of drawings, or work models and where not saved till nowadays.

Very important for the history of electroacoustic music in Ukraine was the 80^s period when many musicians used electronic instruments in film music, mastered new kinds of sound synthesis, used electronic tools in rock music, jazz, improvisational experimental art. This is the work of composer I. Stetsyuk which at that time had actively applied electronic tools in film music and the performer of new improvised music O. Nesterov.

Acquisition of independence in the early 1990s in Ukraine coincided with the first wave of the global computerization and the rapid development of information technology. Since then we can talk about the current period of Ukrainian electroacoustic music development. 90’s – the period of professional training of Ukrainian composers abroad, the rapid development of new technologies, development of various genres of electroacoustic music, finding their own language in the global flow of electroacoustics and media art. In 1997 in Ukraine with the assistance of the International Fund “Renaissance” was created the first electronic music studio, which is still the basis of training for young composers at the National Music Academy named after Tchaikovsky. The similar studio was founded in Lviv National Music Academy named after Lysenko in 2014.

The author gives a list of Ukrainian composers, constantly turning to electroacoustic music. Among them: I. Nebesnyi, M. Abakumov S. Krutikov D. Pertsov, I. Stetsyuk,

I. Taranenکو A. Karnak, C. Lunev, K. Tsepکolenko, S. Pilyutykov, L. Yurina, Y. Gomelska, L. Sydorenko, K. Olenych, A. Komlikova, M. Fridman, V. Shipulina, A. Manulyak, A. Arkhanhorodska, M. Shalygin, O. Retynskyi, Y. Bulka, G. Potopalskyi, S. Leontiev, I. Rozumeyko, A. Arkushyna, A. Kobzar, O. Halas, A. Stuk and many others.

Ukrainian electroacoustic music has long moved beyond the experiment became a full-fledged genre of contemporary Ukrainian art and has a chance to significantly affect both the development of musical practices and the formation of modern musical – theoretical thought.

LITERATURE

1. Галеев Б. Находка в Париже (о неизвестной встрече В. Баранова-Россине с А. Скрябиным) [Электронный ресурс] / Булат Галеев // Казань. – 2000. – № 4. – С. 59–64. – Режим доступа: <http://prometheus.kai.ru/naxod.htm> – Дата доступа: 15.11.1015.

2. Деменюк Е. Владимир Баранов-Россине – наш человек в Париже / Евгений Деменюк [Электронный ресурс] / Евгений Деменюк // Art Ukraine. – 1912. – 10 августа. – Режим доступа: <http://artukraine.com.ua/a/vladimir-baranov-rossine-nash-chelovek-v-parizhe/#.WGcniBuLQkA> – Дата доступа: 15.09.2015.

3. Лист Г. О. Когута А. Л. Загайкевич від 2 грудня 2013 р. – Особистий архів А. Л. Загайкевич.

4. Пясковський І. Б. Історико-біографічний нарис діяльності педагогів кафедри теорії музики НМАУ ім. П. І. Чайковського / Пясковський І. Б. // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – К., 2011. – № 1 (10). – 132–153.

5. Цыганова Л. ЭМИ – 50 лет. Вторая Всесоюзная конференция по электромузыкальным инструментам [Электронный ресурс] / Л. Цыганова // Радио. – 1971. – № 9, сентябрь. – Режим доступа: <http://www.chipinfo.ru/literature/radio/197109/p52-53.html> – Дата доступа: 15.11.1015.

6. Moog-Koussa M. Uncovering the Moogtonium [Електронний ресурс] / Michelle Moog-Koussa // From the Archives: Moogtonium Discovered. – 2010. – March 4 – Режим доступа: <http://moogfoundation.org/from-the-archives-moogtonium-discovered> – Дата доступа: 15.11.1015.

7. Texte de Franco Maffina pour le dictionnaire du Futuriste [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://luigi.russolo.free.fr/Russolo.html> – Дата доступа: 15.11.1015.

8. Scheib Ch. I am the Machine – A Personal Approach [Електронний ресурс] / Christian Scheib. – Режим доступа: <http://klangmaschinen.ima.or.at/db/db.php?id=22&table=Object&lang=en&showartikel=1&view=ausstellung> – Дата доступа: 15.11.1015.

9. Zagaykevych A., Zavada I. Development of electronic music in Ukraine: emergence of a research methodology [Електронний ресурс] / Alla Zagaykevych and Ivan Zavada // Organised Sound / Cambridge University Press. – 2007. – Vol. 12, Issue 02, August. – P. 153–165. – Режим доступа: <http://journals.cambridge.org/action/displayAbstract?fromPage=online&aid=1185284> – Дата доступа: 15.11.1015.

REFERENCES

1. Galeev B. Nahodka v Parizhe (o neizvestnoy vstreche V. Baranova-Rossine s A. Skryabinyim) [The find in Paris (about an unknown meeting V. Baranova-Rossini with A. Scriabin)] [Elektronnyiy resurs] / Bulat Galeev // Kazan. – 2000. – No. 4. – S. 59–64. – Rezhim dostupa: <http://prometheus.kai.ru/naxod.htm> – Data dostupa: 15.11.1015.

2. Demenyuk E. Vladimir Baranov-Rossine – nash chelovek v Parizhe [Vladimir Baranov-Rossini – our man in Paris] / Evgeniy Demenyuk [Elektronnyiy resurs] / Evgeniy Demenyuk // Art Ukraine. – 1912. – 10 avgusta. – Rezhim dostupa: <http://artukraine.com.ua/a/vladimir-baranov-rossine-nash-chelovek-v-parizhe/#.WGcniBuLQkA> – Data dostupa: 15.09.2015.

3. Lyst H. O. Kohuta A. L. Zahaykevych vid 2 hrudnya 2013 r. [Letter of G. Kohut to Alla Zagaykevych of 2 December 2013.] – Osobystyy arkhiv A. L. Zahaykevych.

4. Pyaskovs'kyū I. B. Istoryko-biografichnyy narys diyal'nosti pedahohiv kafedry teoriyi muzyky NMAU im. P. I. Chaykovs'koho [Historical and Biography essay of teachers of the department of music theory at Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine] / Pyaskovs'kyū I. B. // Chasopys Natsional'noyi muzychnoyi akademiyi Ukrayiny imeni P. I. Chaykovs'koho [Journal of Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine]. – K., 2011. – No. 1 (10). – 132–153.

5. Tsyiganova L. EMI – 50 let. Vtoraya Vsesoyuznaya konferentsiya po elektromuzykalnyim instrumentam [EMI – 50 years. Second All-Union Conference on Electrical musical instruments] [Elektronnyiy resurs] / L. Tsyiganova // Radio [Radio]. – 1971. – No. 9, sentyabr. – Rezhim dostupa: <http://www.chipinfo.ru/literature/radio/197109/p52-53.html> – Data dostupa: 15.11.1015.

6. Moog-Koussa M. Uncovering the Moogtonium [Електронний ресурс] / Michelle Moog-Koussa // From the Archives: Moogtonium Discovered. – 2010. – March 4 – Режим доступу: <http://moogfoundation.org/from-the-archives-moogtonium-discovered> – Дата доступу: 15.11.1015.

7. Texte de Franco Maffina pour le dictionnaire du Futuriste [Elektronnyiy resurs]. – Режим доступу: <http://luigi.russolo.free.fr/Russolo.html> – Дата доступу: 15.11.1015.

8. Scheib Ch. I am the Machine – A Personal Approach [Електронний ресурс] / Christian Scheib. – Режим доступу: <http://klangmaschinen.ima.or.at/db/db.php?id=22&table=Object&lang=en&showartikel=1&view=ausstellung> – Дата доступу: 15.11.1015.

9. Zagaykevych A., Zavada I. Development of electronic music in Ukraine: emergence of a research methodology [Електронний ресурс] / Alla Zagaykevych and Ivan Zavada // Organised Sound / Cambridge University Press. – 2007. – Vol. 12, Issue 02, August. – P. 153–165. – Режим доступу: <http://journals.cambridge.org/action/displayAbstract?fromPage=online&aid=1185284> – Дата доступу: 15.11.1015.

Загайкевич А. Л. Українська електроакустична музика: історія і сучасність. Розглянуто процеси формування української електроакустичної музики на рівні розвитку теорій нового естетичного мислення, історії створення електронних інструментів – синтезаторів і творчої практики українських композиторів у галузі електроакустичної композиції. Висвітлено впливи естетичної течії футуризму на стадіях зародження нової музичної естетики ХХ ст., яка безпосередньо передувала появі електроакустичної музики в Україні. Виявлено механізми інтеграції української електроакустичної музики в загальносвітовий творчий процес. Відзначено роль співпраці українських митців із найвідомішими представниками світового авангардного мистецтва та з винахідниками сучасних електронних синтезаторів (Є. Деслава з Л. Русоло, В. Баранова-Россіне з колом паризького «Вулика», М. Бранда з Р. Мугом). Висвітлено механізми впливу технологій звукового кіно на формування методів електроакустичної композиції, методів звукового монтажу та принципів синтезу звука (на прикладі фільму Д. Вертова «Симфонія Донбасу. Ентузіазм» і систем запису звука на кіноплівку). Особливу увагу приділено історії винахідництва електронних музичних інструментів в Київській консерваторії (інструменти Л. Вайнтрауба, Л. Діса, Г. Когута, Д. Зарицького). Підкреслено значення творчості українських композиторів – шістдесятників В. Годзяцького та Л. Грабовського у сфері «конкретної музики» та «алгоритмічної композиції», їхній вплив на формування сучасного музичного мислення. Розкрито значення діяльності першої в Україні Лабораторії музично-інформаційних технологій та студії електроакустичної музики, створеної 1997 р. у Національній музичній академії України імені П. І. Чайковського за сприяння фонду «Відродження», вплив на формування концертної практики електроакустичної музики в Україні.

Ключові слова: елетроакустична композиція, синтезатор, українська електроакустична музика, нова музична естетика.

Загайкевич А. Л. Украинская электроакустическая музыка: история и современность. Рассмотрены процессы формирования украинской электроакустической музыки на уровне развития теорий нового эстетического мышления, истории создания электронных инструментов – синтезаторов и творческой практики украинских композиторов в области электроакустической композиции. Освещены влияния эстетического течения футуризма на стадиях зарождения новой музыкальной эстетики XX в., непосредственно предшествующей появлению электроакустической музыки в Украине. Выявлены механизмы интеграции украинской электроакустической музыки в общемировой творческий процесс. Отмечена роль сотрудничества украинских художников с самыми известными представителями мирового авангардного искусства и с изобретателями современных электронных синтезаторов (Е. Деслава с Л. Русоло, В. Баранова-Россине с кругом парижского «Улья», М. Бранда с Р. Мугом,). Освещены механизмы влияния технологий звукового кино на формирование методов электроакустической композиции, методов звукового монтажа и принципов синтеза звука (на примере фильма Д. Вертова «Симфония Донбасса. Энтузиазм» и систем записи звука на киноплёнку). Особое внимание уделено истории изобретательства электронных музыкальных инструментов в Киевской консерватории (инструменты Л. Вайнтрауба, Л. Дыса, Г. Когута, Д. Зарицкого). Подчёркнуто значение творчества украинских композиторов – шестидесятников В. Годзяцкого и Л. Грабовского в области «конкретной музыки» и «алгоритмической композиции», их влияние на формирование современного музыкального мышления. Раскрыто значение деятельности первой в Украине Лаборатории музыкально-информационных технологий и студии электроакустической музыки, созданной в 1997 году. в Национальной музыкальной академии Украины при содействии фонда «Возрождение», влияние на формирование концертной практики электроакустической музыки в Украине.

Ключевые слова: электроакустическая композиция, синтезатор, украинский электроакустическая музыка, новая музыкальная эстетика.

CONCERT LIFE IN SUMY: NEW CREATIVE PROJECTS

Dovzhynets I. H. Concert Life in Sumy: New Creative Projects. The analysis of the forms of academic performing art in the city of Sumy is carried out in the context of Ukrainian concert practice. It denotes the role of the regional philharmonic society in the cultural life of the townspeople. It focuses on two art projects, which are actively functioning, and received the general recognition from Sumy audience. It is noted that each of them uses its own methods to attract the listener in concert hall. Festivals "Bach-fest" and "Organum" based on well-established repertoire are able to arouse the interest of the public by the presence of foreign guest artist, by his star name. Concert action duet "Two Pianos" presents a new contemporary music and focuses on the search for innovative forms of its conception to attract the listener. The experiment ensemble includes the dramatization, recitation, visual component, etc. It was found that both approaches could proceed and Sumy listener is attached to a classical music concert. The model of concert life in Sumy reflects the tendencies of the modern festival movement in Ukraine. Within one city the polarization of opposite musical styles is not typical: apologetization of classical art, on the one hand, and commitment to contemporary new music with various forms of its implementation by the experimental realization on the other. However, it serves as an impetus to the search for a new one. As a result, creative functions of art are carried out.

Keywords: duet "Two Pianos", classical music, concert, the listener, festival.

Today, when the power of the Internet allows listening to music without leaving his apartment, urgent question is concert performance. Whether it is claimed in the modern cultural life of the city? What triggered leverage in attracting listeners to classical music concerts? It is the disclosure of these issues and directed this scientific exploration. The material of study selected a small Ukrainian city of Sumy.

Remote central cultural routes of the country of the regional center makes occasional visits to his famous musicians. The basis of concert life, preferably up performances Philharmonic and young people studying in music schools of the city. The audience of such events is usually relatives and friends.

Lack of touring practices partially compensate for art projects, initiating in Sumy musician and producer Orest Koval. Founded in the 90 years of the twentieth century, the international festival of chamber and organ music "Bach-fest", "Organum" and jazz music "Jazz-fest", although some claim to European status is still shares the local plan. The central figure of these measures is certainly O. Koval. As owner and expert, he defines music product that is offered to the public, all concert evenings are commented in the program.

Another important event in Sumy is festival dedicated to J. S. Bach. He is the center of music universe trajectory of development which is very diverse: from organ and clavichord works to jazz compositions (as invariant baroque improvisation).

Among the conceptual concert in festival there are "Bach-fest", "Organum" and "Jazz-fest" – attracting visitors and musicians mandatory "raiser" in each project (artist of world renown, a leading musical group, a child prodigy and etc.). The desire to hear the guest will certainly work for the audience. It attracts an emergency, expectations musical miracle, which prepared the next festival.

Author determined two opposing musical platform representing live concert performing arts in Sumy, seemed to have left the place of another creative initiative. However, their alternative to the October 1999 pianist Elena Antonets and Lyudmila Skrynnik launched a new artistic project aimed at representation of twentieth century classics and contemporary new music. Concert piano opuses of D. Shostakovich, which the performer began his career, was the antithesis of a certain heritage and canonization of Bach's statement that not all centered on J. Bach. In it there are many other equally significant musical universes.

Search performing his "I" in amplitude styles and genres from Beethoven to the music hits, led them to the extreme alternatives J. Bach – works of Alfred Schnittke. Music composer, which found reflection traumatic experience of the last century, is not designed to please the public, cajolery of hearing, but the modern audience is waiting for just such an emotional shock. Positioning itself authorized representatives of the classics of the twentieth century, the pianist repeatedly appealed to the works by Alfred Schnittke. His music has become the point of intersection, where their musical tastes coincided. Representation of their works by the composer was a certain distinction. For years of cooperation they presented to the public Sumy six different programs of chamber and piano works of the composer, conducted in Sumy festival in memory of Alfred Schnittke.

The long practice of chamber instrumental in projects, found common musical interests performers prompted according to unite in piano ensemble. Since 2003, E. Antonets and L. Skrynnik act duet "Two pianos". Format ensemble was suitable for testing pianists musical experiments. In their concerts they use theatrical elements, recitation, musical images visualization using video and involvement of other arts, particularly dance. The duet is in constant creative search. Over the years he presented over twenty public Sumy musical projects with various programs, trained their audience.

Thus, in modern concert life of Sumy there are three distinct approaches that attract the audience to the world of classical music:

- Philharmonic, which has a setting in of mass audience and focused on him;
- Festival-tour – designed for experienced public star status and visiting artist;
- Experimental – aimed at a new level of communication with the audience, the destruction of the distance between performer and audience.

All three approaches form their own group of listeners. Of course, they are not isolated and to some extent overlap, because in each case attracts the listener something separate. Meanwhile, the third approach is the most difficult and risky. Each concert in this case is a test for the maturity of the musicians and professional skills.

Polarization two musical poles: Bach's canonization universe and its absolute alternative presentation – music by Alfred Schnittke, in general, is not a typical musical practices of the city, is specifically Sumy phenomenon. More typical is the wide channel of concert life without contrasting his marginal opposition. Sumy's model in miniature rather follows the situation in the musical life of Ukraine "Kharkiv Assemblies" with their understanding of classical and Odessa "Two Days and Two Nights" – focused on musical experiment. In the space of one city such as polarization as high voltage charge, helped clean concert life, the emergence of a new, and therefore, the creative function of art realized.

LITERATURE

1. Гончарук Н. Классика в два роля / Наталия Гончарук // Данкор. – 2008. – № 9, 5 марта. – С. 13.
2. Довжинець І. Г. Концертне життя фортепіанних перекладень бетховенських симфоній / І. Г. Довжинець // Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики

освіти : зб. наук. ст. Харк. нац. ун-ту мистецтв імені І. П. Котляревського / ред.-упоряд. І. Ю. Сухленко, М. С. Чернявська. – Харків : С.А.М., 2015. – Вип. 44 – С. 118–128.

3. Золотая десятка 2010 года. Людмила Скрынник и Елена Антонец. Соприкосновение миров // Панорама. – 2011. – № 6, 2 февраля. – С. 16–17.

4. Коваль Орест Романович [Электронный ресурс] / Режим доступа: https://uk.wikipedia.org/wiki/Коваль_Орест_Романович. – Дата доступа: 15.11.2015.

5. Кутуев П. Избирательное средство в социологии Макса Вебера / Павел Кутуев // Социология: теория, методы, маркетинг. – 1999. – № 3. – С. 136–148.

6. Лесина Ю. И джаз, и танго, и весна... / Юлия Лесина // Ваш шанс. – 2010. – № 14, 7 апреля. – С. 23.

7. Лесина Ю. И форте, и пиано – и дивно! / Юлия Лесина // Ваш шанс. – 2009. – № 52, 28 декабря. – С. 23.

8. Лесина Ю. «Крики времени» Альфреда Шнитке / Юлия Лесина // Ваш шанс. – 2009. – № 50, 16 декабря. – С. 31.

9. Невская Е. Рояль на двоих / Евгения Невская // Ваш шанс. – 2010. – № 5, 3 февраля. – С. 23.

10. Поляков А. В ожидании чуда / Андрей Поляков // Панорама. – 2009. – № 53, 30 декабря. – С. 11.

11. Поляков А. Встреча двух гениев / Андрей Поляков // Панорама. – 2009. – № 51, 16 декабря. – С. 12.

12. Поляков А. Двенадцать месяцев творчества: культурная жизнь Сумщины поразила своим разнообразием // Андрей Поляков // Панорама. – 2012. – № 5, 8 февраля. – С. 12.

13. Приходько Г. Театр для двух роялів, або Подвійний портрет у філармонічному інтер'єрі / Ганна Приходько // Ярмарок. – 2011. – № 15, 14 квітня. – С. 4.

REFERENCES

1. Goncharuk N. Klassika v dva royalya [Classic music on two pianos] / Nataliya Goncharuk // Dankor. – 2008. – No. 9, 5 marta. – S. 13.

2. Dovzhynets' I. H. Kontsertne zhyttya fortepiannykh perekladen' betkhovens'kykh symfoniuy [Concert piano life of transcriptions of Beethoven's symphonies] / I. H. Dovzhynets' // Problemy vzayemodiyi mystetstva, pedahohiky ta teoriyi i praktyky osvity [Problems of art pedagogy and education theory and practice]: zb. nauk. st. Khark. nats. un tu mystetstv imeni I. P. Kotlyarevs'koho / red.-uporyad. I. Yu. Sukhlenko, M. S. Chernyavs'ka. – Kharkiv : S.A.M., 2015. – Vyp. 44 – S. 118–128.

3. Zolotaya desyatka 2010 hoda. Lyudmyla Skryinnyk y Elena Antonets Soprykosnovenye myrov [Golden Ten of 2010. Lyudmila Skrynnik and Elena Antonets. Touching worlds] // [Panorama]. – 2011. – No. 6, 2 fevralya. – S. 16–17.

4. Koval' Orest Romanovych [Koval' Orest Romanovych] [Elektronnyy resurs] / Rezhym dostupu: https://uk.wikipedia.org/wiki/Koval'_Orest_Romanovych. – Data dostupu: 15.11.2015.

5. Kutuev P. Yzbyratel'noe srodstvo v sotsyolohyy Maksa Vebera [Elective Affinities in sociology, Max Weber] / Pavel Kutuev // Sotsyolohyya: teoryya, metodyi, marketynh [Sociology: Theory, Methods, Marketing]. – 1999. – No. 3. – S. 136–148.

6. Lesyna Yu. Y dzhaz, y tanho, y vesna... [Jazz, tango, and spring...] / Yulyya Lesyna // Vash shans [Your chance]. – 2010. – No. 14, 7 aprelya. – S. 23.

7. Lesyna Yu. Y forte, y pyano – y dyvno! [And forte and piano – and a wonder!] / Yulyya Lesyna // Vash shans [Your chance]. – 2009. – No. 52, 28 dekabrya. – S. 23.

8. Lesyna Yu. “Kryky vremeny” Al'freda Shnytky “The cries of the time” by Alfred Schnittke] / Yulyya Lesyna // Vash shans [Your chance]. – 2009. – No. 50, 16 dekabrya. – S. 31.

9. Nevskaya E. Royal' na dvoynkh [Piano for two] / Evhenyya Nevskaya // Vash shans [Your chance]. – 2010. – No. 5, 3 fevralya. – S. 23.

10. Polyakov A. V ozhydanny chuda [Waiting for a miracle] / Andrey Polyakov // Panorama [Panorama]. – 2009. – No. 53, 30 dekabrya. – S. 11.

11. Polyakov A. Vstrecha dvukh henyev [Meeting of two Genius] / Andrey Polyakov // Panorama [Panorama]. – 2009. – No. 51, 16 dekabrya. – S. 12.

12. Polyakov A. Dvenadtsat' mesyatsev tvorchestva: kul'turnaya zhyzn' Sumshchynyi porazyla svoym raznoobraziem [Twelve months of work: cultural life of Sumy region is striking by its diversity] // Andrey Polyakov // Panorama [Panorama]. – 2012. – No. 5, 8 fevralya. – S. 12.

13. Prykhod'ko H. Teatr dlya dvoynkh royaliv, abo Podviynny portret u filarmonichnomu inter'yeri [Theatre for two pianos or double portrait in the Philharmonic interior] / Hanna Prykhod'ko // Yarmarok [Fair]. – 2011. – No. 15, 14 kvitnya. – S. 4.

Довжинец І. Г. Концертне життя в Сумах: нові творчі проекти. Здійснено аналіз форм академічного виконавства в місті Суми. Окреслено роль обласної філармонії в культурно-му житті городян. Зосереджено увагу на двох мистецьких проектах, які активно функціонують і визнані сумською аудиторією. Відзначено, що кожен із них використовує свої прийоми залучення слухача до концертної зали. Фестивалі «Bach-fest» і «Organum» ґрунтуються на усталеному класичному репертуарі і зацікавлюють публіку закордонним статусом запрошеного артиста, його зірковим ім'ям. Концертні акції дуету «Два роялі» репрезентують нову сучасну музику і спрямовані на пошук інноваційних форм її представлення слухачу. У процесі експерименту ансамблісти залучають театралізацію, декламацію, візуальну складову тощо. З'ясовано, що обидва підходи спрацьовують, і сумський слухач залучається до концертів класичної музики. Визначено, що модель концертного життя Сум відбиває тенденції, поширені в сучасному фестивальному русі України. У межах одного міста не типова поляризація протилежних музичних напрямів: апологетизація класичного мистецтва, з одного боку, і прихильність до сучасної нової музики із застосуванням різних експериментальних форм її втілення, з іншого. Проте це спонукає до пошуку нового. Таким чином, творча функція мистецтва здійснюється.

Ключові слова: дует «Два роялі», класична музика, концерт, слухач, фестиваль.

Довжинец И. Г. Концертная жизнь в Сумах: новые творческие проекты. Рассмотрены формы академического исполнительства в городе Сумы. Раскрыта роль областной филармонии в культурной жизни горожан. Сосредоточено внимание на двух художественных проектах, которые активно функционируют и получили признание сумской аудитории. Отмечено, что каждый из них использует свои приёмы привлечения слушателя в концертный зал. Фестивали «Bach-fest» и «Organum» основываются на устоявшемся классическом репертуаре и интересуют публику зарубежным статусом приглашённого артиста, его звёздным именем. Концертные акции дуэта «Два рояля» репрезентируют новую современную музыку и направлены на поиск инновационных форм её представления слушателю. В процессе эксперимента ансамблисты включают театралізацію, декламацію, визуальную составляющую и т. д. Выяснено, что оба подхода срабатывают, и сумской слушатель приобщается к концертам классической музыки. Установлено, что модель концертной жизни Сум отражает тенденции в современном фестивальном движении Украины. В пределах одного города не типична поляризация противоположных музыкальных направлений: апологетизации классического искусства, с одной стороны, и приверженности современной новой музыке с применением различных экспериментальных форм её воплощения – с другой. Однако это служит толчком к поиску нового. Таким образом, творческая функций искусства осуществляется.

Ключевые слова: дуэт «Два рояля», классическая музыка, концерт, слушатель, фестиваль.

UKRAINIAN DIASPORA AS A FACTOR IN THE FORMATION OF NATIONAL MEMORY IN UKRAINE

The role of foreign Ukrainians in the formation of Ukrainian people national memory is brought out. Especially its importance has increased due to the legitimately established international organizations that are actively involved in the implementation of the state policy on the formation of national memory in Ukraine. The process of formation of national memory in Ukraine is shown in terms of its independence; it feels an active influence of the Ukrainian Diaspora, whose mission is to help Ukrainians to achieve the status of one of the world's nations. Creative-national potential of foreign Ukrainians, who are part of the developed societies in their countries of resettlement, is integrated into the humanitarian sphere of Ukrainian society and is an important factor of identity and maturity of the Ukrainian society. It is noted that the special role belongs to the foreign Ukrainians in preserving of the memory of tragic events in the national history, which were not objectively reflected in Soviet science and literature, in particular, numerous fictitious judicial processes. It describes the main events on the occasion of the celebration of historical dates and events, in particular the 200th anniversary of Taras Shevchenko, held in Ukraine and abroad.

Keywords: Ukrainian Diaspora, national memory, the organization of foreign Ukrainians abroad, the influence of the Diaspora, the state politics of memory.

National memory as ethnonational phenomenon belongs to the most important components of spiritual sphere of Ukrainian society and makes possible to maintain the continuity of evolutionary development of Ukrainian nation by providing the dialectical coexistence with other ethnic components of society which ensures the continuity of historical experience being able to pass the common ethnic values to future generations. A special place in this process belongs to the Ukrainian Diaspora.

The article shows the role of Ukrainian Diaspora as determining subject of international ethnopolitical processes in the formation of national memory, which plays an important role in the modernization of socio-humanitarian sphere in independent Ukraine.

On the issue of relations between Ukraine and the Ukrainian Diaspora are written many scientific papers. According to scientists, national groups outside their country can be considered as Diaspora if it meets the following criteria: 1) settlement of the majority of ethnic group in the countries outside of the titular politico-administrative unit of their historical homeland, provided that everywhere it is a minority ; 2) identity of the members of the Diaspora who consider themselves as belonging to a particular ethnic group, even if they have lost their native language and religion, etc; 3) if the Diaspora has the national idea; 4) concentration in certain regions of the country living with specific cultural image, active participation in creating and maintaining this image; 5) its formation due to critical and even catastrophic events in their homeland – wars, ethnic conflicts, revolutions, famine, collapse of multinational states etc.; 6) stable existence of Diaspora communities during some generations, unlike some other immigrant communities; 7) maintaining the spoken

or written language or dialect as the most important mechanism of primary socialization that reflects the community; 8) support and reconstitution of the Diaspora by complex interaction of social institutions and phenomena (often religious communities); 9) presence in each particular Diaspora its specific time, life, various stages of development that attracts other residents. These are main features inherent to foreign Ukrainians, who provide the significant contribution to the Ukrainian status to be one of the world nations.

The emergence of the Ukrainian Diaspora is caused by objective and subjective factors. According to statistics, one Ukrainian from three lives abroad. All Ukrainian Diaspora is divided into western (North and South America, Europe, Australia, New Zealand, the Middle and Far East) and eastern (the former USSR).

Effect of Ukrainian Diaspora in the formation of national memory in Ukraine now has the following features: 1) development of new approaches for the cooperation between the Western Ukrainian Diaspora organizations (USA, Canada, Australia, Western Europe) and national-democratic forces in Ukraine, modern mechanisms of partnership, including the cultural sector; 2) widespread occurrences of Ukrainian Diaspora in the political context in order to attract the intellectual, spiritual and economic potential in the process of state building.

Since independence the cooperation with foreign Ukrainians has become a political settlement in accordance with international standards.

National memory of Ukrainian society was formed on the basis of ideological components preserved and developed in the Western Diaspora, whose purpose is to create the own state. In the formation of National Memory the Ukrainian Diaspora executes the following functions: 1) to attract the public attention of the world to the history of Ukraine, establishment of state, prominent role of immigrants from Ukraine in the process of civilization, their contribution to the world cultural heritage; 2) to participate in the implementation of programs of fundamental and scientific research on issues of national memory, its impact on the formation of civil society, the Ukrainian nation; 3) to carry out the research of state-building traditions of the Ukrainian people, its struggle for freedom and unity of Ukraine; 4) to comprehend the tragic events in the history of national minorities of Ukraine, taking part in the commemoration of the victims; 5) to support, develop and strengthen the spiritual culture of the people by cultivating the national traditions and customs, cultural ties with historical homeland.

Enrichment of National Memory is possible due to joint cultural events that are regularly held in Ukraine and abroad. Especially this activity has intensified the actions in preparation for the celebration of the 200 anniversary of Taras Shevchenko, who has become a symbol for foreign Ukrainians. The important role played by foreign Ukrainian consists in preserving the memory of the tragic events in national history, not reflected in Soviet science and literature, including numerous bogus lawsuits (for example, the trial of Liberation Union of Ukraine).

The formation of National Memory is affected by all types and forms of relationships with foreign Ukrainians, especially associations that operate today in 42 countries of the world and cover almost 20 million people. To defend their efforts are aimed the activity of Ukrainian World Congress and the World Congress of Ukrainian youth organizations.

The formation of National Memory in Ukraine in terms of its independence is under the significant influence of Ukrainian Diaspora, which contributes to achieving the status of great world nation. Ukrainian foreign creation potential, which is part of the developed societies in their countries of resettlement integrates into the humanitarian sphere of Ukrainian society and is an important factor of Ukrainian identity and maturity.

LITERATURE

1. Антонюк О. В. Діаспора // Культурологічний словник / за ред. В. І. Рожка, О. В. Антонюка. – К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2011. – С. 40–42.
2. Закон України «Про закордонних українців» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1582-15> – Дата доступу: 15.09.2015.
3. Кабінет міністрів України. Постанова від 18 липня 2012 р. № 268 «Про затвердження Державної програми співпраці із закордонними українцями на період до 2015 р.» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://kodeksy.com.ua/norm_akt/source – Дата доступу: 15.09.2015.
4. Колосов В. А., Галкина Т. А., Куйбышев М. В., География диаспор на территории бывшего СССР // Общественные науки и современность. – 1996. – № 5. – С. 36–37.
5. Маркус В. Чому діаспора: спроба ідентифікації поняття / Василь Маркус // Українська діаспора. – К. ; Торонто. – 1992. – Ч. 1. – С. 6–8.
6. Михайло Ратушний: «Головне – зберегти Україну через збереження національної ідентичності українців» / Михайло Ратушний // Культура і життя. – 2014. – 11 квітня. – С. 7.
7. Президент Світового конгресу українців зустрівся із Прем'єр-міністром України і підписав Меморандум про співробітництво [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.Ukrainianworldcongress.org/news.Phh/news> – Дата доступу: 15.09.2015.
8. Проект «Пересувні виставки мистецьких творів на шевченківську тематику [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.Ukrainianworldcongress.org/index.php/id/642/lang/ua> – Дата доступу: 15.09.2015.
9. Світовий Конгрес Українців (СКУ) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.uvkr.com.ua/about/providni_organizaciyi.html – Дата доступу: 15.09.2015.
10. Синельникова В. «Землякам моїм в Україні і не в Україні...» / Валентина Синельникова // Культура і життя. – 2014. – 18 квітня. – С. 8.
11. СКУ виконав ювілейну відзнаку «200 років з дні народження Тараса Шевченка» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.Ukrainianworldcongress.org/block.php/blockid/49> – Дата доступу: 15.09.2015.
12. Українська Всесвітня Координаційна Рада [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uvkr.com.ua/> – Дата доступу: 15.09.2015.
13. Фонд відділу зарубіжної україніки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbu.gov.ua/node/33> – Дата доступу: 15.09.2015.
14. Центральний державний архів зарубіжної україніки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tsdazu.gov.ua/> – Дата доступу: 15.09.2015.

REFERENCES

1. Antonyuk O. V. Diaspora [Diaspora] // Kul'turolohichnyy slovnyk / [Culturological Dictionary] za red. V. I. Rozhka, O. V. Antonyuka. – K. : NMAU im. P. I. Chaykovs'koho, 2011. – S. 40–42.
2. Zakon Ukrayiny “Pro zakordonnykh ukrayintsiv” [Law of Ukraine “On Foreign Ukrainians”] [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1582-15> – Data dostupu: 15.09.2015.

3. Kabinet ministriv Ukrainy. Postanova vid 18 lypnya 2012 r. No 268 "Pro zatverdzhennya Derzhavnoyi prohramy spivpratsi iz zakordonnymy ukrayintsyamy na period do 2015 r." [Cabinet of Ministers of Ukraine. Decision of 18 July 2012 No 268 "On approval of the State program of cooperation with foreign Ukrainians for the period until 2015"] [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: http://kodeksy.com.ua/norm_akt/source – Data dostupu: 15.09.2015.
4. Kolosov V. A., Galkina T. A., Kuybyishev M V., Geografiya diaspor na territorii byivshego SSSR [Geography of diasporas in the former Soviet Union] // Obschestvennyie nauki i sovremennost [Social sciences and the present time]. – 1996. – No. 5. – S. 36–37.
5. Markus' V. Chomu diaspora: sproba identyfikatsiyi ponyattya [Why Diaspora: an attempt to identify the concept] / Vasyl' Markus' // Ukrayins'ka diaspora. – K. ; Toronto. – 1992. – Ch. 1. – S. 6–8.
6. Mykhaylo Ratushnyy: "Holovne – zberehty Ukrainu cherez zberezhenntya natsional'noyi identychnosti ukrayintsiv" [Mikhail Ratushny "The main thing – to keep Ukraine through the preservation of Ukrainian national identity"] / Mykhaylo Ratushnyy // Kul'tura i zhyttya [Culture and Life]. – 2014. – 11 kvitnya. – S. 7.
7. Prezydent Svitovoho konhresu ukrayintsiv zustrivsyia iz Prem"yer-ministrom Ukrainy i pidpysav Memorandum pro spivrobotnytstvo [President of the Ukrainian World Congress met the Prime Minister of Ukraine and signed a Memorandum of Cooperation] [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: [http://www. Uhraincianworldcongress.org/news.Phh/news](http://www.Uhraincianworldcongress.org/news.Phh/news) – Data dostupu: 15.09.2015.
8. Proekt "Peresuvni vystavky mystets'kykh tvoriv na shevchenkivs'ku tematyku" ["The Mobile exhibitions of art works on the Shevchenko's theme"] [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.Uhraincianworldcongress.org/index.php/id/642/lang/ua> – Data dostupu: 15.09.2015.
9. Svitovyy Konhres Ukayintsiv (SKU) [Ukrainian World Congress (UWC)] [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: http://www.uvkr.com.ua/about/providni_organizaciyi.html – Data dostupu: 15.09.2015.
10. Synel'nykova V. "Zemlyakam moyim v Ukraini i ne v Ukraini..." ["To my compatriots in Ukraine and not in Ukraine..."] / Valentyna Sinel'nykova // Kul'tura i zhyttya [Culture and Life]. – 2014. – 18 kvitnya. – S. 8.
11. SKU vykonav yuvileynu vidznaku "200 rokiv z dni narodzhennya Tarasa Shevchenka" [UWC performed jubilee award "200 years of the birth of Taras Shevchenko"] [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.Uhraincianworldcongress.org/block.php/blockid/49> – Data dostupu: 15.09.2015.
12. Ukrayins'ka Vsesvitnya Koordynatsiyana Rada [Ukrainian World Coordinating Council] [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.uvkr.com.ua/> – Data dostupu: 15.09.2015.
13. Fond viddilu zarubizhnoyi ukrayiniky [Department of Foreign Fund Ucrainica] [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.nbu.gov.ua/node/33> – Data dostupu: 15.09.2015.
14. Tsentral'nyy derzhavnyy arkhiv zarubizhnoyi ukrayiniky [Central State Archive of Foreign Ucrainica] [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://tsdazu.gov.ua/> – Data dostupu: 15.09.2015.

Антонюк О. В. Українська діаспора як чинник формування національної пам'яті в Україні. Розглянуто роль закордонних українців у формуванні національної пам'яті українського народу, зокрема діяльність західної української діаспори завдяки легітимно створеним міжнародним організаціям, які беруть активну участь у здійсненні державної політики з формування національної пам'яті в Україні. Розкрито процес формування національної пам'яті в Україні в умовах її незалежності, який зазнає значного впливу української діаспори, мета якої – сприяти досягненню українством статусу однієї зі світових націй. Націотворчий потенціал закордонних українців, які є частиною розвинених суспільств у країнах свого розселення, інтегрується в гуманітарну сферу українського соціуму і є важливим чинником самобутності і зрілості української спільноти. Наголошено, що особливу роль закордонні українці відіграли у збереженні пам'яті про трагічні події у вітчизняній історії, які свого часу не набули об'єктивного відображення в радянській науці та літературі, зокрема численні фіктивні судові процеси. Охарактеризовано основні заходи з нагоди визначних історичних дат і подій, зокрема до 200-річчя від дня народження Т. Шевченка, здійснені в Україні й за її межами.

Ключові слова: українська діаспора, національна пам'ять, організації закордонних українців, вплив діаспори, державна політика пам'яті.

Антонюк А. В. Украинская диаспора как фактор формирования национальной памяти в Украине. Рассмотрена роль зарубежных украинцев в формировании национальной памяти украинского народа, в частности благодаря легитимно созданным международным организациям, принимающим активное участие в осуществлении государственной политики по формированию национальной памяти в Украине. Раскрыт процесс формирования национальной памяти в Украине в условиях её независимости, он испытывает активное влияние украинской диаспоры, задача которой – помочь украинству достичь статуса одной из мировых наций. Нацотворческий потенциал зарубежных украинцев, которые являются частью развитых обществ в государствах своего расселения, интегрируется в гуманитарную сферу украинского социума и является важным фактором самобытности и зрелости украинского сообщества. Отмечено, что особая роль зарубежных украинцев в сохранении памяти о трагических событиях в национальной истории, которые в свое время не были объективно отражены в советской науке и литературе, в частности многочисленные фиктивные судебные процессы. Охарактеризованы основные мероприятия по случаю празднования исторических дат и событий, в частности к 200-летию со дня рождения Т. Шевченко, осуществленные и в Украине и за её пределами.

Ключевые слова: украинская диаспора, национальная память, организации зарубежных украинцев, влияние диаспоры, государственная политика памяти.

ETHNIC MYTH AND NATIONAL HISTORY AS A MULTI-VECTOR COMPONENTS OF THE FORMATION OF CULTURAL SPACE

The ratio of mythological and historical components in the formation of the national cultural space is considered by the author in this article. The concepts of “myth” and “history” that have common semantic fields of understanding are differentiated according to their philosophical notions. The author affirms that the manifestation of the narrative depends on the unique features of the formation and development of a single ethnic group – in this case Ukrainian. The valuable meanings of mythological components in historical narrative of individual representatives of national culture determine the social significance of the personal form of its communication. The author formulated the distinction between myth and history, when the myth is both the scenario and the future model for a cultural phenomenon, a myth can be an individual person, a family, a group of single idea proponents, the state but the history (as an explanation due to the sum of a number of elements, united under one signification and named “facts”) acts only as flat reflection of a certain moment or phase of this model in the coordinate system of “history” science. When we are talking about the myth, its any proponent on any of these levels are involved in cultural phenomenon space thanks to this he has really to live this model. He becomes an actor and performer of this that is commanded and must be fulfilled. This is the largest and only possible function to read and to realize the mission of myth, what determines its fundamental value in life.

Keywords: ethnic community, myth, history, narrative, report, value, cultural space.

It is substantiated that the concept of myth is pretty tight "attached" in conceptual and semantic terms to the concept of history, and that their genetic relationship should be traced and diluted, depending on the research approach. It is shown that this methodological balance constitutes a significant difficulty. Myth and history have a common object of study, of course if it is about the history of socio-cultural ethnic communities of various types and organization levels. Therefore, these concepts in some context may be perceived as identical or vice versa, crossing a certain threshold, concept's meanings of myth and history diverge explosively. In this paper an attempt to establish some semantic aspects of distinction and deriving consequences, especially for a particular application concepts of myth and history in a national development.

It is shown that study of the meaning of myth-religious beliefs and mythology can be divided into three areas: 1) the study of Ukrainian mythology as ancient system of worldview representations of Ukrainian ethnos; 2) use of the myth concept on the basis of socio-historical development of the Ukrainian people in the context of research or independent formation of modern mythological representations; 3) the intentional use of values of forming potential neo-mythological knowledge for discredit their own national myth-narrative and create “grey” field of the value consciousness for its use in the formation of an alternative or destructive value myth-guidelines of the consciousness.

The issue of differences between myth and history is developed: myth is going to be scenario and model of the future for cultural phenomenon. It can be an individual, a family, a group of carriers of common idea or united by common idea, such as party, class, stratum or estate, or a large unit – the carrier of value consciousness – an ethnic group, nation, race, humanity. Accordingly the history is just a flat reflection of certain moment or phase of realization of this model in a coordinate system of science “history”. It is ontologically limited by range of included in the consideration of facts (events, phenomena, interpretations) and epistemologically – narrow (relatively to themselves and other researchers) interpretation bounds of selected or available for selection groups of facts and dominant at the moment (whatever it was modern or seemed to advanced) paradigm of knowledge. The consequence of the above mentioned fundamental difference becomes clear. Talking about the myth, its carrier actually indwells this model and in such a way the model from ideal imaginary construction becomes real. Precisely the carrier ontologizes and thus provides and inspires life not only for a myth but for himself. He becomes a personage and a implementer of that, what was bequeathed and have to be realized. This is the great and, in our view, the only possible for reading and implementation function of the myth that defines its fundamental life values. The history is an attempt to interpret a fact, which defined by well-established historically methods and forms – aloof and torn from the context of events, and also facts that torn from the life and give it an imaginary, visible semantic value. In combination with other rational schemes of world cognition this value is exhausted by the most rational schemes.

There is developed the idea of the specifics of the formation and development of the Ukrainian ethnicity and its culture. It is shown that its spiritual and historical development took place in a situation of transition, mixed state of collective consciousness and double belonging to paradigms of pagan worldview and Christian attitude.

The ideas of transitional nature of the collective consciousness of proto-Ukrainian ethnos are developed. It is shown that being at the intersection of spiritual, historical and temporally-spatial dimensions of cultural development boundary region (in the general sense – East and West), allows talk about the possibility of action mixed paradigm mythical and historical time, talk about the option conservation ethnic consciousness in these transitional limits.

Being developed the idea that the message generated to those who sent it in such a way, that this message reaches the required destination, regardless of the conditions of its receiving. That is, the historical conditions in which the human mind finds itself. Moreover, if the receiving is carried out regardless of the consciousness that perceives, this mean that its message is a message of consciousness itself. That is, it will not disappear or not to be transformed. It is constantly changing content and by finding it adequate form, only the function of transferring something in the new terms of itself. Therefore myth – is a way saving consciousness itself.

In general outlines the some alternative approaches to the understanding of “myth-historical” way of formation of cultural space Ukrainian ethnos in view of the historical features of development which can be set further subject of: religious beliefs, language practice, the formation of historical consciousness and history itself as the growth of national consciousness in its objective forms: literature, journalism, politics, philosophy, literature and more.

LITERATURE

1. Барт Р. Миф сегодня // Барт Р. Избранные работы. Семиотика. Поэтика / Ролан Барт. – М. : Прогресс, Универс, 1994. – С. 72–130.
2. Білінський В. Б. Україна Моксель або Московія : роман-дослідження : у 3 кн. / В. Білінський. – К. : Вид-во ім. Олени Теліги, 2009. – Кн. 1. – 376 с.; Кн. 2. – 320 с.; Кн. 3. – 320 с.
3. Бузина О. Тайная история Украины-Руси / О. Бузина. – К. : Довіра, 2006. – 319 с.
4. Гордієнко Я. Errare humanum est: 50 нарисів з українського примарознавства / Яків Гордієнко. – К. : Дуліби, 2014. – 210 с.
5. Донцов Д. Идеология чинного націоналізму / Дмитро Донцов // Націоналізм. Теорії нації та націоналізму від Йогана Фіхте до Ернеста Гелнера : антологія. – 2-ге вид., перероб. і доп. / упоряд. О. Проценко, В. Лісовий. – К. : Смолоскип, 2006. – С. 69–76.
6. Элиаде М. Миф о вечном возвращении (Архетипы и повторение). Предисловие автора // Элиаде М. Космос и история : избранные работы / Мирча Элиаде ; пер. с франц. и англ. ; общ. ред. И. Р. Григулевича, М. Л. Гаспарова. – М. : Прогресс, 1987. – С. 27–28.
7. Элиаде М. К определению понятий «вечное возвращение» и «архетип» // Элиаде М. Космос и история : избранные работы / Мирча Элиаде ; пер. с франц. и англ. ; общ. ред. И. Р. Григулевича, М. Л. Гаспарова. – М. : Прогресс, 1987. – С. 29–31.
8. Забужко О. Шевченків міф України. Спроба філософського аналізу / О. Забужко. – К. : Абрис, 1997. – 144 с.
9. Лосев А. Ф. Диалектика мифа // Лосев А. Ф. Философия. Мифология. Культура / А. Ф. Лосев. – М. : Изд-во политич. лит., 1991. – С. 21–186.
10. Лосів І. Потреба міфу: дещо про національний проєкт України [Електронний ресурс] / І. Лосів. – Режим доступу: – <http://www.lab.org.ua/article/545/> – Дата доступу: 20.03.2015.
11. Мицик Ю. Переяславська Рада 1654 року: міфи та реальність (до проблеми відзначення 350-річчя Генеральної козацької ради в Переяславі) / Ю. Мицик; Розмову вів В. Власов // Історія в школах України. – 2003. – № 4. – С. 46–50.
12. Плохій С. Козацький міф. Історія та націєтворення в епоху імперій / Сергій Плохій ; авториз. пер. з англ. М. Климчука. – К. : Laurus, 2013. – 440 с. – (Серія «Золоті ворота», вип. 5).
13. Schöpflin G. The Functions of Myth and a Taxonomy of Myths / George Schöpflin // Myths and Nationhood / ed. G. Hosking and G. Schöpflin. – New York : Routledge, 1997. – P. 19–35.

REFERENCES

1. Bart R. Mif segodnya [Myth today] // Bart R. Izbrannyie raboty. Semiotika. Poetika [Selected Works. Semiotics. Poetics] / Rolan Bart. – M. : Progress, Unifers, 1994. – S. 72–130.
2. Bilins'kyu V. B. Ukrayina Moksel' abo Moskoviya [Ukraine Moksel or Muscovy] : roman-doslidzhennya : u 3 kn. / V. Bilins'kyu. – K. : Vyd vo im. Oleny Telihiy, 2009. – Kn. 1. – 376 s.; Kn. 2. – 320 s.; Kn. 3. – 320 s.
3. Buzina O. Taynaya istoriya Ukrainyi-Rusi [The Secret History of Ukraine-Rus'] / O. Buzina. – K. : Dovİra, 2006. – 319 s.
4. Hordiyenko Ya. Errare humanum est: 50 narysiv z ukrayins'koho prymaroznavstva [Errare humanum est: 50 essays of Ukrainian ghost studies] / Yakiv Hordiyenko. – K. : Duliby, 2014. – 210 s.
5. Dontsov D. Ideolohiya chynnoho natsionalizmu [Current ideology of nationalism] / Dmytro Dontsov // Natsionalizm. Teoriyi natsiyi ta natsionalizmu vid Yohana Fikhte do Ernesta Helnera [Nationalism. Theories of nation and nationalism by Ernest Johann and Fichte Helnera] : antolohiya. – 2 he vyd., pererob. i dop. / uporyad. O. Protsenko, V. Lisovyy. – K. : Smoloskyp, 2006. – S. 69–76.

6. Eliade M. Mif o vechnom vozvraschenii (Arhetipyi i povtorenie). Predislovie avtora [The Myth of the Eternal Return (archetypes and repetition). Author's preface] // Eliade M. Kosmos i istoriya [Cosmos and History] : izbrannyye raboty / Mircha Eliade ; per. s frants. i angl. ; obsch. red. I. R. Grigulevicha, M. L. Gasparova. – M. : Progress, 1987. – S. 27–28.

7. Eliade M. K opredeleniyu ponyatiy “vechnoe vozvraschenie” i “arhetip” [For a definition of “eternal return” and “archetype”] // Eliade M. Kosmos i istoriya [Cosmos and History] : izbrannyye raboty / Mircha Eliade ; per. s frants. i angl.; obsch. red. I. R. Grigulevicha, M. L. Gasparova. – M. : Progress, 1987. – S. 29–31.

8. Zabuzhko O. Shevchenkiv mif Ukrayiny. Sproba filosofskoho analizu [Shevchenko's Myth of Ukraine. Attempt of philosophical analysis] / O. Zabuzhko. – K. : Abrys, 1997. – 144 s.

9. Losev A. F. Dialektika mifa [Dialectics of myth] // Losev A. F. Filosofiya. Mifologiya. Kultura [Philosophy. Mythology. Culture] / A. F. Losev. – M. : Izd vo politich. lit., 1991. – S. 21–186.

10. Losiv I. Potreba mifu: deshcho pro natsional'nyy proekt Ukrayiny [The need for myth: something about a national project of Ukraine] [Elektronnyy resurs] / I. Losiv. – Rezhym dostupu: – <http://www.lab.org.ua/article/545/> – Data dostupu: 20.03.2015.

11. Mytsyk Yu. Pereyaslavs'ka Rada 1654 roku: mify ta real'nist' (do problemy vidznachennya 350 richchya Heneral'noyi kozats'koyi rady v Pereyaslavi) [Pereiaslav Rada of 1654: myths and reality (the problem of the celebration of 350 anniversary of the General Cossack Council in Pereiaslav)] / Yu. Mytsyk ; Rozmovu viv V. Vlasov // Istoriya v shkolakh Ukrayiny [History in Ukrainian schools]. – 2003. – No. 4. – S. 46–50.

12. Plokhyy S. Kozats'kyi mif. Istoriya ta natsiyetvorennya v epokhu imperiy [Cossack myth. History and Nation Building in the Age of Empires] / Serhiy Plokhyy ; avtoryz. per. z anhli. M. Klymchuka. – K. : Laurus, 2013. – 440 s. – (Seriya “Zoloti vorota”, vyp. 5).

13. Schöpflin G. The Functions of Myth and a Taxonomy of Myths / George Schöpflin // Myths and Nationhood / ed. G. Hosking and G. Schöpflin. – New York : Routledge, 1997. – P. 19–35.

Доманська О. А. Етнічний міф та національна історія як різновекторні складові формування культурного простору. Розглянуто співвідношення міфологічної й історичної складових формування національного культурного простору. Розмежовано поняття «міф» та «історія», які мають спільні смислові поля розуміння. Зазначено, що маніфестація наративу залежить від унікальних особливостей становлення й розвитку окремого етносу, зокрема українського. Ціннісними смислами міфологічної складової історичного наративу окремих представників національної культури зумовлене суспільне значення особистої форми їх повідомлення. Сформульовано відмінність між міфом та історією, коли міф є сценарієм і моделлю майбутнього для культурного феномена – ним може бути окрема особистість, родина, група носіїв єдиної ідеї, прошарок чи стан, або велика одиниця – носій ціннісної свідомості – етнос, нація, раса, людство, а історія (як пояснення зв'язку між елементами множини, об'єднаними назвою «факти»), постає тільки пласким відображенням певного моменту чи етапу реалізації цієї моделі в системі координат науки «історія», які онтологічно обмежені набором включених для розгляду фактів (подій, явищ, інтерпретацій). Коли говоримо про міф, то його носій на будь-якому із зазначених рівнів свого включення в його культурну феноменалізацію насправді проживає цю модель і цим перетворює її з моделі як ідеальної уявної побудови або уявлення про майбутній хід подій на їх оприявненість, тобто він їх онтологізує і, тим самим, надає, надихає життя самому міфу і самому собі. Він стає і дійовою особою, і виконавцем того, що заповідано і має здійснитись. У цьому й полягає велика і єдино можлива для прочитання й реалізації функція міфу, чим визначається його фундаментальна життєва цінність.

Ключові слова: етнос, міф, історія, наратив, повідомлення, цінність, культурний простір.

Доманская Е. А. Этнический миф и национальная история как разновекторные составляющие формирования культурного пространства. Рассмотрено соотношение мифологической и исторической составляющей формирования национального культурного пространства. Разграничены понятия «миф» и «история», которые имеют общие смысловые поля понимания. Утверждается, что манифестация нарратива зависит от уникальных особенностей становления и развития отдельного этноса – в данном случае украинского. Ценностные смыслы мифологической составляющей исторического нарратива отдельных представителей национальной культуры обуславливают общественную значимость личной формы их сообщения. Сформулировано различие между мифом и историей, когда миф является сценарием и моделью будущего для культурного феномена – им может быть отдельная личность, семья, группа носителей единой идеи, состояние, или большая единица – носитель ценностного сознания – этнос, нация, раса, человечество, а история (как объяснение связи суммы элементов множества, объединённых названием «факты»), выступает только плоским отражением определённого момента или этапа реализации этой модели в системе координат науки «история», которые онтологически ограничены набором включённых в рассмотрение фактов (событий, явлений, интерпретаций). Если говорим о мифе, то его носитель на любом из указанных уровней своей включённости в его культурную феноменализацию действительно проживает эту модель и этим превращает её из модели как идеального воображаемого построения или представления о будущем ходе событий на их «оприавненность», то есть он их онтологизирует и, тем самым, даёт жизнь самому мифу и самому себе. Он становится и действующим лицом, и исполнителем того, что заповедано и должно осуществиться. В этом и заключается большая и единственно возможная для прочтения и реализации функция мифа, чем определяется его фундаментальная жизненная ценность.

Ключевые слова: этнос, миф, история, наратив, сообщение, ценность, культурное пространство.

MANAGEMENT ACTIVITIES IN THE ARTISTIC CULTURE: GLOBAL, REGIONAL AND LOCAL MODES

The author examines the management features in the system of art culture and art methodological aspects of research in the context of its representational, communicative and organizational capabilities, problems of cultural governance, socio-cultural and individual cultural processes. The goals, objectives and principles of management activities in culture and art are revealed. They depend on the locus of both the deployment and the implementation of cultural policies that affect its success and usefulness because the strategy of any cultural education should take into account everything that happens in a certain socio-cultural segment. In the sphere of involvement of economic and human resources to the management of artistic culture are defined three main levels (modes) – universal, regional and local, detected and analyzed the heuristic potential of such classification is observed and analyzed. Artistic culture is characterized as one of the important locations of cultural capital, which plays a prodigious part in the socio-economic processes and becoming a powerful culture force. It is emphasized that new forms of influence on it (art management) has been emerging recently. This innovative process is correlated with the conceptually fixed culture values and instrumental-technological solutions on local-regional level, aimed at practical results. The interdependence and indivisibility of all these modes in culture management are shown to be necessary for the modern administrative tools.

Keywords: art culture, management activity, modes, global, regional, local modes.

Interest in practical management of artistic culture needs broader theoretical development of this problematic issue in modern humanitarian plane. Cultural and social philosophers define this area as socio-cultural activities (or practices), one of the areas of cultural management, socio-cultural and individual cultural processes. In management should be clearly formulated the methodological principles of the artistic culture phenomenon as complex and multidimensional process. The structure of artistic culture (by M. Kahan) has the main activities of man related to the creation of artistic values and their consumption, accumulation and storage for generations, with the formation of the creators of artistic values, evaluation of works of art.

It is important to consider all aspects of artistic culture, including its management, which has an important place in the culture, gradually turned into the art of management. Various forms of targeted influence into the organization and management of cultural-artistic life have been known since ancient times. Most definite support to this specific area of art was provided by the highest secular power, church sponsors, patrons of art, prominent personalities. Lucius Seneca tried to define the basic contours of a special science – *psychicagogik* associated with the art of human soul managing. Einstein advocated the thesis of the need of close connection between science and art, and Niels Bohr reasonably argued that art methods expand and enrich the methods of science.

Cultural knowledge, having, philosophical and axiological nature, allows considering the art as a single phenomenon together with its various aspects, essentially associated

with the production and consumption of art treasures as one of the important areas of culture. This approach fundamentally opposes the art of managing to the administrative, formal, bureaucratic impact on culture.

Within the modern public and social transformations of culture the art turned into the sphere of economic activity. Dematerialization of the economy, the transition from an industrial economy to symbols and information economy (according to D. Bell – to the post-industrial society) converts the market of artifacts on the art market of symbolic goods and intellectual property. These processes affect the change in status of art, complicating the formulation of criteria management.

Goals, objectives and principles of management in art are dictated by region of deployment and implementation of cultural policies. In the sphere of involvement of economic and human resources to the management of artistic culture there are three main levels (modes) – universal, regional and local. Purpose of the article is to analyze and identify the potential of this heuristic classification.

The universal mode of administration embraces global strategy, system of rules and regulators. The regional mode provides the management of artistic culture according to the situation of cultural life and real problems through effective involvement of available resources (intellectual, financial, technical, etc.). The local mode is significantly associated with concentration and adequate definition of management, appeals to some voters, consumers of information.

At the global, regional and local levels of management activities there are their managerial models with specific strategies, realities and deployed applications. A special place among all management models has the automatic application of Internet resources on culture and art issues.

Art was not always “fitting” into the field of marketing and managerial activities. First, marketing activities, advertising, PR involve increasing creative potential. Only the sphere of art is most favorable field for training and implementation of creativity and creative solutions. Secondly, according to F. Kotler the increased free time, globalization, growing of consumer demand led to the emergence of mass culture and forms of commercialization. Interaction between commercial art and culture, study of a profitability of artistic culture are expedient only if the main factor taken into account: the recovery of economic indicators is for the good of art. If the economic benefit is valued higher than culture ambience, certainly the nation begins having some difficulties with the level of art, when the “informed society in the presence of media strategy” forms “and “engraves” mental matrix for obedient Homo Novus, affecting more strictly and effectively than Machiavellian sovereign in the “era of Gutenberg”. In these circumstances the technology marketing is propelled into forefront. In modern practice management of culture there are two basic models – the American and French. The American model is aimed at finding and engaging individual, corporate and governmental financial contributions for the development of art. The French models of management are the strategy to formulate and satisfy the demand of artistic culture consumers using flexible price policy. This fundamental difference between the models is explained by various sources of funding art and culture: the direct involvement of the state in France is more effective than in the US.

In Ukraine there is an intermediate model of management. It is elaborating now. It is characterized by Soviet methods of work with the population, which largely coincides with the French model. The state often is not able to adequately fund the institutions of culture and art events, it is necessary to seek additional funds and resources on the basis of economic feasibility.

Every year the creative universities produce the certified talented musicians and artists; their creative life and professional career depends largely on the professionalism and interest of managers, producers and impresarios that attract young professionals to the implementation of creative projects, creating demand for artistic artifacts.

In developed countries the cultural sector is growing faster than traditional economic sectors (such as engineering). Therefore, the management of artistic culture acquires relevance and feasibility competent for the application. It is worth considering the contribution of cultural institutions for the development of the regions. Peripheral local culture, thanks to the “global” “ethno-folk drivers” (V. Buryak) in music, literature, film, design, fashion powerfully interferes in the cultural space of the former metropolises. Today it looks like a stylish, eclectic, mix, exotic postmodern collage and cross-cultural assemblages.

We have the situation where the value of regional culture is not just a geographical and not determined from outside. The diagnostics and examination of social and cultural spheres as part of management are the most effective at regional and local levels. Special research aimed at immediate socio-cultural practices trigger the innovative management ideas on which the changes are made in art management strategies at all levels, including the global.

According to the strategy of three levels it is possible to define the main directions of the art management (classification by A. Astafieva): justification of value-semantic concepts and principles of modern management models in artistic culture; research in the culture information resources about management; analysis of the dynamics of the relationship of cultural influence in terms of social and cultural transformations; systematization and generalization of experience of public-private partnerships; study of the organizational and economic innovation in the field of artistic culture (design, development, initiatives); scientific support of entrepreneurship in the artistic field.

That art management can be seen in several aspects: management skill, management of intellectual and financial resources. Art management is not just a set of technical procedures and methods but special subculture within which is gradually formed a system of values, norms and marks.

So art culture as one of the important locations of cultural capital by playing an essential role in the socio-economic processes in this way it becomes a powerful force. New forms of influence on it (art management) appeared; they are correlated by both culture (dialogism, globalism, democracy, universalism, etc.) and instrumental and technological solutions to regional level aimed at practical results. Obvious interdependence and indivisibility of all these modes of artistic culture management (global, regional and local) encourages researchers to coordinate methodologically the idea of fundamental cultural horizon with accurate management strategies.

LITERATURE

1. Астафьева О. Н. Культурная политика: теоретическое понятие и управленческая деятельность (Лекции 1–3) [Электронный ресурс] / О. Н. Астафьева // Культурологический журнал. – 2010. – № 2. – С. 1–21. – Режим доступа: http://www.cr-journal.ru/files/file/02_2011_20_39_36_1297964376.pdf – Дата доступа: 12.09.2015.
2. Буряк В. В. Динамика культуры в эпоху глобализации: ноосферный контекст : монография / В. В. Буряк. – Симферополь : ДИАЙПИ, 2011. – 462 с.
3. Гройс Б. «Большой проект» как индивидуальная ответственность / Б. Гройс // Художественный журнал. – 2003. – № 53. – С. 40–43.
4. Каган М. С. Морфология искусства: историко-теоретическое исследование внутреннего строения мира искусства / М. С. Каган. – Л. : Искусство, 1972. – 440 с.
5. Колбер Ф. Арт-менеджмент – наука третьего тысячелетия / Ф. Колбер, И. Эввар // Арт-менеджмент. – М., 2002. – № 3. – С. 3–10.
6. Котлер Ф., Шефф Дж. Все билеты проданы. Стратегии маркетинга / Филип Котлер, Джоанн Шефф ; пер. с англ. – М. : Классика-XXI, 2004. – 688 с.
7. Маслоу А. Мотивация и личность / Абрахам Маслоу. – СПб. : Питер, 2008. – 352 с.
8. Хренов А. В. Модели культурной политики: смена парадигм [Электронный ресурс] / А. В. Хренов // Труды Санкт-Петербургского государственного университета культуры и искусства. – 2013. – Т. 199. – Режим доступа: <http://cyberleninka.ru/article/n/modeli-kulturnoy-politiki-smena-paradigm> – Дата доступа: 12.09.2015.

REFERENCES

1. Astafeva O. N. Kulturnaya politika: teoreticheskoe ponyatie i upravlencheskaya deyatel'nost (Lektzii 1–3) [Cultural policy: a theoretical concept and management activities (Lectures 1–3)] [Elektronnyiy resurs] / O. N. Astafeva // Kulturologicheskiiy zhurnal [Cultural Journal]. – 2010. – No. 2. – S. 1–21. – Rezhim dostupa: http://www.cr-journal.ru/files/file/02_2011_20_39_36_1297964376.pdf – Data dostupa: 12.09.2015.
2. Buryak V. V. Dinamika kulturyi v epohu globalizatsii: noosfernyiy kontekst [The dynamics of culture in the era of globalization: noosphere context]: monografiya / V. V. Buryak. – Simferopol : DIAYPI, 2011. – 462 s.
3. Groys B. “Bolshoy proekt” kak individual'naya otvetstvennost [“Great Project” as an individual responsibility] / B. Groys // Hudozhestvennyiy zhurnal. – 2003. – No. 53. – S. 40–43.
4. Kagan M. S. Morfologiya iskusstva: istoriko-teoreticheskoe issledovanie vnutrennego stroeniya mira iskusstva [Morphology of art: historical and theoretical study of the internal structure of the art world] / M. S. Kagan. – L. : Iskusstvo, 1972. – 440 s.
5. Kolber F. Art-menedzhment – nauka tret'ego tyisyacheletiya [Art-management – the science of the third millennium] / F. Kolber, I. Evvar // Art-menedzhment [Art-management]. – M., 2002. – No. 3. – S. 3–10.
6. Kotler F., Sheff Dzh. Vse bilyeti prodanyi. Strategii marketinga [All tickets are sold. marketing Strategies of marketing] / Filip Kotler, Dzhhoann Sheff ; per. s angl. – M. : Klassika-XXI, 2004. – 688 s.
7. Maslou A. Motivatsiya i lichnost [Motivation and Personality] / Abraham Maslou. – SPb. : Piter, 2008. – 352 s.
8. Hrenov A. V. Modeli kulturnoy politiki: smena paradigim [Models of cultural policy: a paradigm change] [Elektronnyiy resurs] / A. V. Hrenov // Trudyi Sankt-Peterburgskogo gosudarstvennogo universiteta kulturyi i iskusstva [Works of the St. Petersburg State University of Culture and Art]. – 2013. – T. 199. – Rezhim dostupa: <http://cyberleninka.ru/article/n/modeli-kulturnoy-politiki-smena-paradigm> – Data dostupa: 12.09.2015.

Рожок Ол. В. Управлінська діяльність у художній культурі: глобальний, регіональний і локальний модуси. Розглянуто особливості управлінської діяльності в системі художньої культури і методологічні аспекти дослідження мистецтва у контексті його презентативних, комунікативних і організаційних можливостей, проблеми управління культурними, соціально-культурними й індивідуально-культурними процесами. Розкрито мету, завдання і принципи управлінської діяльності у сфері культури і мистецтва, які залежать і від локусу розгортання й реалізації культурної політики, впливаючи на її успішність і доцільність, адже стратегія розвитку будь-якого культурного утворення має враховувати все, що відбувається в певному соціокультурному сегменті. У сфері залучення економічних і людських ресурсів до управління художньою культурою визначено три основних рівні (модуси) – універсальний, регіональний і локальний, виявлено і проаналізовано евристичний потенціал цієї класифікації. Охарактеризовано художню культуру як одну із важливих локацій культурного капіталу, яка відіграє свою роль у суспільно-економічних процесах і перетворюється на потужну культуротворчу силу. Наголошено, що формуються й нові форми впливу на неї (арт-управління), які мають корелювати з концептуально зафіксованими цінностями культури і з інструментально-технологічними рішеннями на локально-регіональному рівні, спрямованими на практичний результат. Розкрито взаємозумовленість і нероздільність усіх цих модусів в управлінні художньою культурою.

Ключові слова: художня культура, управлінська діяльність, модуси, глобальний, регіональний, локальний модуси.

Рожок Ол. В. Управленческая деятельность в художественной культуре: глобальный, региональный и локальный модусы. Рассмотрены особенности структурирования управленческой деятельности в системе художественной культуры и методологические аспекты исследования искусства в контексте его презентативных, коммуникативных и организационных возможностей. Художественная культура охарактеризована как одна из важных локаций культурного капитала, играющая свою роль в общественно-экономических процессах и являющаяся мощной культуротворческой силой. Раскрыты цель, задачи и принципы управленческой деятельности в сфере культуры и искусства, зависящие от локуса воплощения культурной политики, влияющие на ее успешность и целесообразность, ведь стратегия развития любого культурного образования должна учитывать все, что происходит в определенном социокультурном сегменте. В сфере привлечения экономических и человеческих ресурсов к управлению художественной культурой определено три основные уровни (модусы) – универсальный, региональный и локальный, выявлен и проанализирован эвристический потенциал этой классификации. Отмечено, что формируются и новые формы воздействия на неё (арт-управление), которые должны коррелировать с концептуально зафиксированными ценностями культуры и с инструментально-технологическими решениями на локально-региональном уровне, направленными на практический результат. Раскрыты взаимообусловленность и нераздельность всех этих модусов управления художественной культурой.

Ключевые слова: художественная культура, управленческая деятельность, модусы, глобальный, региональный, локальный модусы.

ANNIVERSARY AND MEMORABLE DATES

TO THE 160TH ANNIVERSARY OF THE BIRTH OF ALEXANDER VINOGRADSKY

UDC 78.071.1 (477)

ZINKEVYCH O. S.

ALEXANDER VINOGRADSKY (1855–1912)

It is considered the activity of the outstanding Ukrainian musician who was the head of the Kiev branch of the Russian Musical Society (1888–1912) and permanent conductor of its symphonic concerts. Just in these years the content and scale of Kiev concert activity can be compared with such musical centers as Moscow and St. Petersburg. In accordance with the reviews of the press the seriousness and variety of the programs, the professionalism and spirituality of the performance made the A. Vinogradsky's concerts an extraordinary phenomenon. In his concerts there was the music of different epochs and schools: all the symphonies by L. Beethoven, it is worth noting that the fourth, seventh and eighth were for the first performed in Kyiv; almost all symphonic works by P. Tchaikovsky and a wide range of authors- participants in the contemporary musical process. A. Vinogradsky repeatedly toured in Europe: he performed in Paris, Antwerp, Vienna, Berlin and Prague. He was invited with concert in St. Petersburg, Moscow, Odessa and Saratov. The critique reviews at his concerts are very rapturous, thus all critics paid the special attention to the "visual image" of the work of A. Vinogradsky with the orchestra. As the head of the Kiev branch he was of great importance in reorganization of Kiev musical school in a conservatory.

Keywords: A. Vinogradsky's activity, conductor, symphony, Kiev musical branch.

It is considered the activity of the outstanding Ukrainian musician who was the head of the Kiev branch of the Russian Musical Society (1888–1912) and permanent conductor of its symphony concerts. Born and raised in Kiev, Alexander Vinogradsky (1855–1912) in 1876 graduated from the Law Faculty of the Kiev University, then studied at the Moscow Conservatory (Nikolai Rubinstein), the St. Petersburg Conservatory (composer N. F. Solov'yov), and also took lessons from M. A. Balakirev. In 1884–1886 he led the orchestra and College of Music in Saratov.

Due to A. Vinogradsky the number of the concerts in Kiev increased, and their popularity was evidenced by the fact that many of the concerts had to be repeated because the theatre where they were held could not accommodate everyone. Just in these years the content and scope of the Kiev concert activity can be compared with such musical centers like Moscow and St. Petersburg.

In accordance with the reviews of the press the seriousness and variety of the programmers, the professionalism and spirituality of the performance made the A. Vinogradsky's concerts an extraordinary phenomenon. The critique reviews at his

concerts are very rapturous. Here is from a review on his very first performance in Kiev: “It’s safe to say that we have not had yet such an orchestral performance. <...> Each period and every detail found for themselves not only a thorough external finishing, but also a relief aesthetic sense. All the program is known by our bandmaster by heart: sheet music was lying on the conductor’s stand, apparently only for a form”¹.

In the programs of his concerts were not only the famous authors (both left and living), but a wide range of participants of the contemporary musical process including Emil Sauer, Karl Goldmark, Christian Sinding, Johan Svendsen, Giovanni Sgambati, Sigismund Stoyovsky, Johan Halvorsen, Andy Vincent and many others.

The ardent advocate of Tchaikovsky’s oeuvre, A. Vinogradsky performed his works nearly every event. Symphonies I, III, IV, VI, “Manfred”, “Francesca da Rimini”, “1812”, Suite No. 3, Violin Concerto, Variations on a Rococo Theme, and “Elegy” were first heard in Kiev conducted by A. Vinogradsky.

As a head of the Kiev Symphony seasons A. Vinogradsky set a goal to perform all of Beethoven symphonies, and this purpose was brilliantly accomplished. Symphonies No. 4, 7 and 8 sounded in Kiev for the first time. Just with Symphony No. 9 (concert 23/02/1893) is associated the grandest success of A. Vinogradsky. He increased the staff of the orchestra, and involved several choirs. Thus, it has been involved up to 350 people. The audience was allowed to the dress rehearsal (for half of the payment); the day of the concert the theatre was crowded, and the entire concert two days later was repeated. “This is a truly tremendous goal (especially for the province) needed such a doer as Vinogradsky, who undertook the implementation of his ideas armed with knowledge, talent, outstanding energy and love for the work. These qualities <...> brought our deal the complete triumph. The performance was perfect” – the critic of “Kievlyanin” stated – “the best of all heard many times in St. Petersburg”², referring to the concerts conducting by A. Rubinstein, E. Napravnik, M. Balakirev, Leopold Auer. Giving F.-A. Habeneck as an example, who had prepared for four years the performance of Symphony No. 9, he concludes: “Vinogradsky can repeat the words of Habeneck: “Diable, j’ai couché, long temps avec la partition”³. “The performance was worthy of the genius of the composer and his great work, – noted the “Kiyevskoye Slovo”. – Such powerful, graceful choral and orchestral masses Kiev probably hadn’t ever listened to before”⁴.

This grandiose Beethoven “marathon” was completed by Symphony No. 1 (02.01.1898). Having performed in Kiev first in 1869⁵, the symphony after a 30-year-period waited for a meeting with the kievites (although already with another generation) on

¹ Чечотт В. Первое симфоническое собрание [The first symphonic meeting] / В. Чечотт // Киевлянин [The Kievite]. – 1889. – 26 октября.

² Чечотт В. Киевское отделение Императорского русского музыкального общества [Kiev branch of the Imperial Russian Musical Society] / В. Чечотт // Киевлянин [The Kievite]. – 1893. – 1 марта.

³ Ibid.

⁴ Музыкальная неделя [Music week] // Киевское слово [Kiyv word]. – 1893. – 3 марта.

⁵ Except the announcement, there was nothing in the papers about it. The conductor, apparently, was V. M. Velinsky (1842–1884), Principal Kapellmeister of the Kiev opera, leading the symphony concerts of the Kiev section in those years.

the eve of its centennial anniversary. But, as reviewers wrote, “this old lady kept, however, the freshness fitting for a carefree cheerful youth”⁶.

However, not everyone liked the “visual image” of the work of A. Vinogradsky with the orchestra. Some critics believed that “the liveliness of the movements <...> hampered not only the impression”⁷, but the conducting as well. Others objected that whatever are his movements, they are not able to spoil the enchanting impression experienced in his concert. The manner of A. Vinogradsky conducting was noted by the foreign critics as well; they generally appreciated his art.

A. Vinogradsky repeatedly toured in Europe: he performed in Paris, Antwerp, Vienna, Berlin and Prague. He was invited to concert in St. Petersburg, Moscow, Odessa and Saratov. As the head of the Kiev branch he was of importance in reorganization of Kiev musical school in a conservatory. After 1906 because of the conflict between the Kiev branch of the RMS and the City Council, the Kiev Department did not conduct symphonic events. Other societies were engaged with their organization, and the guest performers conducted the concerts. On April 17, 1912 A. Vinogradsky again conducted the Kiev orchestra and was greeted by a loud ovation of the audience, but this concert was the last in his life.

LITERATURE

Literature

1. Беляков В. Виправляючи помилку / В. Беляков // Музика. – 1995. – № 4. – С. 27, 32.
2. Виноградские // Русский биографический словарь [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://rulex.ru/01030385.htm> – Дата доступа 15.11.2015
3. Зинькевич Е. С. Концерт и парк на крутояре... Киев музыкальный XIX – начала XX столетия : очерки / Елена Зинькевич. – К. : Дух і літера, 2003. – 309 с.
4. Зинькевич Е. Организация и деятельность Киевского отделения РМО / Елена Зинькевич // Русское Музыкальное Общество. 1859–1917. История отделений ; [ред.-сост. О. Р. Глушкова]. – М. : Языки славянской культуры, 2012. – С. 31–63.

Periodicals

1. Геника Р. Харьков / Р. Геника // Русская музыкальная газета. – 1902. – № 17. – С. 507.
2. Гончаров Л. А. Н. Виноградский / Л. Гончаров // Русская музыкальная газета. – 1894. – № 10. – С. 210.
3. К-ский А. Четвёртое симфоническое собрание / А. К-ский // Киевлянин. – 1891. – 23 марта.
4. Концерты А. Н. Виноградского в Берлине и Петербурге // Киевлянин. – 1899. – 9 февраля.
5. Кулыгин Д. П. Музыка в провинции Саратов / [Кулыгин] // Русская музыкальная газета. – 1901. – № 5. – С. 157.
6. Липаев И. Из Москвы / Ив. Липаев // Русская музыкальная газета. – 1901. – № 4. – С. 121–122.
7. Музыкальная неделя // Киевское слово. – 1893. – 3 марта.

⁶ Чечотт В. Киевское отделение ИРМО [Kiev branch of the Imperial Russian Musical Society] / В. Чечотт // Киевлянин [The Kievite]. – 1898. – 5 февраля.

⁷ Киевское слово. – 1890. – № 1083.

Anniversary and memorable dates

8. Неизвестный. Беседа / Неизвестный // Киевлянин. – 1896. – 3 ноября.
9. Памяти А. Н. Виноградского // Киевлянин. – 1912. – 5 октября.
10. Т. С. Пятый симфонический концерт / Т. С. // Киевское слово. – 1891. – 10 апреля.
11. Театр и музыка // Киевская газета. – 1901. – 5 февраля; 1902. – 11 апреля.
12. Тон. Пятое симфоническое собрание / Тон // Киевлянин. – 1899. – 19 февраля.
13. Тюнеев Б. Одесса / Б. Тюнеев // Русская музыкальная газета. – 1906. – № 21–22. – С. 546–547.
14. Чечотт В. Киевское отделение Императорского русского музыкального общества / В. Чечотт // Киевлянин. – 1893. – 1 марта.
15. Чечотт В. Киевское отделение ИРМО / В. Чечотт // Киевлянин. – 1898. – 5 февраля.
16. Чечотт В. Киевское отделение Императорского русского музыкального общества / В. Чечотт // Киевлянин. – 1899. – 17 февраля.
17. Чечотт В. Первое симфоническое собрание / В. Чечотт // Киевлянин. – 1889. – 26 октября.
18. Чечотт В. Симфонические собрания 18 и 20 марта / В. Чечотт // Киевлянин. – 1895. – 24 марта.

Archival materials

1. Письмо Дирекции Киевского отделения к главной дирекции РМО от 1 декабря 1878 г. – Государственный исторический архив Ленинградской области (ГИАЛО). – Ф. 408. – Оп. 1. – Ед. хр. 181. – Л. 201.
2. Отчёт РМО за 1853–1864 годы. – ГИАЛО. – Ф. 408. – Оп. 1. – Ед. хр. 13.

REFERENCES

literature

1. Belyakov V. Vpravlyayuchi pomilku [Correcting the errors] / V. Belyakov // Muzika. [Music]. – 1995. – No. 4. – S. 27, 32.
2. Vinogradckie [Vynohradckye] // Russkiy biograficheskiy slovar [Russian Biographical Dictionary] [Elektronnyiy resurs]. – Rezhim dostupa: <http://rulex.ru/01030385.htm> – Data dostupa 15.11.2015
3. Zinkevich E. S. Kontsert i park na krutoyare... Kiev muzyikalnyy 19 – nachala 20 stoletiya [Concert and park on Krutoyare... Kiev and its musical life during the 19 – early 20 centuries]: ocherki / Elena Zinkevich. – K. : Duh I ltera, 2003. – 309 s.
4. Zinkevich E. Organizatsiya i deyatelnost Kievskogo otdeleniya RMO [The organization and activities of the Kiev branch of the RMS] / Elena Zinkevich // Russkoe Muzyikalnoe Obschestvo. 1859–1917. Istoriya otdeleniy ; [Russian Musical Society. 1859–1917. History of departments] [red.-sost. O. R. Glushkova]. – M. : Yazyiki slavyanskoy kulturyi, 2012. – S. 31–63.

Periodicals

1. Genika R. Harkov [Harkov] / R. Genika // Russkaya muzyikalnaya gazeta [Russian musical newspaper]. – 1902. – No. 17. – S. 507.
2. Goncharov L. A. N. Vinogradskiy [N. Vinogradskiy] / L. Goncharov // Russkaya muzyikalnaya gazeta [Russian musical newspaper]. – 1894. – No. 10. – S. 210.

3. K- skiy A. ChetvYortoe simfonicheskoe sobranie [The fourth symphonic meeting] / A. K-skiy // Kievlyanin [The Kievite]. – 1891. – 23 marta.
4. Kontsertyi A. N. Vingradskogo v Berline i Peterburge [Concerts of Vingradskiy in Berlin and St. Petersburg] // Kiyevlyanin [The Kievite]. – 1899. – 9 fevralya.
5. Kulyigin D. P. Muzyika v provintsii Saratov [Music in Saratov Province] / [Kulyigin] // Russkaya muzyikalnaya gazeta [Russian musical newspaper]. – 1901. – No. 5. – S. 157.
6. Lipaev I. Iz Moskvyyi [From Moscow] / Iv. Lipaev // Russkaya muzyikalnaya gazeta [Russian musical newspaper]. – 1901. – No. 4. – S. 121–122.
7. Muzyikalnaya nedelya [Music week] // Kiyevskoye Slovo [Kiyv word]. – 1893. – 3 marta.
8. Neizvestnyiy. Beseda [Conversation] / Neizvestnyiy // Kiyevlyanin [The Kievite]. – 1896. – 3 noyabrya.
9. Pamyati A. N. Vinogradskogo [Dedicated to A. N. Vinogradskiy] // Kiyevlyanin [The Kievite]. – 1912. – 5 oktyabrya.
10. T. S. Pyatyiy simfonicheskiiy kontsert [Fifth symphonic concert rt] / T. S. // Kiyevskoye Slovo [Kiyv word]. – 1891. – 10 aprelya.
11. Teatr i muzyika [Theatre and Music] // Kievskaya gazeta [Kiyv newspaper]. – 1901. – 5 fevralya; 1902. – 11 aprelya.
12. Ton. Pyatoe simfonicheskoe sobranie [The fifth symphony meeting] / Ton // Kiyevlyanin [The Kievite]. – 1899. – 19 fevralya.
13. Tyuneev B. Odessa [Odessa] / B. Tyuneev // Russkaya muzyikalnaya gazeta [Russian musical newspaper]. – 1906. – No. 21–22. – S. 546–547.
14. Chechott V. Kievskoe otdelenie Imperatorskogo russkogo muzyikalnogo obschestva [Kiev branch of the Imperial Russian Musical Society] / V. Chechott // Kiyevlyanin [Kiyevlyanin]. – 1893. – 1 marta.
15. Chechott V. Kievskoe otdelenie IRMO [Kiev branch of the Imperial Russian Musical Society] / V. Chechott // Kiyevlyanin [The Kievite]. – 1898. – 5 fevralya.
16. Chechott V. Kievskoe otdelenie Imperatorskogo russkogo muzyikalnogo obschestva [Kiev branch of the Imperial Russian Musical Society] / V. Chechott // Kiyevlyanin [The Kievite]. – 1899. – 17 fevralya.
17. Chechott V. Pervoe simfonicheskoe sobranie [The first symphonic meeting] / V. Chechott // Kiyevlyanin [The Kievite]. – 1889. – 26 oktyabrya.
18. Chechott V. Simfonicheskie sobraniya 18 i 20 marta [Symphonic meeting from March 18 and 20] / V. Chechott // Kiyevlyanin [The Kievite]. – 1895. – 24 marta.

Archival materials

1. Pismo Direktsii Kievskogo otdeleniya k glavnoy direktsii RMO ot 1 dekabrya 1878 g. [Letter from the Directorate of the Kiev branch to the Imperial Russian Musical Society dated by December the First 1878] – Gosudarstvennyiy istoricheskiiy arhiv Leningradskoy oblasti (GIALO). – F. 408. – Op. 1. – Ed. hr. 181. – L., 201.
2. Otchet RMO za 1853–1864 godyi [RMS Report for 1853–1864 years]/ – GIALO. – F. 408. – Op. 1. – Ed. hr. 13.

Зінькевич О. С. Виноградський Олександр Миколайович (1855–1912).

У широкому спектрі думок сучасників представлено постать видатного українського митця – голови (1888–1912) і незмінного диригента симфонічних концертів Київського відділення РМТ. Саме в ці роки за змістом і розмахом концертної діяльності Київ можна порівнювати з такими музичними центрами, як Москва і Петербург. Серйозність і різноманітність програм, професіоналізм і натхненність виконання підносили концерти О. Виноградського до рівня явищ екстраординарних. Розглянуто склад концертних програм О. Виноградського, які охоплювали музику різних епох і шкіл. Підкреслено його роль у популяризації творчості Л. ван Бетховена та П. Чайковського. Під орудою О. Виноградського прозвучали всі симфонії Л. ван Бетховена, з яких Четверту, Сьому і Восьму було виконано в Києві вперше. Так само вперше у Києві він виконав Першу, Третю, Четверту, Шосту симфонії, «Манфред», «Франческу да Ріміні» та інші твори П. Чайковського. За О. Виноградського значно зросла кількість тематичних концертів як меморіальних, так і присвячених окремим музичним епохам, пісням народів світу та ін. Уперше висвітлено особливості диригентського стилю О. Виноградського, зокрема щодо візуальної манери його виступів. Наведено думки різних критиків – як вітчизняних (Київ, Одеса, Харків), так і зарубіжжя, де О. Виноградський неодноразово гастролював.

Ключові слова: діяльність О. Виноградського, диригент, симфонічний, Київ музичний.

Зінькевич Е. С. Виноградский Александр Николаевич (1855–1912).

В широком спектре мнений современников представлена личность выдающегося украинского музыканта – председателя (1888–1912) и бессменного дирижёра симфонических концертов Киевского отделения РМО. Именно в эти годы по содержанию и размаху концертной деятельности Киев можно сравнить с такими музыкальными центрами как Москва и Петербург. Серьёзность и разнообразие программ, профессионализм и вдохновенность исполнения сделали концерты А. Виноградского явлениями экстраординарными. Рассмотрен состав концертных программ А. Виноградского, подчеркнута его роль в популяризации творчества Л. Бетховена и П. Чайковского. Под управлением А. Виноградского прозвучали все симфонии Л. Бетховена, из которых Четвёртая, Седьмая и Восьмая звучали в Киеве впервые. Так же впервые в Киеве он исполнил Первую, Третью, Четвёртую, Шестую симфонии, «Манфред», «Франческу да Римини» и другие произведения П. Чайковского. При А. Виноградском значительно возросло число тематических концертов – как мемориальных, так и посвящённых отдельным музыкальным эпохам, песням народов мира и др. Впервые рассмотрены особенности дирижёрского стиля А. Виноградского в плане визуальной манеры его выступлений. Приведены мнения разных критиков – как отечественных (Киев, Одесса, Харьков), так и зарубежья, где А. Виноградский неоднократно гастролировал.

Ключевые слова: деятельность А. Виноградского, дирижёр, симфонический, Киев музыкальный.

TO THE 110TH ANNIVERSARY OF V. KOSENKO ZHYTOMYR MUSIC COLLEGE

UDC 78.03 (477.42)

SHAMAYEVA K. I.

GOLDEN PAGES OF HISTORY

Essay about teachers of the first four decades at the V. Kosenko Zhytomyr Music College, whose presence united this training establishment with European musical space. There is also the information on the musicians whose creative activity has enriched the musical culture. The graduates from the St. Petersburg Conservatory L. Myestechkin. M. Skorulskyi, V. Kosenko taught at Zhytomyr Music College. So V. Kosenko earlier, while being in Warsaw, had studied under the famous Chopinist A. Michalowski. V. Maresh and E. Valek have united Zhytomyr Music College with the Prague Conservatory. T. Richter has acquainted the College staff with the traditions of the Vienna Conservatory. Moscow Conservatory at the beginning of the century, the school of S. Taneyev, musical culture of 1920–1930 years were represented by composer, pianist, teacher V. Zaderatsky. The creativity of M. Skorulskyi, V. Kosenko and V. Zaderatsky during the Zhytomyr period was significant contribution to music. Indirectly is linked with the college the name of the famous Sviatoslav Richter, whose roots come from Zhytomyr. The author used a wide range of archival sources (article's author archives, home Skorulskyi family archives, apartment-museum V. Kosenko archive, archival institutions of Ukraine), materials, periodicals (from the beginning of the twentieth century to the present), memoirs information, other author's publications.

Keywords: school, teachers, musicians, musical culture, creative activity.

Music classes were newly opened September 1, 1905 in the provincial city of Zhytomyr by recently organized branch of the Russian Musical Society. The Music School was formed in 1910 on this basis. At different times, the institution has the status of vocational schools (1919–1930), Music College (1930–1936) and in 1936 became the Zhytomyr Music College named after V. S. Kosenko. In 2015 it has celebrated its 110 anniversary.

During this time the school was not only the establishment of vocational training of musicians, but also a powerful cultural and educational center. Due to open concerts with teachers and students and direct communication with them the general public has made acquaintance with music. Zhytomyr was known as a music city, the annual long operatic performances have taken place there and well-known guests have given their recitals, including J. Hoffman, M. Erdenko A. Michalowski. Cultural environment of Zhytomyr attracted artists. By different ways the musicians have got to the city, many of them had chosen the teaching path and their personal life was combined with music school. During the years of the institution several generations of teachers have changed, it is about a few hundred talented artists. By their talent and example they thought music professions, laws of life. They deserve respect and grateful memory of posterity. This article is about the teachers who worked at the school for the first four decades; their creativity has united the establishment with European musical space whose creative activity has enriched the musical culture.

The first director of music classes was an alumnus at the St. Petersburg Conservatory, “free artist” Leonid Markovych Myestechkin. Anne Yesipova, talented pupils from world-famous school of Theodore Leshetytskiy, was his professor of piano.

Since the first third of the nineteenth century the achievements of the Prague Conservatory, one of the oldest musical institutions of the continent, have become an integral part of the general musical culture. Then the professional musical instrumental tradition of Czech culture, which had a long history, has gained an active development and distribution. Czech performing schools, including instruments – violin, cello, wind – has acquired the artistic phenomenon of European cultural space. Czech instrumentalists and soloists, ensemble, musicians, singers, conductor – were in different countries. The influence of Czech culture to Ukrainian (early contacts reaches the middle of the eighteenth century) eventually became more and more prominent and wide, it covered various spheres of life music – concert, opera performance, pedagogy, cultural and organizational activities. Czech musicians – violinists, cellists, singers, harpist, pianist and conductor, the entire armada of spiritual teachers of all specialties enriched the musical life of Odessa, Kharkiv, Yelisavetgrad, Kyiv, Poltava, hundreds of small towns and villages. Their beneficial effects since the mid-nineteenth century, has extended in Volyn and Zhytomyr. The musicians of Czech origin were involved to the history of the Zhytomyr Music College.

According to “Russian Music Newspaper”, in the first part of teachers newly opened music classes by the Russian Musical Society were students of the Prague Conservatory – Vladyslav Frantsovych Sklenychka and Edward Pavlovytch Valek (1881–1915). V. Sklenychka taught the clarinet, flute, oboe, E. Valek elementary theory and solfeggio.

With the first decade of music school are associated the names of famous natives of the city, which brought the wide fame and recognition. Theophil Richter (1872–1941) after graduation from the world-famous Vienna Conservatory, which was ruled by Grieg, Brahms, Bruckner, returned to Zhytomyr and brought to his hometown breath of a great European culture. By 1916, he played in concerts, collaborated with Artistic Association, taught the piano. Boris Liatoshynsky (1895–1968) during the years 1911–1913 studied at Zhytomyr school, he mastered music at the private school of O. Ruzhytskiy. By this time his has got the first attempts at composition, and in 1914 he took part in the performance of his own quartet for piano, violin, viola and cello. Both musicians – Theophil Richter, gifted pianist, representative of musical Viennese music school, and Boris Liatoshynsky, future national genius composer, though officially not were not related to school could not avoid it. Colleagues and pupils communicated; there were professional contacts, discussions, sharing memories, summary music parties were visited by all connoisseurs and musical community of the city. Creative experience of Richter was accessible to his surrounding public. B. Liatoshynsky as schoolboy found in Music College interesting and useful councils.

Bright page of history of the College is connected with the name of Mychailo Adamovych Skorulsky (1887–1950), famous Ukrainian composer in the artistic heritage, his theatrical and symphonic music, chamber and instrumental works are known to all fans of Ukrainian high brand music. His ballet “Forest Song”, written in 1936, does not leave the scene of Academic Theatres. Mychailo Skorulskyi born in Zhytomyr has got at home relatively high pianistic training. He became one of the first students of music classes and one of the first graduates from the institution (1910). Here his long teaching career has begun.

An unexpected gift for the cultural environment of the town was the visit of the talented young musician Viktor Stepanovych Kosenko (1896–1938). Here V. Kosenko met a lot of talented, highly educated people, adherents, friends and beloved wife; here he

emerged as a composer and generously has presented to the surrounding people his art of composer and performer. Cycles of songs, piano pieces, cello, violin sonatas and piano trios are the output of Zhytomyr period in 1919–1927 years. Many his works were performed here with the direct participation of the author. The artist made the audience pleased with a vast repertoire works by Schubert, Chopin, Tchaikovsky, Liszt, Grieg and Beethoven. Besides his recitals, there were regular piano trio concerts in which violinist V. Skorokhod and cellist V. Kolomoytsev have taken part. Sublime music evenings have always been organized on the initiative of V. Kosenko.

Vsevolod Petrovych Zaderatsky (1891–1953) began working here in the fall of the first post-war period. Perhaps none of professors realized the scale of this artistic personality working in a team. A graduate from the law faculty of Moscow University, Moscow School of fortification, graduate from the Moscow Conservatoire (piano class by G. Pakhulsky, K. Kippa, composition class by M. Ippolytov-Ivanov, S. Vasylenko, conducting class by O. Orlov). In addition, he studied polyphony with S. Taneyev, contemporary of “Silver Age”. B. Zaderatsky was involved in the organization of broadcasting (composer of All-Union Radio Committee), he belonged to the Association of Contemporary Music.

Being in Zhytomyr, he created two children’s concerts for piano and orchestra, First Concerto in A minor (1946), the Second Concerto in A major (1949). In concerts he has used the Ukrainian and Russian folklore material. The first and second children’s concerts by V. Zaderatsky have enriched the music treasury of Zhytomyr.

The brilliant pianist Sviatoslav Richter (1915–1997) was born in Zhytomyr, but soon the family has moved to Odessa. His relatives remained in Zhytomyr, Svyatoslav being a young man came to his hometown every summer, he used to wander the neighborhood, loved to communicate with family, friends and lived inspired by music. A passion for music and music theater led him to college where he offered to stage the opera. For himself, he took the function of the orchestra, and if necessary could be a performer of many vocals. Having gained wide recognition and fame in 1950, Sviatoslav Richter arrived in Zhytomyr and voluntarily gave at Music College the concert performing the Eighth, Twelfth, Seventeenth, Twenty-third sonatas of Beethoven. Those unforgettable experience and impressions are guarded for all life.

All this is a truly Golden Page of Kosenko Zhytomyr Music College history!

LITERATURE

1. Бертенсон Н. Анна Николаевна Есипова / Н. Бертенсен. – Л. : ГМИ, 1960. – 152 с.
2. Д. Музыка в провинции / Д. // Русская музыкальная газета. – 1904. – № 9. – С. 251; 1905. – № 37. – С. 856; 1905. – № 39 – С. 930; 1910. – № 3. – С. 89; 1910. – № 20–21. – С. 502; 1910. – № 28–29. – С. 625.
3. Ільницька М. Корифей польської шопеністики Александр Міхаловський / М. Ільницька // Фридерик Шопен : зб. ст. – Львів : 2000. – С. 117–124.
4. Калужский М. Композитор, которого не было / Михаил Калужский // Репрессированная музыка : [буклет к компакт-диску]. – М. : Классика-XXI, 2007. – С. 5–11.
5. Петровский Г. Музыка в провинции / Г. Петровский // Русская музыкальная газета. – 1911. – № 51–52. – С. 1107.
6. Разные известия // Русская музыкальная газета. – 1914. – № 47. – С. 891; 1915. – № 25–26. – С. 436; 1916. – № 6. – С. 150.
7. Хвилько С. Два концерта и «четверо их» / С. Хвилько // PIANOFORUM. – 2011. – № 3 (7). – С. 46–51.

8. Чеські музиканти в Україні : біобібліографічний словник / уклад. В. М. Щепакін. – Харків : Харківська держ. акад. культури, 2005. – 247 с.
9. Шамаєва К. І. До біографії В. С. Косенка / К. Шамаєва // Віктор Степанович Косенко: погляд з 90-х років / упоряд. і ред. К. І. Шамаєва. – К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 1997. – С. 5–8.
10. Шамаєва К. І. Теофіл Данилович Рихтер / К. Шамаєва // Collegium. – 1998. – № 1–2 (7–8). – С. 217–219.
11. Шамаєва К. І. Чеські музиканти на Волині / К. Шамаєва // Митці. Освіта. Час: з архівних джерел / К. І. Шамаєва. – Житомир : Косенко, 2005. – С. 92–97.
12. Шамаєва К. І. Із плеяди житомирських митців / К. Шамаєва // Митці. Освіта. Час: з архівних джерел. – Житомир : Косенко, 2005. – С. 62–69.

REFERENCES

1. Bertenson N. Anna Nikolaevna Esipova [Anna Nikolaevna Esipova] / N. Bertensen. – L. : GMI, 1960. – 152 s.
2. D. Muzyyka v provintsii [Music in the province] / D. // Russkaya muzyikalnaya gazeta [Russian music newspaper]. – 1904. – No. 9. – S. 251; 1905. – No. 37. – S. 856; 1905. – No. 39 – S. 930; 1910. – No. 3. – S. 89; 1910. – No. 20–21. – S. 502; 1910. – No. 28–29. – S. 625.
3. Il'nitska M. Korifey polskoyi shopenistiki Aleksandr Mihalovskiy [The coryphaeus of Polish chopen studies Alexander Michalowski] / M. Il'nitska // Friderik Shopen [Friderik Chopen] : zb. st. – Lviv : 2000. – S. 117–124.
4. Kaluzhskiy M. Kompozitor, kotorogo ne bylo [The composer, who was not] / Mihail Kaluzhskiy // Repressirovannaya muzyika [Repressed music] : [buklet k kompakt-disku]. – M. : Klassika-XXI, 2007. – S. 5–11.
5. Petrovskiy G. Muzyika v provintsii [Music in the province] / G. Petrovskiy // Russkaya muzyikalnaya gazeta [Russian music newspaper]. – 1911. – No. 51–52. – S. 1107.
6. Raznyie izvestiya [Various news] // Russkaya muzyikalnaya gazeta [Russian music newspaper]. – 1914. – No. 47. – S. 891; 1915. – No. 25–26. – S. 436; 1916. – No. 6. – S. 150.
7. Hvilko S. Dva kontserta i "chetvero ih" [Two concerts and a "four of them"] / S. Hvilko // PIANOFORUM. – 2011. – No. 3 (7). – S. 46–51.
8. Cheski muzikanti v Ukrayini [Czech musicians in Ukraine] : biobibliografichniy slovnyk / uklad. V. M. Schepak. – Harkiv : Harkivska derzh. akad. kulturi, 2005. – 247 s.
9. Shamaeva K. I. Do biografii V. S. Kosenka [To Victor Kosenko biography] / K. Shamaeva // Viktor Stepanovych Kosenko: poglyad z 90-h rokov [Viktor Stepanovych Kosenko: view from 90^s] / uporyad. i red. K. I. Shamaeva. – K. : NMAU im. P. I. Chaykovs'kogo, 1997. – S. 5–8.
10. Shamaeva K. I. Teofil Danilovich Rihter [Teofil Danilovich Rihter] / K. Shamaeva // Collegium. – 1998. – No. 1–2 (7–8). – S. 217–219.
11. Shamaeva K. I. Cheski muzykanty na Volyni [Czech musicians in Volyn] / K. Shamaeva // Mittsi. Osvida. Chas: z arhivnih dzherel [Artists. Education. Time: of archival sources] / K. I. Shamaeva. – Zhytomyr : Kosenko, 2005. – S. 92–97.
12. Shamaeva K. I. Iz pleyadi zhitomirskih mittsiv [From the galaxy of artists in Zhytomyr] / K. Shamaeva // Mittsi. Osvida. Chas: z arhivnih dzherel [Artists. Education. Time: of archival sources]. – Zhytomyr : Kosenko, 2005. – S. 62–69.

Шамаєва К. І. Золоті сторінки історії. Нарис про педагогів перших чотирьох десятиліть Житомирського музичного училища імені В. С. Косенка, присутність яких єднала заклад з європейським музичним простором, про музикантів, творча діяльність яких збагатила музичну культуру. В училищі викладали випускники Петербурзької консерваторії Л. М. Местечкін, М. А. Скорульський, В. С. Косенко, який раніше, перебуваючи у Варшаві, навчався у славетного шопеніста А. Міхаловського. В. Ф. Мареш та Е. П. Валек єднали Житомирське училище з Празькою консерваторією. Т. Д. Ріхтер знайомив із традиціями Віденської консерваторії. Московську консерваторію початку століття, школу С. Танєєва, музичну культуру 1920–1930-х років репрезентував композитор, піаніст, педагог В. П. Задерацький. Творчість М. А. Скорульського, В. С. Косенка, В. П. Задерацького житомирського періоду стали вагомим внеском у музичну культуру. Опосередковано з училищем пов'язане також ім'я славетного уродженця Житомира С. Т. Ріхтера. Використано широке коло архівних джерел (архів автора статті, домашній архів родини Скорульських, архів квартири-музею В. С. Косенка, архівні установи України), матеріалів періодики (з початку ХХ століття до сьогодення), мемуарних відомостей, інших публікацій автора тощо.

Ключові слова: училище, педагоги-музиканти, музична культура, творча діяльність.

Шамаева К. И. Золотые страницы истории. Очерк о педагогах первых четырёх десятилетий Житомирского музыкального училища имени В. С. Косенко, присутствие которых соединяло заведение с европейским музыкальным пространством, о музыкантах, творческая деятельность которых обогатила музыкальную культуру. В училище преподавали выпускники Петербургской консерватории Л. Н. Местечкин, М. А. Скорульский, В. С. Косенко, который, находясь ранее в Варшаве, учился у знаменитого шопениста А. Михаловского. В. Ф. Мареш и Е. П. Валек связывали Житомирское училище с Пражской консерваторией. Т. Д. Рихтер знакомил с традициями Венской консерватории. Московскую консерваторию начала века, школу С. И. Танеева, музыкальную культуру 1920–1930-х годов презентовал композитор, пианист, педагог В. П. Задерацкий. Творчество М. А. Скорульского, В. С. Косенко, В. П. Задерацкого житомирского периода стало весомым вкладом в музыкальную культуру. Опосредованно с училищем ассоциируется также имя прославленного уроженца Житомира С. Т. Рихтера. Используются многочисленные архивные источники (архив автора статьи, домашний архив семьи Скорульских, архив квартиры-музея В. С. Косенко, архивные учреждения Украины), материалы периодики (с начала ХХ века по настоящий период), мемуарные материалы, другие публикации автора.

Ключевые слова: училище, педагоги-музыканты, музыкальная культура, творческая деятельность.

IN DEDICATION TO HIS 90TH ANNIVERSARY YURI OLEKSIIOVYCH POLIANSKY

UDC 78.071.1 (477)

SUMAROKOVA V. H.

YURI OLEKSIIOVYCH POLIANSKY AS THE CHARISMATIC LEADER, PEDAGOGUE, INNOVATOR

We consider the multispectral activities of Yuri Poliansky outstanding professor, prominent cellist, founder of a special pedagogical methodology based on the best traditions of Russian music pedagogy. His creative path is studied from the standpoint of becoming a leader and a versatile musician. Yuri Poliansky's fate was difficult and largely reflected the tragic vicissitudes of the generation born in the 1920's. The article emphasizes that the diverse musical, organizational and creative experience of the cellist became the foundation of his multi-spectral, innovative pedagogical work at Kyiv Conservatory, where his talent really flourished. During his working period at the Conservatory Yu. Poliansky has become one of the leading educators in Ukraine; also his achievements were recognized abroad. He distinguished himself as an organizer, a scientist and a teacher. The educational activities were not only his favourite, but also correcting and guiding in his scientific research. The 1970's and 1980's became very important in the creative development of the personality of Yuri Poliansky. He defended his thesis "The Theoretical Basis for the Preparatory Training Period of Violinists and Cellists" (1972), which offered many progressive ideas ahead of their time. The culmination of Yuri's scientific, methodological and pedagogical activities was the founding of a unique department of the Scientific Foundation of Music Education, which he headed in 1979 and had helmed for ten years. In this status, he was the organizer and participant of the huge number of scientific conferences, roundtables and methodological developments in various cities – Moscow, Leningrad, Yerevan, Tbilisi, Tashkent, Almaty and many cities of Ukraine. In his lifetime Yu. Poliansky has published about 50 scientific and methodological works, and some individual works were published after his death. Teachers often use the musical compositions of Yuri Poliansky, which are not only interesting in terms of their artistry, but also fully demonstrate his advanced pedagogical methods.

Keywords: an author's school, a complex method of education of the artistic thought of musicians, "passing ahead" education, creative individuality.

We consider the multispectral activities of Yuri Poliansky – Ph. D., professor, cellist, founder of a pedagogical methodology based on the very best traditions of Russian music pedagogy. On October 16, 2015 he would have turned 90 years old (he died Nov. 6, 1994).

His creative path is studied from the standpoint of becoming a leader and a versatile musician. Yuri Poliansky's fate was difficult and largely reflected the tragic vicissitudes of the generation born in the 1920s.

Yu. Poliansky was born in 1925 in Ussuriisk (Primorsky Krai) – the family of his grandfather, who was an archpriest, was exiled to this remote place.

Moving to Kyiv became an important turn in the life of the famous musician, as it presented him the opportunity to meet a wonderful teacher, Stefan Vilkonksy, a graduate of the St. Petersburg Conservatory in the class of A. Verzhbilovych, one of the most talented and bright students of the founder of the famous Russian school of the 19 century, K. Davydov.

His creative advances and incessant practice in playing his favorite instrument was interrupted by war. Yuri's family was deported once again, this time to Germany (1943). His life continued giving its tragic lessons in the 9th Armored Division of the Soviet army, located in Germany at that time, where he was enrolled after the end of the war (1945). The article highlights Yuri's multilateral activities as an organizer of musical ensembles, a conductor, a multi-instrumentalist performer.

The Kyiv period of Yu. Poliansky's life (1950s – 1990s) is considered from the standpoint of the evolution of the musician's professionalism: a music school student, a student of the Kyiv Conservatory, an artist of the State Symphony Orchestra of Ukraine, Deputy Director of the Kyiv Lysenko Secondary Specialized Music School, methodologist, teacher, scientist. It is emphasized that the accelerated nature of his studies (graduating from the music school early, going directly into the second year at the Conservatory, which he graduated with honors in 1955) later led Yu. Poliansky to the ideas of optimizing the educational process, the training and the creative development of musicians.

The article emphasizes that the diverse musical, organizational and creative experience of the cellist became the foundation of his multi-spectral, innovative pedagogical work at the Kyiv Conservatory, where his talent really flourished. During the years that he worked at the conservatory, Yu. Poliansky has become one of the leading educators in Ukraine, also renowned abroad. He distinguished himself as an organizer, a scientist and a teacher. The educational activities (cello class at the Lysenko Music School and the Kyiv Conservatory, a novelty course on the methodology of playing string instruments, the course "Interpretation and artistry") were not only his favorite, but also corrected and guided his scientific research.

The 1970s and 1980s became very important in the creative development of the personality of Yuri Poliansky. He defended his thesis "The Theoretical Basis for the Preparatory Training Period of Violinists and Cellists" (1972), which offered many progressive ideas ahead of their time, and received a candidate's degree in art studies.

The culmination of Yuri's scientific, methodological and pedagogical activities was the founding of a unique department of the Scientific Foundation of Music Education, which he headed in 1979 and had helmed for ten years. In 1986 he was awarded the academic title of professor.

In this status, he was the organizer and participant of the huge number of scientific conferences, roundtables, methodological developments in various cities – Moscow, Leningrad, Yerevan, Tbilisi, Tashkent, Almaty and many cities of Ukraine. During his lifetime Yu. Poliansky published about 50 scientific and methodological works, and some individual works were published after his death. Many works which are still relevant today remain in manuscript. Teachers often use the musical compositions of Yuri Poliansky, which are not only interesting in terms of their artistry, but also fully demonstrate his advanced pedagogical methods.

The article describes the main actions taken by Professor Poliansky and his peers, students, and followers to create an optimal model by which to shape musical performers, based on the best traditions of performing schools that prioritized the artistic and creative

development. It became the core of the evidence-based system of musical education from the first steps of learning throughout all the stages of acquiring professional knowledge and skills, the integrity of which is achieved through the use of the progressive method of art education. This method was the result of working out the problems in the development of the creative thinking of performing musicians; forming a system of practical (performing) skills in connection with the creative tasks in primary, middle and higher educational establishments; the interconnection of the links in music education from school to college to conservatory. Based on the interconnectedness of different fields of science and performance, the system that determined the Poliansky school contained innovative ideas that are particularly relevant nowadays.

LITERATURE

1. Дьяченко Н. Г. Теоретические основы воспитания и обучения в музыкальных учебных заведениях / Н. Дьяченко, И. Котляревский, Ю. Полянский. – К. : Муз. Україна, 1987. – 110 с.
2. Куликова В. М. Художнє мислення музиканта – традиції та інновації / В. М. Куликова. – К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2007. – 130 с.
3. Полянська Д. О. Школа Ю. О. Полянського в контексті української музичної дидактики : робота ... магістр музичного мистецтва / Полянська Дар'я Олексіївна ; Нац. муз. академія України ім. П. І. Чайковського. – К., 2009. – 107 с.
4. Рожок В. І. Актуальні проблеми підготовки фахівців у галузі музичного мистецтва / Володимир Рожок // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – Вип. 47 : Виконавське музикознавство. – Кн. 11. – К., 2005. – С. 6–14.
5. Сумарокова В. Г. Исполнительская школа: традиция, метод, методика / В. Сумарокова // Феномен школи в музично-виконавському мистецтві : міжнародна науково-практична конференція, 22–23 березня 2005 р. : тези доп. / [ред.-упоряд. М. А. Давидов, В. Г. Сумарокова]. – К., 2005. – С. 7–9.
6. Сумарокова В. Г. История классов виолончели и контрабаса Киевской консерватории в контексте европейского исполнительского искусства / В. Сумарокова // Культурологические проблемы музыкальной украинистики. – Одесса, 1996. – С. 89–103.
7. Сумарокова В. Г. Історія українського віолончельного та контрабасового мистецтва в контексті європейського виконавства [підручник] / В. Сумарокова. – К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2014. – 200 с.
8. Сумарокова В. Г. Київська віолончельна школа в контексті дидактичних пошуків «випереджаючого навчання» / В. Сумарокова // Академія музичної еліти України. Історія та сучасність. До 90-річчя Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського / авт.-упоряд. : А. П. Лашенко та ін. – К. : Муз. Україна, 2004. – С. 377–391.
9. Сумарокова В. Г. Київська струнно-смичкова школа в контексті Європейського виконавського мистецтва (віолончель-контрабас) / В. Сумарокова // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – Вип. 1 : Музичне виконавство. – К., 1999. – С. 38–52.
10. Сумарокова В. Г. «Попереджуюче» навчання (про роль особистості в процесі трансформації дидактичної музичної системи) / В. Сумарокова // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – Вип. 8 : Музичне виконавство. – Кн. 5. – К., 2000. – С. 44–57.
11. Шамаєва К. І. Віолончеліст С. В. Вільконський (з історії міжслов'янських музичних зв'язків) / К. Шамаєва // Митці. Освіта. Час. – Житомир : Вид. Марини Косенко. – 2005. – С. 80–92.

REFERENCES

1. Dyachenko N. G. Teoreticheskie osnovy vospitaniya i obucheniya v muzykalnykh uchebnykh zavedeniyah [Theoretical foundations of education and training in music schools] / N. Dyachenko, I. Kotlyarevskiy, Yu. Polyanskiy. – K. : Muz. Ukrayina, 1987. – 110 s.
2. Kulykova V. M. Hudozhne myslennya muzykanta – traditsiyi ta innovatsiyi [Artistic thinking of musician and – tradition with innovation] / V. M. Kulykova. – K. : NMAU im. P. I. Chaykovs'koho, 2007. – 130 s.
3. Polyans'ka D. O. Shkola Yu. O. Polyans'koho v konteksti ukrayins'koyi muzychnoyi dydaktyky [School of Y. Polyansky in the context of Ukrainian music didactics]: robota ... mahistr muzychnoho mystetstva / Polyans'ka Dar"ya Oleksiyivna; Nats. muz. akademiya Ukrayiny im. P. I. Chaykovs'koho. – K., 2009. – 107 s.
4. Rozhok V. I. Aktual'ni problemy pidhotovky fakhivtsiv u haluzi muzychnoho mystetstva [Current problems of training in the field of music] / Volodymyr Rozhok // Naukovyy visnyk Natsional'noyi muzychnoyi akademiyi Ukrayiny imeni P. I. Chaykovs'koho [Journal of Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine]. – Vyp. 47 : Vykonavs'ke muzykoznavstvo [Performing musicology]. – Kn. 11. – K., 2005. – S. 6–14.
5. Sumarokova V. G. Ispolnitelskaya shkola: traditsiya, metod, metodika [Performing School: tradition, method, technique] / V. Sumarokova // Fenomen shkoli v muzichno-vikonavskomu mistetstvi [The phenomenon of school in music and performing arts] : mizhnarodna naukovo-praktichna konferentsiya, 22–23 bereznya 2005 r. : tezi dop. / [red.-uporyad. M. A. Davydov, V. H. Sumarokova]. – K., 2005. – S. 7–9.
6. Sumarokova V. G. Istoriya klassov violoncheli i kontrabasa Kievskoy konservatorii v kontekste evropeyskogo ispolnitelskogo iskusstva [History Cello and Bass classes at Kiev Conservatory in European performing arts] / V. Sumarokova // Kulturologicheskie problemy muzykalnoy ukrainistiki [Cultural problems of Ukrainian music]. – Odessa, 1996. – S. 89–103.
7. Sumarokova V. H. Istoriya ukrayins'koho violonchel'noho ta kontrabasovoho mystetstva v konteksti yevropeys'koho vykonavstva [History of Ukrainian Cello and contrabass art in the context of European performance] : [pidruchnyk] / V. Sumarokova. – K. : NMAU im. P. I. Chaykovs'koho, 2014. – 200 s.
8. Sumarokova V. H. Kyyivs'ka violonchel'na shkola v konteksti dydaktychnykh poshukiv “vypredzhayuchoho navchannya” [Kyiv School of Cello in the context of teaching research of “anticipatory learning”] / V. Sumarokova // Akademiya muzychnoyi elity Ukrayiny. Istoriya ta suchasnist'. Do 90 richchya Natsional'noyi muzychnoyi akademiyi Ukrayiny imeni P. I. Chaykovs'koho [Music Academy elite Ukraine. History and modernity. To the 90th anniversary of the Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine] / avt.-uporyad. : A. P. Lashchenko ta in. – K. : Muz. Ukrayina, 2004. – S. 377–391.
9. Sumarokova V. H. Kyyivs'ka strunno-smychkova shkola v konteksti Yevropeys'koho vykonavstva (violonchel'-kontrabas) [Kyiv string – bow school in the European Performing Arts (cello-bass)] / V. Sumarokova // Naukovyy visnyk Natsional'noyi muzychnoyi akademiyi Ukrayiny imeni P. I. Chaykovs'koho [Journal of Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine]. – Vyp. 1 : Muzychne vykonavstvo [Performing Art]. – K., 1999. – S. 38–52.
10. Sumarokova V. H. “Poperedzhuyuche” navchannya (pro rol' osobystosti v protsesi transformatsiyi dydaktychnoyi muzychnoyi systemy) [“Proactively” training (the role of the individual in the process of transformation of didactic music system)] / V. Sumarokova // Naukovyy visnyk Natsional'noyi muzychnoyi akademiyi Ukrayiny imeni P. I. Chaykovs'koho [Journal of Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine]. – Vyp. 8 : Muzychne vykonavstvo [Performing Art]. – Kn. 5. – K., 2000. – S. 44–57.
11. Shamayeva K. I. Violonchel'ist S. V. Vil'kons'kyy (z istoriyi mizhslov'yans'kykh muzychnykh zv'yazkiv) / K. Shamayeva [Cellist S. Vilkonsky (the history of music Slavic links)] // Myttsi. Osvita. Chas [Artists. Education. Time]. – Zhytomyr : Vyd. Maryny Kosenko. – 2005. – S. 80–92.

Сумарокова В. Г. Юрій Полянський – харизматична особистість, лідер, педагог-новатор. Охарактеризовано багатогранну діяльність Ю. Полянського – автора школи, професора, кандидата мистецтвознавства, віолончелиста, вченого, педагога-новатора, одного з найкращих методистів України. У своїх методичних пошуках оптимальної моделі формування музиканта-виконавця вчений спирався на прогресивні традиції школи, у якій переважав художній, творчий напрям. Саме він є стрижнем науково обґрунтованої системи виховання музикантів протягом усіх етапів набуття професіоналізму. Кульмінацією науково-методичної і педагогічної діяльності Ю. Полянського стала організація унікальної кафедри наукових основ музичної освіти, яку він очолював протягом десяти років (1979–1989). Уже в цьому статусі він був організатором і учасником численних наукових конференцій, круглих столів, методичних розробок у різних містах – Москві, Ленінграді, Єревані, Тбілісі, Ташкенті, Алма-Аті та в багатьох інших містах України. Ґрунтуючись на найкращих традиціях видатних вітчизняних виконавських шкіл, авторська школа Ю. Полянського відзначається системністю й комплексністю міжпредметних зв'язків, які забезпечуються алгоритмізованими моделями дисциплін, розробленими для кожного предмета. Її цілісність спирається на прогресивний метод комплексного художнього виховання музикантів, розроблений на кафедрі наукових основ музичної освіти, яким передбачено вихід на творчу діяльність, формування системи практичних (виконавських) навичок відповідно до творчих завдань у початковій, середній і вищій ланках навчання, взаємозв'язок ланок музичної освіти: школа – училище – вищий навчальний заклад. За життя Ю. Полянського видано майже 50 його наукових і науково-методичних праць. Багато і сьогодні актуальних його праць залишаються рукописними. Популярні в педагогічній практиці і його композиторські твори, цікаві не тільки як художні, вони повною мірою демонструють його прогресивну методіку.

Ключові слова: авторська школа, комплексний метод виховання художнього мислення музиканта, випереджаюче навчання, творча особистість.

Сумарокова В. Г. Юрий Алексеевич Полянский – харизматичная личность, лидер, педагог-новатор. Рассмотрена многоспектральная деятельность Ю. А. Полянского – виолончелиста, создателя авторской школы, основанной на лучших традициях отечественной музыкальной педагогики. Творческий путь юбиляра исследуется с позиций становления личности лидера и многосторонности музыканта, судьба которого была сложной и во многом отразила трагические перипетии поколения, родившихся в 1920-е годы прошлого столетия. Акцентируется, что весь разнообразный музыкантский, организаторский и творческий опыт виолончелиста стал фундаментом многоспектральной, новаторской педагогической работы в Киевской консерватории, где особенно ярко вспыхнул его талант. За те годы, что он работал в консерватории, Ю. Полянский стал одним из ведущих педагогов-методистов Украины, известным и за ее пределами, проявил себя как организатор, ученый, педагог. Педагогическая работа была не только самой любимой, но и корректировала и направляла научные поиски. 1970–1980-е годы стали очень важными в творческом развитии личности Ю. Полянского. Он защитил диссертацию «Теоретические основы подготовительного периода обучения скрипачей и виолончелистов» (1972), которая по своим прогрессивным идеям опережала время. Кульминацией научно-методической и педагогической деятельности Ю. Полянского стала организация уникальной кафедры Научных основ музыкального образования, которую он возглавил в 1979 году и руководил в течении десяти лет. Уже в этом статусе он был организатором и участником огромного количества научных конференций, круглых столов, методических разработок в разных городах – Москве, Ленинграде, Ереване, Тбилиси, Ташкенте, Алма-Ате и во многих городах Украины. При жизни Ю. Полянского издано около 50 научных и научно-методических работ. Популярными в педагогической практике являются композиторские произведения Юрия Алексеевича, которые не только интересны в художественном плане, но и в полной мере демонстрируют его прогрессивную методіку.

Ключевые слова: авторская школа, комплексный метод воспитания художественного мышления музыканта, опережающее обучение, творческая индивидуальность.

IN MEMORY OF VICTOR PETRYCHENKO

UDC 78.071.1 (477)

ROZHOK V. I.

RAGGED STRING

The life of the prominent Ukrainian conductor Victor Petrychenko is briefly reviewed on the occasion of the anniversary since his untimely death. The aesthetic and pedagogical principles of this gifted artist and teacher who has trained many talented conductors and choirmaster are described in the article; the reader is shown the originality of famous conductor's talent, which seems as a man of subtle aesthetic taste, broad erudition, not only in music but also in other forms of art, especially literature and painting. The special emphasis is placed on the uniqueness of creative personality of the artist and public figure. His versatile creative activity shows that Victor lived in a hurry, he didn't waste any moment in his life, working as a choirmaster of famous Ukrainian choir "Dumka", being a professor of choir conducting chair, which he was a disciple; he repeatedly has been the executive secretary of the entrance examination commission at P. I. Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine. He has led for many years the choral department of Lysenko Kyiv secondary specialized boarding school; he has conducted workshops and lectured in various music educational institutions in Ukraine. It was constantly invited as a head of state examination jury at music colleges. His creativity and active work helped all comers to become real professionals in choral performance.

Keywords: creativity Victor Petrychenko, choral art of conducting and choral performance.

Victor Petrychenko's life way was intense, firm, bright and too short. He had his own unique style of Master – conductor, choirmaster at the call of the soul. A talented conductor, choirmaster promoted the development of Ukrainian school of composition. His example taught to be focused and hardworking.

It is symbolic that on the day of Music – October the First, 2015 in the Great Hall of the National Music Academy of Ukraine, where he studied and worked as a teacher all his life his family, friends, colleagues, students, many admirers of his talent gathered to mark the sad anniversary of the untimely death of outstanding musician.

In our minds artist will be remembered as a beautiful person, every action of which was true and sincerely, every step in the art was of extreme depth and professionalism. Therefore concert in memory of Master became a significant event in the cultural life of Kyiv according to the scale of the famous artist and teacher, who owns a significant contribution to the development of choral art of Ukraine. Three renowned ensembles performed on the stage the National Academic Orchestra of Ukraine, choir of students at Tchaikovsky NMAU and National Academic Choir of Ukraine "Dumka", where worked to the last minute Victor Petrychenko. It was conducted by Yevhen Savchuk, Hero of Ukraine, winner of the National Prize of Ukraine Taras Shevchenko, artistic director and chief conductor academic chapel "Dumka", Professor, Head of the choral conducting department at Tchaikovsky NMAU. Choral spiritual music sounded cappella.

Sacred music, its themes, images of sublime sound was the sphere of creative interests and thoughts of Victor Petrychenko. Not surprisingly, at the end of the concert a real jewel

of world music-lyrical and philosophical cantata by Sergey Taneyev “John of Damascus” was presented to the audience. This is probably the most beloved work, to which the conductor repeatedly returned in his professional activities, including the work in the chapel.

Victor Petrychenko was fond of choral music, he admired the unique identity and colorful human voice. The God giving him a special emotion, a powerful talent, as it turned out, prematurely called him to other worlds.

Man of refined aesthetic taste, broad erudition, not only in music but also in other forms of art, especially literature and painting, Victor Petrychenko trained many talented conductors and choirmasters. The graduates from his class became laureates of international and national competitions; they conduct the leading choirs in our country, and also taught at the Academy, in other secondary and higher educational institutions of Ukraine. He gave each of his pupil not just professional skills and love to choral singing but the love to world and Ukrainian music. Victor Petrychenko worthy continued the cause of his teachers and passed the best to his students-choirmaster, offering diverse repertoire works of domestic and foreign classics, folk songs, excerpts from cantatas and oratorio spiritual works, contemporary choral music. Genre and stylistic diversity of training repertoire contributed to the formation in students of a high level of ideological, theoretical performance culture, encourage them to understand and feel the deep sense of interpreted music. He educated the professional attitude to the work of conductor-choirmaster. Master chose the samples of choral works so that during the training the students not only studied choral music world, but could convincingly perform works of any genre and style of different difficulty levels. His pupils having different levels of talent have always been educated, erudite experts who possessed perfectly the conductor technology, marked by unique V. Petrychenko manual plastic.

Victor Petrychenko was a great connoisseur of choral music, an outstanding conductor, who felt fine every note, masterfully performed classics works as well as those of contemporary composers. As a practicing conductor, choirmaster, he has collaborated with many contemporary Ukrainian composers – E. Stankovych, V. Sylvestrov, V. Zubytsky, I. Shcherbakov, A. Havrylets, B. Poliova, M. Stepanenko, L. Dychko, he necessarily included their works to the training repertoire of students in their class.

This deserving list of names has not accidentally named the name of Lesia Dychko, her creative work occupied a special place in the professional life of Victor Petrychenko. Performing her cantata “Spanish fresco” – Master would have opened the door to the inner sanctum of his creative “Me” – he seemed to invite to the mystery of his extraordinary and unique talent. He was the leader of the choir so that you can truly say God kissed him.

In fact, you can even be gifted and brilliant musician or composer, pianist, violinist or any other artist, but do not have those somewhat elusive and difficult signified qualities of talent, through which only a few musicians can become conductors. These words about the famous conductor said by choirmaster Borys Pokrovsky come to mind when we are talking about Victor Petrychenko.

It seems that a degree of “conductor of the choir”, or as it says in the Book of Books, “leader of the choir”, Victor Petrychenko was always thinking about life. This is proved by his active creative work, discussions with colleagues and students, his teaching and research work. Thus, in the article “Choir conductor’s edition of the composer’s text as a phenomenon of musical interpretation” he expounds the future plan of the research that is planned and, unfortunately, Master did not have time to execute it. The text shows thoughtful, authoritative choir conductor, he is established on the basis of general music

culture and professional erudition. Continuous, uninterrupted creativity that is the path chosen and taken by the artist, choirmaster Viktor Petrychenko.

Colleagues, students, friends and all who knew Victor Petrychenko, agreed in the comprehensive sense of love, appreciation and greatness of the musicians. When a person is gone, the unfathomable distance between her soul and yours gives courage to once again say to yourself and all others, a special artist, unique musician lived with us. His gift, he showed not noisy, not pompous, but elegant and attractive. He was an artist. This is why we see him as a powerful, deep energy man, mysterious art figure because our souls are so light and sad to remember the unforgettable man, a great personality, outstanding masters – Victor Petrychenko!

Рожок В. І. Обірвана струна. З нагоди роковин від дня передчасної смерті видатного українського диригента В. В. Петриченка стисло розглянуто його життєвий шлях, охарактеризовано естетичні й педагогічні принципи діяльності митця і педагога, який виховав багато талановитих диригентів-хормейстерів; розкрито своєрідність таланту відомого диригента-хормейстера – людини витонченого естетичного смаку, широкої ерудиції не тільки у сфері музики, а й інших видах мистецтва, особливо літератури й живопису; наголошено на унікальності творчої особистості митця, громадянина. Його багатогранна творча діяльність переконує, що Віктор Вікторович дуже поспішав жити – він не згаяв жодної хвилини у своєму житті: працював диригентом-хормейстером капели «Думка», професором кафедри хорового диригування, вихованцем якої він був; неодноразово був відповідальним секретарем приймальної комісії НМАУ ім. П. І. Чайковського; тривалий час очолював хоровий відділ Київської середньої спеціалізованої школи-інтернату імені М. Лисенка; проводив майстер-класи і читав лекції в різних музичних закладах України; його постійно запрошували головою державних екзаменаційних комісій у музичних училищах. Своєю творчістю й активною діяльністю він допомагав усім бажаючим ставати справжніми професіоналами у хоровому виконавстві.

Ключові слова: творчість Віктора Петриченка, хорове мистецтво, диригентсько-хорове виконавство.

Рожок В. И. Оборванная струна. По случаю годовщины со дня безвременной кончины выдающегося дирижёра В. В. Петриченко кратко рассмотрен его жизненный путь, охарактеризованы эстетические и педагогические принципы деятельности художника и педагога, воспитавшего много талантливых дирижёров-хормейстеров; Раскрыто своеобразие таланта известного дирижёра-хормейстера, человека утонченного эстетического вкуса, широкої эрудиции не только в сфере музыки, но и в других видах искусства, особенно в литературе и живописи. Акцентируется на уникальности творческой личности художника, гражданина. Отмечено, что Виктор Викторович очень спешил жить – он не потерял даром ни одной минуты своей жизни: работал дирижёром-хормейстером капеллы «Думка», профессором кафедры хорового дирижирования, воспитанником которой он был; неоднократно работал ответственным секретарём приёмной комиссии НМАУ им. П. И. Чайковского; продолжительное время возглавлял хоровое отделение Киевской средней специализированной музыкальной школы-интерната имени Н. В. Лысенко; проводил мастер-классы и читал лекции в разных музыкальных заведениях Украины; его постоянно приглашали председателем государственных экзаменационных комиссий в музыкальные училища. Своим творчеством и активной деятельностью он помогал всем желающим стать настоящими профессионалами в хоровом исполнительстве.

Ключевые слова: творчество Виктора Петриченко, хоровое искусство, дирижёрско-хоровое исполнительство.

ABOUT THE AUTHORS

- Antoniuk Oleksandr Vasylovych** – Doctor of Political Sciences, professor at the Chair of Social Sciences at the Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine.
- Domanska Olena Anatoliivna** – Doctor of Philosophy, docent at the Drahomanov National Pedagogical University.
- Dovzhynets' Inna Heorhiyivna** – Doctor of Philosophy, docent at the Chair of Music and Instrumental Performance of the Makarenko Sumy State Pedagogical University.
- Lukashov Volodymyr Anatoliyovych** – People's Artist of Ukraine, professor of opera training and musical direction at the Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine.
- Rozhok Oleksandr Volodymyroych** – assistant of the Artistic Director at the National Philharmonic of Ukraine.
- Rozhok Volodymyr Ivanovych** – Doctor of Arts, Professor, People's Artist of Ukraine, Rector of the Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine.
- Samoilenko Oleksandra Ivanivna** – Doctor of Arts, Professor, Vice-Rector in Scientific Work, Head of the Department of History of Music and Musical Ethnography at the A. V. Nezhdanova Odessa National Academy of Music.
- Shamayeva Kira Ivanivna** – Doctor of Arts, professor at the Chair of special piano at the Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine.
- Skvortsova Natalia Mykolaivna** – postgraduate at the Chair of history of world music at the Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine.
- Sulim Rymma Anatoliyivna** – Doctor of Philosophy, docent at the Chair of Music and Instrumental Performance of the Makarenko Sumy State Pedagogical University.
- Sumarokova Vira Hryhorivna** – Doctor of Philosophy, professor at the Chair of theory of music at the Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine.
- Taranchenko Olena Heorhiyivna** – Doctor of Philosophy, deputy professor at the Chair of History of Ukrainian Music and Musical Folklore of the Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine.
- Voronina Mariya Oleksiyivna** – postgraduate at the Chair of history of world music at the Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine.
- Zahaykevych Alla Leonidivna** – professor at the Chair of composition at the Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine.
- Zinkevych Olena Serhiyivna** – Doctor of Arts, professor at the Chair of history of world music at the Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine.

REQUIREMENTS FOR ARTICLES

The articles of Ukrainian authors are to be published in Ukrainian, while those of foreign authors – in Russian.

Only unpublished articles are accepted to be printed in this journal.

The article's structure must comply with the Ministry of Education and Science of Ukraine's requirements: "<...> Definition of the issue and its relationship with scientific and practical tasks; analysis of recent research and publications which offer solutions to the issue, upon which the author relies, the allocation of previously unsolved aspects of the issue; statement of the purpose of the article (its task); summary of the main research and explanation of scientific results; findings of the proposed research and the prospects for further research in the specified direction".

Бюлетень ВАК України (The newsletter of the HAC of Ukraine). – 2003. – № 1.

Each name in the article must be written with corresponding initials (first name or name and patronymic).

Printed music examples (typed out in the sheet music editor and numbered) and illustrations should be submitted as separate files in TIFF or EPG format. Each illustration (table, music sample, drawing, diagram) should be named accordingly.

All research and literature sources used must be listed in their original language, without translation. List of sources must be issued in accordance with GOST 7.1: 2006 "System of standards on information, librarianship and publishing. Bibliographic record. Bibliographic description. General requirements and rules".

As for references: author and title of cited books are listed in the footnotes with the name and the initials of the author(s), its full name, place of publication, publisher, year of publication, page number for the citations. In reference to the article from a compilation of scientific papers, a dictionary or an encyclopedia should specify the name and initials of the author, the title of the article used only by providing a description of the compilation (reference books, encyclopedias) in which it is published, with all the original data, and page number from which the quotation is taken. If correspondence is cited, the reference should contain only the letter with the name of the sender and the recipient and the time of writing, noting also the collection (in which the letter was published) with all the original data. References to multi-volume editions must specify not only the volume cited, but the total number of volumes. The description of theses or dissertations must contain the full name of the author, as well as the code number and the specialty of the author and institution in which the work was presented.

The list of literary sources must contain only the cited and referred to works. In describing monographs (dissertations) the total number of pages must be indicated, and in descriptions of articles or letters only the pages (from first to last) of the used article or letter.

Each article must have an added annotation and a list of keywords (3–7) in Ukrainian, Russian and English. The volume of each annotation, including the name and the initials of the author and the title of the article (no keywords) must be 150–250 words. The annotation should not start with the words "In the article..." "The article is devoted to..." "The author explores...", but the following verbal forms: "Considered...", "Analysed...", "Found..." and so on. Under the new requirements of the Ministry of Education and Science of Ukraine the electronic version of the journal (for the NMAU website) must have two more annotations in Ukrainian (Russian) and English, three pages each (5000–6000 characters with spaces).

The article (excluding the list of references and annotations) must be of 20 000 – 40 000 characters with spaces, 10–20 standard pages.

There must be information about the author: last name, first name, occupation, title, employer, position. The author must also specify their telephone number and e-mail address.

Academic periodical

Ministry of Culture of Ukraine
Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine

JOURNAL OF TCHAIKOVSKY NATIONAL MUSIC ACADEMY OF UKRAINE

2015 No 4 (29)

Editor – *Oleksandra Oliynyk*
Copy Editor – *Lidia Svitailo*
Annotations in English – *Natalia Nabokova*
Typesetting and layout – *Larysa Hnatiuk*
Cover design – *Serhii Nikolaiev*

Format 60×90/8
Page Size 13
Offset paper. Offset printing
Typeface “Georgia”, “Times”
500 copies

Printed by:
Publishing center of the Tchaikovsky NMAU
Ukraine, Kyiv, Horodetsky Str., 1/3

The Journal’s website: <http://knmau.com.ua/naukovi-vydannya/chasopys/>
Phone (044) 279-07-92. Fax: (044) 279-35-30

ISSN 2414-052X

Key title: *Časopis nacional’noï muzičnoï akademii Ukraïni imeni P. ĭ. Čajkovs’kogo*
Abbreviated key title: *Čas. nac. muzičnoï akad. Ukr. im. P. ĭ. Čajkovs’kogo*

